

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 15 zł.

Cena egzemplarza 2 zł.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69 Wydział Org. Prawny Telef. 220-20.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:	I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P. Nr. Nr. 92 — 95	Str.	2
	II. „ z Monitora Polskiego Nr. Nr. 253 — 277	„	14
	III. Przedruki z innych wydawnictw urzędowych oraz wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego	„	19
	IV. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych. Poz. 1 — z 6 listopada 1928 r., w sprawie ustanowienia i składu Komisji Weryfikacyjnej przy Min. Spraw Wewnętrznych	„	22
	V. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Poz. 2 — Ok. Nr. 211 z 2 listopada 1928 r., w sprawie wykonania okólnika Nr. 183	„	23
	3 — Ok. Nr. 212 z 2 listopada 1928 r. w sprawie ustanowienia komisji dyscyplinarnych przy Okręgowych Urzędach Ziemskich	„	23
	4 — Ok. Nr. 213 z 3 listopada 1928 r., w sprawie dopłat za nadmierne zużycie dróg	„	23
	5 — Ok. Nr. 214 z 9 listopada 1928 r., w sprawie terminów ważności ulgowych paszportów na jednorazowy wyjazd zagr. w celach handlowych	„	24
	6 — Ok. Nr. 215 z 13 listopada 1928 r. w sprawie odroczenia służby wojskowej uczniom średnich zakładów naukowych, reprobowanym przy egzaminie dojrzałości	„	24
	7 — Ok. Nr. 216 z 12 listopada 1928 r., w sprawie kadencji rad miejskich	„	25
	8 — Ok. Nr. 217 z 15 listopada 1928 r., w sprawie Medalu Pamiątkowego za Wojnę 1918—1921	„	25
	9 — Ok. Nr. 218 z 16 listopada 1928 r., w sprawie ewidencji i rozdziału okólników	„	25
	10 — Ok. Nr. 218/a z 19 listopada 1928 r., w sprawie spraw poufnych i tajnych oraz ewidencji i rozdziału okólników	„	29
	11 — Ok. Nr. 219 z 15 listopada 1928 r., w sprawie książki D-ra M. Kasprzaka p. t. „Zdrowie w chacie wiejskiej”	„	29
	12 — Ok. Nr. 220 z 12 listopada 1928 r., w sprawie odroczenia służby wojskowej osobom odbywającym studia zagranicą	„	29
	13 — Ok. Nr. 221 z 16 listopada 1928 r., w sprawie uzupełnienia statutu organizacyjnego M. S. Wewn. i podziału czynności w Wydziale Administracyjnym („AA”) i w Centralnem Biurze Filmowem („AF”)	„	30
	14 — Ok. Nr. 222 z 16 listopada 1928 r., w sprawie rozporządzeń porządkowych	„	31
	15 — Ok. Nr. 223 z 14 listopada 1928 r., w sprawie poświadczenia obywatelstwa w sprawach zaopatrzenia starczego	„	32
	16 — Ok. Nr. 224 z 12 listopada 1928 r. w sprawie ulg wojskowych z art. 55 u. w. dla djakonów prawosławnych	„	32
	17 — Ok. Nr. 225 z 17 listopada 1928 r., w sprawie czuwania nad jakością chleba żytniego	„	32
	18 — Ok. Nr. 226 z 14 listopada 1928 r., w sprawie zawiadamiania władz administracyjnych o wyrokach zapadłych w sprawach karno-administracyjnych	„	33
	19 — Ok. Nr. 227 z 19 listopada 1928 r., w sprawie zgłaszania się w Ministerstwie nowomianowanych starostów	„	33
	20 — Ok. Nr. 228 z 17 listopada 1928 r., w sprawie normalizacji przemiału żyta i pszenicy	„	33
	21 — Ok. Nr. 229 z 19 listopada 1928 r., w sprawie utworzenia Komisji Weryfikacyjnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych	„	33
	22 — Ok. Nr. 230 z 23 listopada 1928 r., w sprawie współdziałania władz administracji ogólnej w akcji popierania działalności Komitetu Floty Narodowej	„	34
	23 — Ok. Nr. 231 z 21 listopada 1928 r., w sprawie przewlekania załatwiania spraw konsularnych przez władze administracyjne	„	34
	24 — Ok. Nr. 232 z 22 listopada 1928 r., w sprawie zmian w przepisach rachunkowo-kasowych	„	34

Poz. 25 — Ok. Nr. 233 z 23 listopada 1928 r., w sprawie przekazania decyzji w sprawie ulgowych i bezpłatnych paszportów zagranicznych	Str. 36
26 — Ok. Nr. 234 z 27 listopada 1928 r., w sprawie podatku widowskiego od kin	„ 36
27 — Ok. Nr. 235 z 29 listopada 1928 r., w sprawie zezwolenia na używanie herbów miast przez osoby i instytucje prywatne	„ 37
28 — Ok. Nr. 236 z 26 listopada 1928 r., w sprawie zmiany godzin urzędowania	„ 37
VI. Pisma okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.	
Poz. 29 — z 5 listopada 1928 r., N. AP-154-104/28 w sprawie powrotu robotników rolnych z Niemiec	„ 37
30 — z 10 listopada 1928 r., Nr. OL. 1473/1/28 w sprawie rewizji statutu organizacyjnego M. S. Wewn. oraz szczegółowego podziału czynności	„ 38
31 — z 10 listopada 1928 r., N. OB. 1421/2/28 w sprawie wpłacania grzywien za przekroczenia nowego prawa przemysłowego	„ 39
32 — z 12 listopada 1928 r., Nr. Apr. 1051/1-28 w sprawie wyrobu grysiku pszennego tak zwanej kaszy manny	„ 39
33 — z 13 listopada 1928 r. N. Apr. 1056/1/28 w sprawie cen chleba w ważniejszych ośrodkach województw	„ 39
34 — z 13 listopada 1928 r. Nr. Apr. 1052/1/28 w sprawie kredytów na budowę piekarni mechanicznych	„ 39
35 — z 16 listopada 1928 r. Nr. OL. 1121/28 w sprawie rozporządzeń porządkowych	„ 40
36 — z 17 listopada 1928 r. Nr. AA. 888/2 w sprawie taksy wynagrodzenia biegłych i dozorców za czynności sądowo-egzekucyjne	„ 40
37 — z 17 listopada 1928 r. Nr. OL. 1167/2/28 w sprawie informowania prasy specjalnej (fachowej)	„ 41
38 — z 17 listopada 1928 r. Nr. OB. 1691/2/28 w sprawie ubezpieczenia samochodów rządowych	„ 42
39 — z 29 listopada 1928 r. Nr. OP. 6940/1-R-28 w sprawie urlopów wypoczynkowych	„ 42
VII. Ruch służbowy w dziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych	„ 43

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 6 listopada Nr. 92 Rok 1928

Poz. 804. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 października 1928 r. o zmianie obszarów działania reprezentacji powiatowych: jasielskiej w województwie krakowskim i rzeszowskiej w województwie lwowskim, oraz o utworzeniu obszaru działania stryżowskiej reprezentacji powiatowej w województwie lwowskim.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarach b. dzielnic rosyjskiej i austriacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnic austriacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. 64, poz. 400), w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 376) zarządza się co następuje:

§ 1. Dotychczasowe obszary działania reprezentacji powiatowych: jasielskiej w województwie krakowskim i rzeszowskiej w województwie lwowskim zmienia się w ten sposób, że z każdego z tych obszarów wydziela się gminy, wchodzące w skład powiatu stryżowskiego w województwie lwowskim.

§ 2. Z wydzielonych obszarów gmin (§ 1) tworzy się obszar działania stryżowskiej repre-

zentacji powiatowej (stryżowski związek powiatowy).

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Sprawiedliwości.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1929 r.

Poz. 805. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 28 września 1928 r. w sprawie ustanowienia ekspozytur Urzędu Emigracyjnego.

Na podstawie punktu a) art. 12, art. 13 i art. 76 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o emigracji z dnia 11 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 799) zarządzam co następuje:

§ 1. Ustanawia się ekspozytury Urzędu Emigracyjnego: w Warszawie z okręgiem działania na m. st. Warszawę, województwa: warszawskie, kieleckie, lubelskie, łódzkie, poznańskie i pomorskie; w Krakowie z okręgiem działania na województwa: krakowskie i śląskie; we Lwowie z okręgiem działania na województwa: lwowskie, stanisławowskie, tarnopolskie; w Brześciu n/B z okręgiem działania na województwa: poleskie i wołyńskie i w Białymstoku z okręgiem działania na województwa: białostockie, nowogródzkie i wileńskie.

§ 2. Do zakresu czynności ekspozytur należą:

a) badanie czy osoby zamierzające emigrować mogą być uważane za emigrantów

w myśl ustawowej definicji emigranta, wydawanie zaświadczeń na otrzymanie paszportów emigracyjnych oraz załatwianie wszystkich innych spraw, związanych z uzyskaniem paszportów emigracyjnych; granice uprawnień ekspozytur w zakresie wykonywania powyższych czynności będą oznaczane zarządzeniami Urzędu Emigracyjnego, ogłoszonymi w „Monitorze Polskim“;

- b) kontrola przedsiębiorstw, trudniących się przewozem emigrantów oraz rozstrzyganie spraw, wynikających z umów przewozowych, zawartych przez emigrantów z przedsiębiorstwami przewozowymi;
- c) wykrywanie przestępstw, przewidzianych w art. 58, 59, 60, 62, 63, 64 i 65 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1927 r. o emigracji, przyjmowanie doniesień i skarg w sprawach nielegalnego werbunku, agitacji i pośrednictwa emigracyjnego, przeprowadzanie dochodzeń w myśl art. 68 tegoż rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o emigracji, kierowanie spraw do władz sądowych, względnie powiatowych władz administracji ogólnej;
- d) udzielanie osobom, zamierzającym emigrować, jako też instytucjom, posiadającym zezwolenie, o którym mowa w art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1928 r. o emigracji (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 799) informacji o przepisach obowiązujących przy emigracji, o warunkach podróży, o warunkach fizycznych i gospodarczych kraju przeznaczenia i t. d. w granicach instrukcji otrzymanych z Urzędu Emigracyjnego;
- e) nadzór nad sposobem informowania emigrantów przez instytucje społeczno-kulturalne, filantropijne i gospodarcze oraz przedkładanie Urzędowi Emigracyjnemu wniosków w sprawie udzielania zezwoleń, przewidzianych w art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1927 r. o emigracji;
- f) nadzór nad najmowaniem robotników polskich zagranicę, o ile nadzór ten będzie zlecony osobnym każdorazowym zarządzeniem Urzędu Emigracyjnego;
- g) rozstrzyganie odwołań od orzeczeń państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (komunalnych urzędów pośrednictwa pracy), zastrzeżonych w myśl § 23 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 23 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. z r. 1928 Nr. 6, poz. 36) Urzędowi Emigracyjnemu, w sprawach wydawania zaświadczeń na otrzymanie paszportów emigracyjnych; odwołania w tychże sprawach od orzeczeń państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami w Warszawie, Krakowie, Lwowie, Brześciu n/P i Białymstoku rozstrzyga Urząd Emigracyjny.

§ 3. Od decyzji, wydanych przez ekspozytury w sprawach, wymienionych w punktach a) i b) § 2, służy odwołanie do Urzędu Emigracyjnego w ciągu dni 14 przy zastosowaniu przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 806. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 6 października 1928 r. o postępowaniu lekarzy inspekcji pracy i o stosunku ich do innych organów inspekcji pracy.

Poz. 807. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Spraw Wojskowych i Skarbu w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni.

Na podstawie artykułów 3, 4 i 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 334) zarządza co następuje:

§ 1. Do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni uprawnione są osoby:

- a) które ukończyły cywilne szkoły lub kursy kucia koni, upoważnione przez Ministra Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu do przeprowadzania egzaminów i wydawania świadectw, stwierdzających posiadanie kwalifikacji do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni i które ponadto złożyły wymagany końcowy egzamin, albo
- b) które ukończyły wojskowe szkoły lub kursy kucia koni, upoważnione przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu do wykonywania czynności wymienionych w punkcie a) niniejszego paragrafu i złożyły wymagany końcowy egzamin, albo
- c) które złożyły wymagany egzamin przed komisją egzaminacyjną, ustanowioną przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) lub przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez instytucję upoważnioną do tego przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) według zasad, określonych w §§ 20 do 27 rozporządzenia niniejszego.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do osób, które przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia trudniły się samodzielnie zawodem kuciem koni, bądź posiadały świadectwa, uprawniające je do samodzielnego wykonywania tego zawodu, wydane

na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów.

Postanowienia te nie dotyczą również pracowników zatrudnionych u jednego posiadacza koni kuciem tylko tych koni, które znajdują się w jego posiadaniu.

Cywilne szkoły i kursy kucia koni.

§ 2. Cywilne szkoły i kursy kucia koni upoważnia do przeprowadzenia egzaminów i wydawania świadectw (§ 1 p. a) Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu przez zatwierdzenie statutowych tych szkół i kursów.

O szkołach i kursach, które uzyskały upoważnienie do przeprowadzania egzaminów i wydawania świadectw, właściwy wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) podaje do wiadomości publicznej w dzienniku wojewódzkim.

Wzór statutu szkoły i kursu kucia koni zawiera załącznik Nr. 1 do rozporządzenia niniejszego.

§ 3. Cywilne szkoły i kursy kucia koni winny być urządzone i prowadzone na zasadach, ustalonych w rozporządzeniu niniejszym oraz w statutach tych szkół i kursów.

Cywilnym szkołom i kursom kucia koni, które nie stosują się do postanowień, zawartych w ustępie poprzednim, Minister Rolnictwa może w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu cofnąć upoważnienie do przeprowadzenia egzaminów i wydania świadectw (§ 1 p. a), o czym wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) podaje do wiadomości publicznej w dzienniku wojewódzkim.

§ 4. Do cywilnej szkoły lub na cywilny kurs kucia koni mogą być dopuszczone osoby, które.

- a) ukończyły co najmniej 19 lat życia,
- b) umieją czytać i pisać oraz
- c) złożyły wymagany w prawie przemysłowym egzamin na czeladnika kowalskiego.

Podanie o przyjęcie do szkoły lub na kurs kandydaci winni wносить do kierownika szkoły lub kursu z dołączeniem świadectwa urodzenia, świadectwa złożenia egzaminu na czeladnika, świadectwa zdrowia oraz własnoręcznie napisanego życiorysu.

§ 5. Kierownikiem szkoły lub kursu kucia koni i prowadzącym nauczanie teoretyczne winien być lekarz weterynaryjny, nauczanie zaś praktyczne winna prowadzić osoba uprawniona do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni.

§ 6. Czas nauczania w szkole lub na kursie kucia koni trwa od trzech do sześciu miesięcy, w zależności od przygotowania kandydata.

§ 7. Nauczanie w szkołach i na kursach winno obejmować przedmioty, wyszczególnione w załączniku Nr. 2 do rozporządzenia niniejszego.

Nauczanie praktyczne winno odbywać się w odpowiednio urządzonej kuźni.

§ 8. Po ukończeniu szkoły lub kursu kandydat składa końcowy egzamin przed komisją egzaminacyjną.

Przewodniczącym komisji egzaminacyjnej jest wojewódzki lekarz weterynaryjny lub inny pań-

stwowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Członkami komisji egzaminacyjnej są:

- a) przedstawiciel właściwej izby rolniczej, na obszarach zaś nie objętych działalnością izb rolniczych — przedstawiciel społecznej organizacji rolniczej, wyznaczonej przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy),
- b) przedstawiciel właściwej izby rzemieślniczej, którym winien być kowal uprawniony do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni,
- c) lekarz weterynaryjny, wykładający w szkole lub na kursie,
- d) wojskowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez dowódcę okręgu korpusu,
- e) osoba uprawniona do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni, prowadząca w szkole lub na kursie nauczanie praktyczne.

Jeżeli szkołę lub kurs utrzymuje instytucja samorządowa lub społeczna, to w skład komisji egzaminacyjnej wchodzi jej przedstawiciel, o ile nie jest w komisji tej reprezentowany w myśl p. a) i b) poprzedniego ustępu.

§ 9. Wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) może wyjątkowo, w wypadkach uzasadnionych względami oszczędnościowymi, na wniosek osoby, utrzymującej szkołę lub kurs, zezwolić na odbywanie egzaminu przed komisją, składającą się z przewodniczącego i dwóch członków, z których jeden winien być lekarzem weterynaryjnym, wykładającym w szkole lub na kursie, drugi zaś osobą uprawnioną do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni, prowadzącą w szkole lub na kursie zajęcia praktyczne.

§ 10. Osoby utrzymujące szkoły i kursy o terminie egzaminów zawiadamiają wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) — celem delegowania przewodniczącego, instytucje wymienione w p. a) i b) ustępu 3 § 8 oraz dowódcę okręgu korpusu — celem wyznaczenia przedstawicieli do komisji egzaminacyjnej.

W razie nieprzybycia wszystkich członków komisji egzaminacyjnej egzamin może się odbyć przed komisją w składzie przewodniczącego i dwóch członków, wymienionych w § 9 rozporządzenia niniejszego.

§ 11. Osoby utrzymujące szkoły lub kursy kucia koni mogą pobierać od kandydatów opłaty za egzaminy, których wysokość wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) zatwierdzać będzie corocznie dla każdej szkoły i kursu kucia koni.

§ 12. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca otrzymuje za uczestnictwo w komisji zwrot kosztów podróży i diety na zasadach, ustalonych dla urzędników państwowych. Pozostali członkowie komisji egzaminacyjnej, o ile nie otrzymują zwrotu kosztów podróży i diety od delegujących ich instytucji, otrzymują wynagrodzenie z opłat, pobieranych od przystępujących do egzaminu. Wpływ z tych opłat — po pokryciu kosztów urządzenia egzaminu — należy podzielić

w równych częściach pomiędzy tych członków komisji.

§ 13. Egzamin obejmuje część teoretyczną i praktyczną.

W części teoretycznej egzaminu kandydat winien wykazać dostateczną znajomość przedmiotów, wyszczególnionych w załączniku Nr. 2 do rozporządzenia niniejszego.

W części praktycznej egzaminu kandydat winien:

1) wykuć z żelaza sztabowego dwie podkowy letnie lub zimowe dla kopyt prawidłowych lub nieprawidłowych — w zależności od pory roku i rodzaju kopyt jakie posiadają konie mające być podkute;

2) wykuć jedną podkowę na kopyto chore lub do specjalnego użytku (np. dla konia biorącego udział w wyścigach);

3) wykonać całkowite okucie dwóch kopyt (letnie lub zimowe) — jednego kopyta tylnego, drugiego przedniego;

4) wykonać struganie kopyta żrebięcego o ile to jest możliwe.

Z pośród podków mających być wykutemi — stosownie do p. 1 i 2 — przynajmniej jedna winna być wykuta według typu podkowy używanej w wojsku. Przy wykonywaniu okucia — stosownie do p. 3 — pożądane jest okucie przynajmniej jednego konia z chorem lub wadliwym kopytem, z nieprawidłową postawą kończyn lub nieprawidłowym chodem, przyczem w braku takiego konia należy okuć jednego konia do specjalnego użytku.

Przy kuciu konia, po należytej ocenie starego podkucia, kandydat winien wykazać dokładność i pewność w wykonaniu:

- a) odjęcia starej podkowy,
- b) oczyszczenia i wystrugania kopyta,
- c) wykucia podkowy,
- d) jej dopasowania,
- e) przybicia.

§ 14. Wynik egzaminu określa się według jednego z następujących stopni: „bardzo dobrze”, „dobrze”, „dostatecznie”, „niedostatecznie”.

O wyniku egzaminu komisja egzaminacyjna decyduje zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 15. W razie wyniku, określonego stopniem „niedostatecznie”, egzamin uważa się za niezłożony.

W razie niezłożenia egzaminu kandydat może zgłosić się do egzaminu powtórnego tylko przed tą samą komisją, nie wcześniej jednak niż po upływie sześciu tygodni od dnia poddania się pierwszemu egzaminowi.

W razie powtórnego niezłożenia egzaminu komisja egzaminacyjna może kandydatowi wyznaczyć ponowny termin egzaminu.

§ 16. Kandydat, który złożył egzamin otrzymuje świadectwo według wzoru zawartego w załączniku Nr. 3 oraz dokumenty złożone przy wstąpieniu do szkoły lub na kurs (§ 4). Świadectwo winno być podpisane przez przewodniczącego i wszystkich członków komisji.

Świadectwo, wymienione w ustępie poprzednim, stanowi dowód posiadania kwalifikacyj do

samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni na obszarze całego Państwa z wyjątkiem województwa śląskiego.

Wojskowe szkoły i kursy kucia koni.

§ 17. Do przeprowadzania egzaminów i wydawania świadectw, stwierdzających posiadanie kwalifikacyj do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni, upoważnione są:

a) kursy dla wojskowych zawodowych majstrów-podkuwaczy w szkole podoficerów zawodowych służby weterynaryjnej;

b) kursy oddziałowe kucia koni — z tem ograniczeniem, że kursy te mogą wydawać świadectwa, wymienione w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, tylko tym osobom, które złożyły egzamin na czeladnika kowalskiego, wymagany w prawie przemysłowem.

§ 18. W skład komisji egzaminacyjnej dla wojskowych zawodowych majstrów-podkuwaczy w szkole podoficerów zawodowych służby weterynaryjnej wchodzi państwowy lekarz weterynaryjny wyznaczony przez Ministra Rolnictwa, w skład zaś komisji egzaminacyjnej na oddziałowych kursach kucia koni — dla osób wymienionych w punkcie b) § 17 — wojewódzki lekarz weterynaryjny lub inny państwowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Członkowie, delegowani w skład powyższych komisji przez Ministra Rolnictwa lub wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy), otrzymują zwrot kosztów podróży i diety na zasadach ustalonych dla urzędników państwowych.

§ 19. Kandydaci, którzy złożyli egzamin na kursach, wymienionych w p. a) § 17 rozporządzenia niniejszego, otrzymują świadectwa według wzoru zawartego w załączniku Nr. 4, kandydaci zaś, którzy złożyli egzamin na kursach, wymienionych w p. b) § 17 — świadectwa według wzoru zawartego w załączniku Nr. 5.

Świadectwa winny być podpisane przez przewodniczącego i wszystkich członków komisji egzaminacyjnej.

Do świadectw tych stosuje się postanowienia ustępu ostatniego § 16 rozporządzenia niniejszego.

Komisje egzaminacyjne, ustanowione przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) i ustanowione przez instytucje upoważnione do tego przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

§ 20. Do przeprowadzenia egzaminów dla osób, które nie ukończyły szkoły lub kursu kucia koni, wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) ustanawia państwową komisję egzaminacyjną.

W komisji tej przewodniczy wojewódzki lekarz weterynaryjny lub inny państwowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Członkami państwowej komisji egzaminacyjnej są:

- a) przedstawiciel właściwej izby rolniczej, na obszarach zaś nieobjętych działalnością izb rolniczych — przedstawiciel społecznych organizacji rolniczych, wyznaczonych przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy),
- b) przedstawiciel właściwej izby rzemieślniczej, którym winien być kowal uprawniony do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni,
- c) wojskowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez dowódcę okręgu korpusu.

§ 21. Państwowe komisje egzaminacyjne winny być zwoływane w miarę potrzeby. Skład tych komisji winien być ustalony na początku każdego roku kalendarzowego.

O terminie rozpoczęcia i miejscu odbycia egzaminu wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) ogłasza w dzienniku wojewódzkim, o czym przewodniczący komisji powiadamia kandydatów, którzy zgłosili się do egzaminu.

§ 22. Do składania egzaminów przed państwową komisją egzaminacyjną mogą być dopuszczone osoby, które:

- a) ukończyły co najmniej 20 lat życia,
- b) złożyły egzamin na czeladnika kowalskiego oraz
- c) odbyły w charakterze czeladnika kowalskiego przynajmniej jednoroczną praktykę u kowala uprawnionego do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni.

§ 23. Kandydaci składają podania o dopuszczenie do egzaminu do przewodniczącego państwowej komisji egzaminacyjnej.

Do podania winny być dołączone: świadectwo urodzenia, świadectwo złożenia egzaminu na czeladnika kowalskiego, świadectwo odbycia praktyki, wymienionej w p. c § 22 oraz własnoręcznie napisany życiorys.

§ 24. Egzamin przed państwową komisją egzaminacyjną obejmuje przedmioty, wymienione w § 13 rozporządzenia niniejszego.

Wynik egzaminu ustala się w sposób, określony w § 14 rozporządzenia niniejszego.

§ 25. Kandydat, który złożył egzamin, otrzymuje świadectwo według wzoru zawartego w załączniku Nr. 6 oraz złożone dokumenty. Świadectwo winno być podpisane przez przewodniczącego i wszystkich członków komisji egzaminacyjnej.

Posiadacz świadectwa korzysta z uprawnień, przewidzianych w ustępie ostatnim § 16, narówni z osobami, które ukończyły szkołę lub kurs kucia koni.

W razie niezłożenia egzaminu kandydat może zgłosić się powtórnie do egzaminu, nie wcześniej jednak niż po upływie sześciu miesięcy.

W razie ponownego niezłożenia egzaminu komisja egzaminacyjna może kandydatowi wyznaczyć ponowny termin egzaminu.

§ 26. Kandydaci, zgłaszający się do egzaminu, wnoszą na ręce przewodniczącego komisji egzaminacyjnej opłatę w kwocie, ustalonej przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Kandydaci, dopuszczeni do egzaminu, winni zgłosić się z własnym fartuchem skórzanym, oraz niezbędnymi narzędziami do podkuwania koni.

Opłaty egzaminacyjne, wymienione w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, po pokryciu kosztów urządzenia egzaminu, jako to: wynajęcia kuźni, kupna lub wynajęcia materiału, winny być przeznaczone na wynagrodzenie członków komisji egzaminacyjnej w równych częściach — z wyjątkiem przewodniczącego, który otrzymuje diety i zwrot kosztów podróży na zasadach, ustalonych dla urzędników państwowych.

§ 27. Wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) może upoważnić, w razie potrzeby, właściwe izby rzemieślnicze, a także organizacje społeczne, samorządowe i inne instytucje i zakłady, do powoływania komisji egzaminacyjnych do przeprowadzania egzaminów z kucia koni i wydawania świadectw, stwierdzających uzdolnienie do samodzielnego wykonywania zawodu podkuwacza.

Skład tych komisji winien odpowiadać przepisom § 20 rozporządzenia niniejszego. Do komisji tych ponadto wchodzić może przedstawiciel instytucji, upoważnionej do powołania komisji.

Ustalanie składu tych komisji, ogłaszanie terminu egzaminów, przyjmowanie kandydatów, egzaminowanie ich, pokrywanie kosztów egzaminu — odbywa się na zasadach określonych dla państwowych komisji egzaminacyjnych w §§ 20 - 26 rozporządzenia niniejszego.

Kandydat, który złożył egzamin, otrzymuje świadectwo według wzoru zawartego w załączniku Nr. 7.

Przepis końcowy.

§ 28. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej — z wyjątkiem województwa śląskiego — z dniem 1 października 1928 r.

Załącznik Nr. 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. (poz. 807).

Wzór statutu dla cywilnych szkół i kursów kucia koni.

§ 1.

Na podstawie statutu niniejszego zostaje założona (urządzony) w . . . . ., powiatu . . . . ., województwa . . . . . przez (wymienić nazwę instytucji lub imię, nazwisko i zawód osoby, zakładającej szkołę lub urządzającej kurs (cywilna szkoła) cywilny kurs kucia koni pod nazwą . . . . .

§ 2.

Zadaniem szkoły (kursu) jest:

- a) kształcenie czeladników kowalskich w prawidłowym i przystosowanym do potrzeb rolnictwa kuciu koni oraz w należytem pielęgnowaniu kopyt;
- b) przygotowanie kowali do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni.

§ 3.

(Wymienić osobę zakładającą szkołę lub urządzającą kurs) powołuje:

- a) lekarza weterynaryjnego . . . . . do kierownictwa szkołą i prowadzenia nauczania teoretycznego;
- b) osobę upoważnioną do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni do prowadzenia nauczania praktycznego kucia koni pod nadzorem lekarza weterynaryjnego.

§ 4.

Nauczanie praktyczne odbywa się w kuźni

.....

§ 5.

(Należy zamieścić postanowienia § 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r.).

§ 6.

(Należy zamieścić postanowienia § 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r.).

§ 7.

Nauczanie w szkole (na kursie) jest:

bezpłatne: . . . . .
za naukę uczniowie opłacają . . . . .
ulgi w opłatach wynoszą . . . . .

§ 8.

Uczniowie otrzymują mieszkanie z całkowitem utrzymaniem w internacie szkoły (kursu) bezpłatnie.

Uczniowie otrzymują mieszkanie z całkowitem utrzymaniem w internacie szkoły (kursu) za opłatą . . . . .

Uczniowie otrzymują mieszkanie, światło, opał, łóżko, pościel bezpłatnie.

Uczniowie otrzymują mieszkanie, światło, opał, łóżko, pościel za opłatą . . . . .

Uczniowie mają możliwość przygotowania sobie na miejscu posiłku.

Uczniowie nie otrzymują od szkoły (na kursach) żadnych świadczeń.

§ 9.

Uczniowie winni posiadać własny fartuch skórzany i narzędzie do podkuwania koni (młotek-widłak, nóż angielski, tarnik, rozkuwacz i obcęgi do kucia).

§ 10.

(Należy podać przedmioty nauczania, wyszczególnione w załączniku Nr. 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r.).

§ 11.

Podczas odbywania nauki w szkole (na kursie) uczniowie obowiązani są ściśle stosować się do rozkładu zajęć i zachowywać się poprawnie, spełniając sumiennie poruczoną im pracę.

§ 12.

(Należy wyszczególnić przedmioty egzaminu, wymienione w § 13-tym rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r.).

Załącznik Nr. 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. (poz. 807).

Przedmioty nauczania w szkołach i na kursach kucia koni.

Nauczanie teoretyczne.

Przedmiotami nauczania teoretycznego są następujące przedmioty:

- 1) ogólne pojęcie o budowie konia;
- 2) budowa dolnej części kończyny i jej czynności:
  - a) kość kopytowa, strzałkowa, koronowa, pęciniowa, nadpęciniowa, kości rysikowe, trzyczekowe.
  - b) wiązadła, stawy, ścięgna,
  - c) chrząstka kopytowa, strzałka gąbczasta,
  - d) części mięsne, naczynia i nerwy,
  - e) puszka rogowa, narastanie rogu, zużywanie się rogu, własności rogu,
  - f) mechanika kopyta, wpływ terenu na kopyto niepodkute,
  - g) postawy kończyn, prawidłowe i nieprawidłowe,
  - h) wpływ postawy kończyn na ukształtowanie kopyt,
  - i) praca kopyta, chody prawidłowe i nieprawidłowe,
  - j) kopyta prawidłowe i nieprawidłowe;
- 3) materiał i narzędzia podkownicze:
  - a) żelazo, stal, węgiel, koks, węgiel drzewny,
  - b) podkowa, podkowa typu wojskowego, rodzaje podków (dla koni pociągowych, ciężarowych i wyścigowych — letnie i zimowe), podkowa prawidłowa i jej wymiary, podkowa dla muła, półfabrykat, podkowa fabryczna, wyrób podkowy ze starego żelaza;
  - c) podkowiaki, hacele, płytki stalowe, zębce,
  - d) narzędzia podkownicze;
- 4) racjonalne urządzenie kuźni i paleniska;
- 5) przygotowanie kopyt do podkucia, przygotowanie podków i podkuwanie kopyt prawidłowych i nieprawidłowych, a mianowicie:
  - a) obchodzenie się z końmi przy podkuwaniu, podkuwanie koni narownych,
  - b) ścieranie się podkowy, terminy przekuwania,
  - c) badanie kopyta przed podkuciem, odjęcie starej podkowy i znaczenie jej ogłędzin, struganie kopyta,

- d) wybór i przygotowanie podków, dopasowanie i przybicie podkowy,
- e) badanie konia po okuciu, cel i znaczenie badania,
- f) podkuwanie kopyt nieprawidłowych, podkuwanie przy nieprawidłowych postawach kończyn i nieprawidłowych chodach, struganie kopyt nieprawidłowych, podkuwanie kopyt przy postawie zbieżnej, rozbieżnej, zwartej, rozwartej, podsiebnej, odsiebnej, niedźwiedziej, kucie kopyt przy strychowaniu się, ściąganiu i potykaniu,
- g) podkuwanie koni w miastach (bruk, asfalt i t. p.), podkowy z linką, podkowy z wkładkami patentowanymi i t. p.;
- 6) higiena kopyta:
  - a) wpływ klimatu, charakteru gleby i podłoża na róg kopyta,
  - b) kąpiele kończyn, natłuszczanie kopyt, oczyszczanie kopyt,
  - c) pielęgnacja kopyta niepodkutego,
  - d) pielęgnacja kopyta podkutego,
  - e) pielęgnacja kopyt źrebięcych;
- 7) choroby kopyt:
  - a) kopyta: płaskie, pełne szczudłowate, wąskie i sposób ich podkuwania,
  - b) szczeliny i sposoby ustalania ich brzegów, rozpadliny,
  - c) ochwat, kształt kopyt po przebytych ochwacie, sposoby podkuwania kopyt po ochwacie,
  - d) ściana oddzielona i pusta,
  - e) słupek rogowy,
  - f) gnicie strzałki,
  - g) nagwożdżenie,
  - h) zatrat,
  - i) skostnienie chrząstki kopytowej,
  - j) zagwożdżenie,
  - k) podbitek.

Nauczanie praktyczne.

Przedmiotami nauczania praktycznego są:

- 1) wyrób podków:
  - a) letnich i zimowych z uwzględnieniem podków typu wojskowego, podków dla kopyt prawidłowych, podków przy chodach nieprawidłowych i na kopyto chore — z żelaza sztabowego, ze starych podków i półfabrykatów,
  - b) wgrzewanie płytek stalowych, zębce;
- 2) podkuwanie kopyt prawidłowych, nieprawidłowych i chorych:
  - a) trzymanie konia, użycie środków poskramiających, trzymanie kończyn,
  - b) odejmowanie podkowy, badanie odjętej podkowy i kopyta po rozkuciu,
  - c) przygotowanie kopyta do podkucia (struganie kopyta),
  - d) dopasowanie podkowy i jej przybicie,
  - e) podkuwanie różnych typów koni, podkuwanie różnych rodzajów kopyt nieprawidłowych, podkuwanie przy nieprawidłowych postawach i chodach,
  - f) określenie sposobu podkucia, odpowiedniego dla poszczególnych rodza-

- jów kopyt, krytyczna ocena podkucia różnego kształtu kopyt,
- g) podkuwanie kopyt chorych,
- h) struganie kopyt źrebięcych,
- i) podkuwanie koni do pracy w mieście (na bruku, asfalcie i t. p.).

Załącznik Nr. 3 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. (poz. 807).

Nr. protokołu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

Pan ..... zamieszkały
w ..... powiatu .....
urodzony dnia ..... w .....
powiatu ..... po odbyciu w czasie od
..... do ..... nauki w szkole
(na kursie) kucia koni ..... złożył
przed Komisją Egzaminacyjną egzamin z kucia
koni według przepisów rozporządzenia Ministra
Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 807)

z wynikiem

Dnia ..... 192... r.

Komisja Egzaminacyjna:
Przewodniczący:
Członkowie:

Pieczęć.

Załącznik Nr. 4 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. (poz. 807).

Nr. protokołu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

....., urodzony
dnia ..... w ..... , po-
wiatu ..... po odbyciu w czasie od
..... do ..... kursu dla zawo-
dowych majstrów-podkuwaczy w szkole podofi-
cerów zawodowych służby weterynaryjnej, zło-
żył przed Komisją Egzaminacyjną, zgodnie z prze-
pisami § 17 p. a i § 18 i 19 rozporządzenia Mi-
nistra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r.
o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących
się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 92
poz. 807) egzamin z kucia koni

z wynikiem

Dnia ..... 192... r.

Komisja Egzaminacyjna:
Przewodniczący:
Członkowie:

Pieczęć.

Załącznik Nr. 5 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. (poz. 807).

Nr. protokołu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

....., urodzony w dniu..... w..... powiatu..... po odbyciu w czasie od..... do..... kursu oddziałowego kucia koni przy..... złożył przed Komisją Egzaminacyjną, zgodnie z przepisami § 17 p. b i §§ 18 i 19 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 807) egzamin z kucia koni

z wynikiem

Dnia..... 192..... r.

Komisja Egzaminacyjna:
Przewodniczący:
Członkowie:

Pieczęć

Załącznik Nr. 6 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. (poz. 807).

Nr. protokołu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

Pan....., zamieszkały w..... powiatu....., urodzony dnia..... w..... powiatu....., złożył przed Państwową Komisją Egzaminacyjną, stosownie do § 20 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 807) egzamin z kucia koni

z wynikiem

Dnia..... 192..... r.

Komisja Egzaminacyjna:
Przewodniczący:
Członkowie:

Pieczęć.

Załącznik Nr. 7 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. (poz. 807).

Nr. protokołu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

Pan....., zamieszkały w..... powiatu.....

urodzony dnia..... w..... powiatu....., złożył przed Komisją Egzaminacyjną, powołaną przez..... stosownie do § 27 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 807) egzamin z kucia koni

z wynikiem

Dnia..... 192..... r.

Komisja Egzaminacyjna:
Przewodniczący:
Członkowie:

Pieczęć.

Poz. 808. Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 11 października 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa w sprawie wysokości opłat za wykonywanie ekspertyz i projektów technicznych.

Poz. 809. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 15 października 1928 r. w sprawie reorganizacji urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych oraz komisji szacunkowych do spraw podatków dochodowego i przemysłowego na obszarze administracyjnym Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie.

Poz. 810. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 15 października 1928 r. o utworzeniu urzędu opłat stemplowych w Bydgoszczy w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Poznaniu.

Poz. 811. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 października 1928 r. w sprawie reorganizacji urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych oraz komisji szacunkowych do spraw podatków dochodowego i przemysłowego na obszarze administracyjnym Izby Skarbowej Okręgowej w Warszawie.

Poz. 812. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 20 października 1928 r. w sprawie cła wywozowego na otręby.

Poz. 813. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 29 października 1928 r. o dalszym zawieszeniu cła wywozowego na ługi glicerynowe pomydlane.

Poz. 814. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 października 1928 r. o dylokacji sądów pokoju w powiecie kolskim w okręgu sądu okręgowego w Kaliszu.

Poz. 815. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 października 1928 r. o dy-

zlokacji sądów pokoju w powiecie tureckim w okręgu sądu okręgowego w Kaliszu.

Poz. 816. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 października 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie wieluńskim w okręgu sądu okręgowego w Kaliszu.

Poz. 817. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 października 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie ostrowskim w okręgu sądu okręgowego w Łomży.

Poz. 818. Oświadczenie rządowe z dnia 26 września 1928 r. w sprawie przystąpienia Republiki Dominikańskiej do konwencji międzynarodowej, dotyczącej opium, podpisanej w Genewie dnia 19 lutego 1925 roku.

Poz. 819. Oświadczenie rządowe z dnia 26 września 1928 r. w sprawie ratyfikacji przez 13 państw międzynarodowej konwencji w sprawie określenia najniższego wieku dopuszczania dzieci do pracy przemysłowej, przyjętej jako projekt dnia 28 listopada 1919 r. w Waszyngtonie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 820. Oświadczenie rządowe z dnia 26 września 1928 r. w sprawie ratyfikacji przez 14 państw międzynarodowej konwencji, ustalającej najniższy wiek dopuszczania młodocianych do pracy w pomieszczeniach podpokładowych i w kotłowniach, przyjętej jako projekt dnia 11 listopada 1921 roku w Genewie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 821. Oświadczenie rządowe z dnia 28 września 1928 r. w sprawie złożenia przez Rząd Holenderski dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji w sprawie określenia najniższego wieku dopuszczania dzieci do pracy przemysłowej, przyjętej jako projekt dnia 28 listopada 1919 r. w Waszyngtonie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 822. Oświadczenie rządowe z dnia 29 września 1928 r. w sprawie ratyfikacji przez Rząd Kuby międzynarodowej konwencji o obowiązkowych oględzinach lekarskich dzieci i młodocianych, zatrudnionych na statkach, przyjętej jako projekt dnia 11 listopada 1921 roku w Genewie na ogólnej konferencji międzynarodowej organizacji pracy Ligi Narodów.

Poz. 823. Oświadczenie rządowe z dnia 22 października 1928 r. w sprawie przystąpienia Państw Lewantyńskich pozostających pod mandatem francuskim do międzynarodowej konwencji dotyczącej ruchu samochodowego, podpisanej w Paryżu dnia 11 października 1909 roku.

z 12 listopada Nr. 93 1928 rok.

Poz. 824. Konwencja pomiędzy Polską a Szwecją w sprawie wzajemnego uznawania polskich i szwedzkich świadectw pomiarowych, podpisana w Warszawie, dnia 22 maja 1928 r.

Poz. 825. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 października 1928 r. w sprawie zmian i uzupełnień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. o ustanowieniu tabeli stanowisk we władzach i urzędach państwowych.

Poz. 826. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 października 1928 r. o zakresie czynności instruktorów korporacji przemysłowych.

Na podstawie art. 134 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 roku o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 486) oraz art. 125 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 roku o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządza się co następuje:

§ 1. Instruktorowie korporacji przemysłowych ustanowieni przy władzach przemysłowych wojewódzkich wchodzi w skład wydziałów, względnie oddziałów przemysłowych w Urzędach Wojewódzkich.

Instruktor korporacji przemysłowych na m. st. Warszawę urzęduje przy Komisarjacie Rządu m. st. Warszawy.

§ 2. Instruktorów korporacji przemysłowych mianuje Minister Przemysłu i Handlu na wniosek Wojewody, o ile zaś chodzi o instruktora korporacji przemysłowych na m. st. Warszawę, na wniosek Komisarza Rządu, przy zastosowaniu przepisów o państwowej służbie cywilnej.

§ 3. Wydatki osobowe i koszty podróży instruktorów korporacji przemysłowych są preliminowane i asygnowane z budżetu Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

§ 4. Działalność instruktorów korporacji przemysłowych rozciąga się na korporacje i związki korporacji, cechy i związki cechów, izby rzemieślnicze oraz inne organizacje zawodowe dla rzemiosła i drobnego przemysłu, jak również instytucje i zakłady prowadzone przez korporacje i cechy lub ich związki.

§ 5. Instruktorowie korporacji przemysłowych powołani są do podniesienia poziomu społecznego, ekonomicznego i kulturalnego stanu rzemieślniczego oraz do pobudzenia organizacji i pracy w korporacjach i cechach, ich związkach i izbach rzemieślniczych.

§ 6. W szczególności instruktorowie korporacji przemysłowych są powołani do

1) prowadzenia ewidencji korporacji, cechów, zakładów i t. d.

2) czuwania nad sprawami młodzieży, pozostającej pod pieczęcią organizacji wymienionych

w § 5 oraz zaznajamiania się ze sprawami wynikłymi ze sporów na tle nauczania rzemiosła,

3) udzielania rad i informacji, ułatwiania wszelkich zabiegów, związanych z organizowaniem i urządzaniem szkół, kursów i t. p., mających na celu wykształcenie i doksztalcenie zawodowe,

4) pomagania i ułatwiania przy opracowywaniu statutów i organizowaniu wszelkiego rodzaju kas i funduszków zapomogowych, składów surowców, półfabrykatów i wystaw, wzorów, wspólnych magazynów sprzedaży i t. p.,

5) udzielania rad i informacji przy likwidacji majątku korporacji na wypadek rozwiązania oraz piecza nad zabezpieczeniem zakładów wychowawczych, należących do tych korporacji,

6) udzielania informacji, porad i zachęty przy organizowaniu korporacji, cechów, ich związków oraz przy organizowaniu życia społecznego, towarzyskiego i kulturalnego.

7) zachęcania do prowadzenia przez korporacje wykazów wolnych miejsc pracy w zakładach zrzeszonych,

8) interweniowania osobistego w celu łagodzenia sporów, wynikłych pomiędzy uczestnikami korporacji, cechu lub związku, inicjowania i rozstrzygania sporów przez sądy polubowne,

9) przekładania sprawozdań miesięcznych Ministerstwu Przemysłu i Handlu na podstawie własnych spostrzeżeń oraz materiałów, otrzymanych od władz korporacji, cechów, związków i zakładów,

10) udzielania rad i informacji przy powoływaniu sądów polubownych w sprawach pomiędzy członkami cechów i czeladnikami,

11) brania udziału w obradach izb rzemieślniczych, udzielania im informacji i wyjaśnień, jak również okazywania pomocy przy organizacji komisji egzaminacyjnych i t. p.

§ 7. Oprócz spraw wchodzących w zakres czynności instruktorów korporacji przemysłowych na zasadzie rozporządzenia o prawie przemysłowem załatwiają instruktorowie nadto wszystkie sprawy, dotyczące drobnego przemysłu i rzemiosła, przekazane im na mocy przepisów szczególnych.

§ 8. Dla wykonania zadań określonych w §§ 6 i 7 instruktorowie mają prawo żądania od organizacji wymienionych w § 5 udzielania informacji i danych, dotyczących się ich działalności, wglądu do wszelkich aktów, w szczególności do ksiąg protokołów i buchalteryjnych, uczestniczenia w zebraniach tych organizacji oraz ich organów, jak również prawo wizytacji zakładów prowadzonych przez te organizacje.

§ 9. W razie, gdyby instruktorowie korporacji przemysłowych przy spełnianiu swych zadań spostrzegli braki w działalności tych korporacji, cechów, ich związków i izb rzemieślniczych jak i prowadzonych przez nie instytucji, przedsiębiorstw i zakładów, winni wykazać zauważone nieprawidłowości i pouczyć o konieczności ich

usunięcia. Jeżeli usiłowania te okażą się bezskuteczne, doniosą właściwej władzy nadzorczej dla wydania odpowiednich zarządzeń.

§ 10. Właściwe władze winny przed wydaniem zarządzeń odnośnie organizacji, wymienionych w § 5, zasięgać opinii instruktorów korporacji przemysłowych w sprawach, które mogą dotyczyć działalności instruktorów.

§ 11. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 827. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 września 1928 r. w sprawie organizacji sprzedaży wyrobów tytoniowych specjalnych i importowanych oraz niektórych wyrobów tytoniowych Gdańskiego Monopolu Tytoniowego, dopuszczonych do sprzedaży w Polsce.

Poz. 828. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 października 1928 r. o dekoncentracji niektórych kompetencji w zakresie administracji spraw wewnętrznych.

Na podstawie art. 118 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządzam co następuje:

§ 1. Wszystkim wojewodom z wyjątkiem śląskiego oraz Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy przekazuję decyzje zastrzeżone Ministrowi Spraw Wewnętrznych w ustawie z 24 października 1919 r. w przedmiocie zmiany nazwisk (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 478) i w rozporządzeniu wykonawczem Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 16 września 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 678).

§ 2. Wojewodom: krakowskiemu, lwowskiemu, stanisławowskiemu i tarnopolskiemu przekazuję decyzje co do zwalniania agentów publicznych od egzaminów i kaucyj, przewidzianych w dekrete Kancelarii nadwornej z dnia 16 kwietnia 1833 r. L. 8732 (Zb. Ust. polit. tom 61, str. 106).

§ 3. Wojewodom: wołyńskiemu, poleskiemu, nowogródzkiemu i wileńskiemu odnośnie do obszaru tych województw, jako też wojewodzie białostockiemu odnośnie do obszaru powiatów grodzieńskiego, wołkowyskiego i gmin białowieskiej i masiewskiej powiatu bielskiego, przekazuję decyzje co do zamykania stowarzyszeń, ich oddziałów oraz związków (art. 3 i 26 rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 25 września 1919 roku o stowarzyszeniach i związkach Dz. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 25, poz. 255) jako też decyzje, co do legalizacji stowarzyszeń działających na obszarze więcej niż jednego województwa (art. 12 i 14 powyższego rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich).

§ 4. Wojewodom: warszawskiemu, lubelskiemu, łódzkiemu, kieleckiemu i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy odnośnie do podległych im okręgów, jako też wojewodzie białostockiemu odnośnie do obszaru tego województwa, z wyłączeniem powiatu grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz z wyłączeniem gmin białowieskiej i masiewskiej powiatu bielskiego, przekazują decyzje co do zamykania stowarzyszeń posiadających oddziały oraz związków (art. 3 Przepisów Tymczasowych o stowarzyszeniach i związkach z dn. 4/17 marca 1906 r. w brzmieniu nadanem im dekretem o stowarzyszeniach z dnia 3 stycznia 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 3, poz. 88), jako też decyzje co do zamykania stowarzyszeń (art. 33 i 35 powyższych Przepisów Tymczasowych).

§ 5. Starostom powiatowym na obszarze województw: lwowskiego, krakowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, jako też starostom grodzkim we Lwowie i Krakowie przekazują decyzje co do osobnych pozwoleń na wyrób i sprzedaż broni i amunicji zakazanej (§ 5 patentu z 24 października 1852 r. Dz. p. p. austr. Nr. 223), jako też decyzje co do pozwoleń na posiadanie broni i amunicji zakazanej § 9 powyższego patentu).

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 14 dni po ogłoszeniu.

Poz. 829. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 listopada 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Skarbu i Rolnictwa w sprawie używania w zakładach przemysłowych mąki pszennej gatunku wyższego od 65 procentowej.

Na podstawie art. 1 p. a) i art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527) zarządza się co następuje:

§ 1. Zezwala się na używanie w terminie do dnia 15 grudnia 1928 r. w zakładach przemysłowych do przerobu i wszelkiego rodzaju wypieku — mąki pszennej, pochodzącej z przemiału nieodpowiadającego normom § 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 października 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 769).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 830. Obwieszczenie Ministra Reform Rolnych z dnia 22 października 1928 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 10 czerwca 1921 roku w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego.

z 16 listopada. Nr. 94. Rok 1928.

Poz. 831. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 października 1928 r. o zaszerzegowaniu do grup uposażenia funkcjonariuszów niższych w zakładach wychowawczo-poprawczych dla przestępców nieletnich i ustalenia dla nich tytułów.

Poz. 832. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 listopada 1928 r. w sprawie odstąpienia gminie m. Krakowa na cele rozbudowy miasta części gruntów pofortecznych.

Poz. 833. Rozporządzenie Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 2 listopada 1928 r. w sprawie zwolnienia od cła wywozowego kwalifikowanych nasion pszenicy, żyta i owsa.

Poz. 834. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 5 listopada 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o uzupełnieniu rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 12 stycznia 1928 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w przedmiocie regulaminu przewozowego dla bezpośredniej niemiecko-polsko-sowieckiej komunikacji towarowej.

Poz. 835. Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 listopada 1928 r. o sprostowaniu błędów w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o Straży Granicznej.

Poz. 836. Obwieszczenie Ministrów Reform Rolnych, Skarbu i Rolnictwa z dnia 5 października 1928 r. w sprawie sprostowania błędów w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 11 czerwca 1928 r. wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Rolnictwa o statucie Państwowego Banku Rolnego.

Poz. 837. Obwieszczenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 9 października 1928 r. o sprostowaniu błędu w załączniku do obwieszczenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku służby wojskowej.

Poz. 838. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa z dnia 20 października 1928 r. o sprostowaniu błędów w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 8 sierpnia 1928 r. o tępieniu korówki wełnistej.

Na podstawie art. 5 pkt. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 18) podaję do wiadomości, że w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 8 sierpnia 1928 r. o tępieniu korówki wełnistej (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 689):

w § 3 po wyrazach końcowych „ochrony roślin” zamiast „(§ 11)” powinno być „(§ 10)”,

w § 6 po wyrazach „właściwego zakładu ochrony roślin” zamiast „(§ 11)” powinno być „(§ 10)”,

w § 8 w pierwszym ustępie po wyrazach „zakładów ochrony roślin wymienionych w” zamiast „§ 11” powinno być „§ 10”,

w § 11 po wyrazach „rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia” zamiast „11 listopada 1927 r.” powinno być „19 listopada 1927 r.”.

z 22 listopada   Nr. 95   Rok 1928

Poz. 839. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 października 1928 roku wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych o regulaminie dla Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

Poz. 840. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 27 października 1928 r. o uldze celnej na kwas siarkowy.

Poz. 841. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 października 1928 r. o przekazaniu wojewodom i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy niektórych decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych.

Na podstawie art. 118 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) i § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 86) zarządzam co następuje:

§ 1. Uprawnienia do współudziału w decyzjach, przysługujące Ministrowi Zdrowia Publicznego i Ministrowi Spraw Wewnętrznych z ust. 3 art. 6 ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 35, poz. 299) przekazuje się wojewodom i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy, właściwym ze względu na zamierzone miejsce sprzedaży.

§ 2. Uprawnienia do decyzji, przysługujące Ministrowi Spraw Wewnętrznych z art. 3 ustęp ostatni ustawy z dnia 17 lipca 1924 r. w sprawie opłat za paszporty na wyjazd zagranicę (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 672) oraz § 4, 8 i 9 rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 1928 r. w sprawie opłat za paszporty na wyjazd zagranicę (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 191) przekazuje się wojewodom i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania ubiegającego się o paszport.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 842. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Komunikacji z dnia 30 października 1928 roku

w sprawie przepisów sanitarnych, higienicznych i ratowniczych, dotyczących zeglugi powietrznej.

Na podstawie art. 8 ustęp końcowy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r. o prawie lotniczym (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 294) zarządza się co następuje:

A. Przepisy sanitarne.

§ 1. Pasażerskie statki powietrzne powinny być utrzymywane w czystości i posiadać dobrą wentylację. Pasażerom nie wolno zaśmiecać samolotów i płuc na podłogę lub przez okno.

§ 2. Na wypadek choroby morskiej u podróżnych statek powietrzny powinien być zaopatrzony w torebki z papieru nieprzemakalnego oraz w odpowiednie urządzenie z tkaniny brezentowej lub kauczuku, umożliwiające wrzucanie rzeczonych torebek po ich użyciu.

Urządzenia te powinny być umieszczone w ten sposób, ażeby były łatwo osiągalne dla pasażerów.

§ 3. Większe statki powietrzne, przeznaczone na sześć lub więcej osób lub do podróży, trwających ponad cztery godziny, poza urządzeniami wymienionymi w § 2; powinny posiadać ustęp o szczelnie zamykalnym kubie z twardego kauczuku, wodę bieżącą, zdatną do picia, oraz odpowiednie urządzenia toaletowe.

§ 4. Woda do picia powinna odpowiadać właściwym przepisom sanitarnym.

§ 5. W statkach powietrznych, posiadających urządzenia do spania, powinna być wydawana dla każdego podróżnego świeża bielizna pościelowa.

§ 6. W okresie zimowym statki powietrzne powinny być ogrzewane tak, ażeby ciepłota wynosiła co najmniej 14° C.

§ 7. Dopuszczenie osób, dotkniętych ostreymi chorobami zakaźnymi, do podróży pasażerskim statkiem powietrznym, względnie korzystanie wspomnianych osób z pasażerskiego statku powietrznego jest zakazane.

Również osoby, dotknięte przewlekłymi chorobami zakaźnymi, niebezpiecznymi dla otoczenia, oraz osoby w stanie nietrzeźwym nie mogą być dopuszczone do podróży statkiem powietrznym.

§ 8. Sprzedaż i spożywanie napojów alkoholowych w statku powietrznym są zakazane.

§ 9. Każde lotnisko powinno posiadać urządzenia z wodą do picia, ustępy i odpowiednie pomieszczenia toaletowe.

§ 10. W miejscach sprzedaży biletów do podróży lotniczej powinny być w sposób, zwracający uwagę stron, ogłoszone pouczenia co do przygotowania się podróżnych do lotu oraz co do przeciwwskazań lekarskich do odbycia lotu (choroby serca i naczyń krwionośnych, gruźlica płuc, niektóre cierpienia nerwowe i t. d.).

B. Stosowanie międzynarodowych umów sanitarnych.

§ 11. Postanowienia międzynarodowych umów sanitarnych znajdują analogiczne zastosowanie do żeglugi powietrznej.

W razie opuszczenia się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej statku powietrznego, przybywającego z państwa obcego w czasie, kiedy przeciw temu państwu stosowane są przepisy obowiązujących międzynarodowych umów sanitarnych, wykonywanie przepisanych zarządzeń należy do powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej dla miejsca lądowania.

Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Komunikacji wskaże w rozporządzeniu wykonawczem, które lotniska mają być urządzone jako stacje sanitarno-rewizyjne.

C. Ratownictwo.

§ 12. Port lotniczy powinien posiadać najważniejsze urządzenia do udzielania pierwszej (doraźnej) pomocy do czasu przybycia lekarza, pozatem środki do przenoszenia, a większe porty na zasadzie decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych, powziętej w porozumieniu z Ministrem Komunikacji, do przewożenia osób, które uległy nieszczęśliwemu wypadkowi, albo zapadły w czasie lotu na chorobę cięższą, wreszcie odpowiednie pomieszczenia (stację ratowniczą) dla tymczasowego umieszczenia chorego poszkodowanego.

§ 13. Załoga statków powietrznych i personel portów lotniczych powinny być dostatecznie wyszkolone w udzielaniu tymczasowej (doraźnej) pomocy w wypadkach nieszczęśliwych do czasu przybycia lekarza.

§ 14. Porty o znacznym ruchu pasażerskim powinny posiadać stałe pogotowie ratunkowe pod kierownictwem lekarza.

§ 15. W miastach, w których istnieje naliczone działające i wystarczające wymaganiom miejscowym pogotowie ratunkowe komunalne lub społeczne, dopuszczalne jest za zezwoleniem Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Komunikacji ograniczenie wymagań, określonych w paragrafach 12-ym i 14-ym.

§ 16. Każdy pasażerski statek powietrzny powinien być zaopatrzony w środki lecznicze, opatrunkowe i inne, konieczne do udzielania pierwszej pomocy lekarskiej.

D. Postanowienia karne.

§ 17. Winny przekroczenia niniejszych przepisów będzie karany w myśl ogólnie obowiązujących przepisów karnych.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 30 dni po ogłoszeniu z wyjątkiem przepisów § 3-go, które zyskują moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1929 r.

Poz. 843. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 listopada 1928 roku o przekazaniu Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy prawa wydawania decyzji o nadawaniu i utracie obywatelstwa polskiego.

Na zasadzie art. 12 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44) i art. 86 ustęp 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządzam co następuje:

§ 1. Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy przekazuje się decyzje w sprawach nadawania i utraty obywatelstwa polskiego (art. 8, 9 i 11 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie uchyla się wszystkie postanowienia sprzeczne z niniejszym rozporządzeniem.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 2 listopada Nr. 253 Rok 1928

Poz. 600. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 21 października 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Sprawiedliwości o sposobie nadania Medalu Pamiątkowego Za Wojnę 1918 — 1921.

Na podstawie § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 1928 r. o Medalu Pamiątkowym Za Wojnę 1918—1921 („Mon. Polski“ Nr. 233, poz. 533) zarządzam co następuje:

§ 1. Prawo do medalu przyznają:

A. osobom wojskowym w służbie czynnej:

a) przynależnym służbowo do formacji, podległych dowódcom dywizji — dowódcy dywizji;

b) przynależnym służbowo do dowództw okręgów korpusów i formacji podległych dowódcom okręgów korpusów, a nie podpadających pod punkt a) — dowódcy okręgów korpusów;

c) przynależnym służbowo do Ministerstwa Spraw Wojskowych i instytucji Ministerstwu Spraw Wojskowych bezpośrednio podległych — szefowie poszczególnych departamentów (organów równorzędnych) względnie szefowie wymienionych instytucji o uprawnieniach dowódców dywizji; przynależnym służbowo do instytucji, które w skład Ministerstwa Spraw Wojskowych nie wchodzi — szefowie tych instytucji o uprawnieniach dowódców dywizji; o ile szef danej instytucji nie posiada uprawnień dowódcy dywizji, prawo do medalu przyznaje następny z kolei przełożony, posiadający uprawnienia dowódcy dywizji;

d) dowódcom i szefom, którzy podlegają bezpośrednio Ministrowi Spraw Wojskowych — Minister Spraw Wojskowych;

B. osobom wojskowym w stanie nieczynnym — szef Biura Personalnego Ministerstwa Spraw Wojskowych;

C. osobom wojskowym w rezerwie, pospolitem ruszeniu i w stanie spoczynku — dowódcy okręgów korpusów, właściwi dla tych osób według ich przynależności do powiatowej komendy uzupełnień (P. K. U.);

D. osobom, które nie pozostają w żadnym stosunku do powszechnego obowiązku wojskowego, zamieszkałym w kraju — dowódcy tych okręgów korpusów, na obszarze których osoby te mają miejsce zamieszkania; zamieszkałym za granicą oraz cudzoziemcom Szef Biura Personalnego Ministerstwa Spraw Wojskowych.

§ 2. Celem uzyskania prawa do medalu należy przedłożyć dokumenty lub uwierzytelnione odpisy, stwierdzające, że petent odpowiada jednemu z warunków, przewidzianych w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów.

Osobom wymienionym w pkt. A, § 1 niniejszego rozporządzenia zostaje przyznane prawo do medalu na podstawie dokumentów ewidencyjnych; osobom wymienionym w pkt. C, § 1 właściwe powiatowe komendy uzupełnień wystawiają na podstawie wniesionych do tychże komend próśb zaświadczenia, stwierdzające posiadanie warunków i przesyłają je do dowództwa danego okręgu korpusu; osoby wymienione w pkt. B. i D. § 1 wnoszą prośby z potrzebnymi załącznikami do Biura Personalnego Ministerstwa Spraw Wojskowych, względnie do dowództwa właściwego okręgu korpusu.

§ 3. Wojewodowie i komisarz Rządu w m. st. Warszawie zarządzają ogłoszenie w dziennikach wojewódzkich: a) pełnego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów z 21 września 1928 r. o Medalu Pamiątkowym Za Wojnę 1918 — 21 r. i b) paragrafów 1, 2 i 4 niniejszego rozporządzenia.

Ogłoszenie to winno być nadto zarządzeniem wojewody (komisarza rządu) rozplakatowane we wszystkich urzędach państwowych i samorządowych na obszarze województwa (m. st. Warszawy).

§ 4. Nadanie medalu należy ogłosić w pierwszym rozkazie dziennym każdego miesiąca, przyczem lista osób, którym medal został nadany, winna zawierać nazwiska w porządku alfabetycznym z wymienieniem przynależności służbowej; względnie miejsca zamieszkania.

Nadanie medalu ogłasza dowódca dywizji w rozkazie dywizyjnym, dowódca okręgu korpusu w rozkazie dowództwa okręgu korpusu, szefowie wymienieni w pkt. c i d § 1 w rozkazie dziennym Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Nadanie medalu stwierdzają w legitymacjach oficerów, względnie w książeczkach wojskowych władze uprawnione do wystawiania legitymacyj, względnie książeczek wojskowych, podając na-

zwę medalu, władzę nadającą, numer i datę rozkazu. Osobom, które nie posiadają legitymacyj, ani książeczki wojskowej, należy wystawić osobne zaświadczenie według wzoru Nr. 1.

§ 5. W razie prawomocnego skazania osoby, której nadano medal, na karę, pociągającą za sobą utratę orderów i odznaczeń, władze sądowe prześlą odpis wyroku do Ministerstwa Spraw Wojskowych, celem skreślenia nadania z ewidencji i dokumentów skazanego.

§ 6. Uprawnieni do nadania medalu w myśl niniejszego rozporządzenia prowadzić będą kartoteki imienne według wzoru Nr. 2 i przekładać będą dla celów statystycznych do dnia 5-go każdego ćwierćrocza do Ministerstwa Spraw Wojskowych, Biuro Personalne, meldunki, (wzór Nr. 3) z podaniem ogólnej liczby nadanych przez siebie medali.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych
w z. (—) *Daniel Konarzewski*
generał dywizji.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sławoj Składkowski*.

Minister Sprawiedliwości
(—) *A. Meysztowicz*.

Wzór Nr 1.

Dowództwo . . . . .
L. . . . .
. . . . . dnia . . . . . 192 r.
Stwierdzam, że (nazwisko i imię) nadany został medal pamiątkowy za wojnę 1918 — 1921 rozkazem D-wa. . .
. . . Nr. . . . z dnia . . . . .

Pieczęć: Podpis:

Wzór Nr. 2.

Nazwisko i imię. . . . .
Data urodzenia . . . . .
Stopień i przynależność ewid. w chwili nadania . . . . .
Zawód cywilny w chwili nadania . . .
Miejsce zamieszkania w chwili nadania
Tytuł nadania. . . . .
Jakie dokumenty przedstawił . . . .
Nr. rozkazu . . . . .

UWAGI: W rubryce „Tytuł nadania” należy wymienić § 3 Rozporządzenia Rady Ministrów o medalu pamiątkowym za wojnę 1918 — 1921, odpowiedni punkt tegoż artykułu, stanowiący podstawę nadania, oraz określić słownie podstawę nadania, np. § 3 p. 1 a, ranny dn. 15.VIII.1920 r. pod Radzyminem. W rubryce „Nr. rozkazu” datę i numer rozkazu, w którym nadanie medalu danej osobie zostało ogłoszone.

Wzór Nr. 3.

Dowództwo . . . . .
L. . . . .

Do

M. S. Wojsk., Biuro Personalne.

W wykonaniu rozporządzenia Dz. R. Nr. . . . .
poz. . . . . melduję, że od dnia . . . . .
do dnia . . . . . r. przyznałem prawo do me-
dału pamiątkowego za wojnę 1918 - 1921 osobom
(wymienić ogólną liczbę), co łącznie z uprzednim
meldunkiem daję sumę . . . nadanych medali.

Podpis:

Poz. 601. Rozporządzenie Rady Ministrów
z dn. 26 października 1928 r. o rozwiązaniu Rady
Miejskiej miasta Gdyni.

Poz. 602. Obwieszczenie Pierwszego Pre-
zesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

z 3 listopada Nr. 254 Rok 1928

Poz. 603. Zarządzenie Wojewody Poznań-
skiego z dnia 19 października 1928 r. w sprawie
ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m.
Dolsku.

Poz. 604. Zarządzenie Wojewody Poznań-
skiego z dnia 19 października 1928 r. w sprawie
ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m.
Kcyni.

z 5 listopada Nr. 255 Rok 1928

Poz. 605. Postanowienie Ministra Spraw
Wewnętrznych z dnia 31 października 1928 r.
w sprawie nazwy Państwowego Urzędu Poli-
cyjnego w Gdyni.

Na podstawie § 2 ustawy z dnia 11 marca
1850 r. o zarządzie policji (Zb. u. pr., str. 265)
oraz art. 2 i 155 rozporządzenia Prezydenta Rze-
czypospolitej z 6 marca 1928 r. o Policji Pań-
stwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 257) postana-
wiam, co następuje:

§ 1.

Państwowy Urząd Policyjny w Gdyni, utwo-
rzony na podstawie postanowienia Ministra Spraw
Wewnętrznych z dnia 9 czerwca 1926 r. („Moni-
tor Polski“ Nr. 134, poz. 387), otrzymuje nazwę
„Państwowy Urząd Bezpieczeństwa i Porządku
Publicznego“ w Gdyni.

§ 2.

Wykonanie niniejszego postanowienia po-
wierza się wojewodzie pomorskiemu.

§ 3.

Postanowienie niniejsze wchodzi w życie
z dniem ogłoszenia.

Poz. 606. Zarządzenie Ministra Spraw We-
wnętrznych z dnia 30 października 1928 r. o ode-
braniu debitu czasopismu „Das Arbeiter Wort“.

Poz. 607. Zarządzenie Ministra Spraw We-
wnętrznych z dnia 30 października 1928 r. o ode-
braniu debitu czasopismu „Der Emes“.

Poz. 608. Zarządzenie Wojewody Poznań-
skiego z dnia 19 października 1928 r. w sprawie
ograniczenia licencji na przemysł okrężny w Za-
niemyślu.

z 6 listopada Nr. 256 Rok 1928

Poz. 609. Ogłoszenie Państwowej Komisji
Wyborczej z dnia 5 listopada 1928 r.

Poz. 610. Rozporządzenie Ministra Skarbu
z dnia 27 października 1928 r. wydane w poro-
zumieniu z Ministrami: Komunikacji oraz Prze-
mysłu i Handlu w sprawie utworzenia morsko-
kolejowego składu celnego w Gdyni-Porcie.

z 7 listopada Nr. 257 Rok 1928

Poz. 611. Rozporządzenie Ministra Spraw
Wojskowych z dnia 1 października 1928 r. wy-
dane w porozumieniu z pozostałymi Ministrami
w sprawie regulaminu, ustalającego organizację,
oraz tryb postępowania Komisji Kwalifikacyjnej
przy Ministerstwie Spraw Wojskowych dla ofi-
cerów zawodowych, przeniesionych do rezerwy
lub w stan spoczynku, ubiegających się o sta-
nowiska cywilno-państwowe.

Poz. 612. Rozporządzenia Ministra Spraw
Wojskowych z dnia 1 października 1928 r. w spra-
wie regulaminu ustalającego organizację i oaz
tryb postępowania Komisji Kwalifikacyjnej dla
wysłużonych podoficerów zawodowych, ubiega-
jących się o stanowiska cywilno-państwowe.

Poz. 613. Obwieszczenie Przewodniczącego
Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyj-
skich osób prawnych.

z 8 listopada Nr. 258 Rok 1928

Poz. 614. Zarządzenie o nadaniu Srebrne-
go Krzyża Zasługi.

Poz. 615. Zarządzenie o nadaniu Bronzo-
wego Krzyża Zasługi.

Poz. 616. Zarządzenie Ministra Spraw We-
wnętrznych z dnia 30 października 1928 r. o ode-
braniu debitu czasopismu „Keneder Adler“.

Poz. 617. Zarządzenie Ministra Spraw We-
wnętrznych z dnia 30 października 1928 r. o ode-
braniu debitu czasopismu „Robselkor“.

z 9 listopada Nr. 259 Rok 1928

Poz. 618. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Zasługi Za Dzielność.

Poz. 619. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Zasługi Za Dzielność.

Poz. 620. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Zasługi Za Dzielność.

Poz. 621. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Zasługi Za Dzielność.

Poz. 622. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 października 1928 r. w sprawie zmiany statutu organizacyjnego Ministerstwa Poczty i Telegrafów.

Poz. 623. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 października 1928 r. o utworzeniu Rady Teletechnicznej przy Ministrze Poczty i Telegrafów.

Poz. 624. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1928 r. o odebraniu debitu wydawnictwu „Informations Bulletin des Gewerkschaftverbandes der Sowjet- und Handelsangestellten in U. S. S. R.“

Poz. 625. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Krasnyj Flot“.

Poz. 626. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Nowosti Radio“.

Poz. 627. Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 30 października 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w Skórczu, pow. starogardzkiego.

z 10 listopada Nr. 260 Rok 1928

Poz. 628. Zarządzenie o nadaniu Wielkiej Wstęgi Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 629. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Komandorskiego z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 630. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 631. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Oficerskiego Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 632. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 633. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 634. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 635. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 636. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 637. Zarządzenie o nadaniu Brązowego Krzyża Zasługi.

z 12 listopada Nr. 261 Rok 1928

Poz. 638. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 1928 r. w sprawie uzupełnienia statutu organizacyjnego Ministerstwa Rolnictwa.

Poz. 639. Umowa ustalająca warunki pracy i płacy dozorców domowych m. Tarnowa na rok 1928/29.

Poz. 640. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

z 13 listopada Nr. 262 Rok 1928

Poz. 641. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 642. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu p. t.: „Rewolucja i Kultura“.

Poz. 643. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu p. t.: „Głos Robotniczy“.

Poz. 644. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu p. t.: „Znannia“.

Poz. 645. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu p. t.: „Di jidisze szprach“.

Poz. 646. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu p. t.: „Di junge gwardje“.

Poz. 647. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1928 roku o odebraniu debitu czasopismu p. t.: „Ukrainskij Chliborob“.

Poz. 648. Obwieszczenie Dyrekcji Państwowego Monopoli Spirytusowego z dnia 2 listopada 1928 r. w przedmiocie ustalenia przybliżonego zapotrzebowania krajowego na spirytus w okresie kampanji gorzelniczej 1929/30 r.

z 14 listopada Nr. 263 Rok 1928

Poz. 649. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 listopada 1928 r. o wywłaszczeniu gruntu pod budowę stacji kolejowej Żerań i drogi dojazdowej do niej na linii Jabłonna Wawer, Towarzystwa Akcyjnego Warszawskich Dróg Żelaznych dojazdowych.

Poz. 650. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1928 roku w przedmiocie ustalenia nazwy gminy i miejscowości Piaski (Pieski) w powiecie wołkowskim, województwie białostockim - (na „Piaski”).

Poz. 651. Zarządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 9 listopada 1928 r. o zmianie zarządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 22 września 1927 roku w sprawie gatunkowania, pomiaru i oznaczania wartości drewna i innych płodów leśnych oraz obliczania cen najmu i robót wymiarowych (akordowych) przy wyróbce drewna w lasach państwowych („Monitor Polski” Nr. 220 poz. 562).

z 15 listopada Nr. 264 Rok 1928

Poz. 652. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 listopada 1928 r. o wywłaszczeniu gruntu leśnego pod budowę łącznicy kolejowej między stacją Słotwiny i posterunkiem 14 na linii Koluszki - Częstochowa.

Poz. 653. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 listopada 1928 r. w sprawie zatwierdzenia uchwały Rady Ministrów z dnia 26 października 1928 r., ustalającej wynagrodzenie za grunt wywłaszczony pod rozbudowę stacji kolejowej Raczki, położonej we wsi Małe Raczki w gminie Koniecbór, w powiecie suwalskim, w województwie białostockim.

Poz. 654. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 listopada 1928 r. o zezwoleniu Poznańskiemu Wojewódzkiemu Związkowi Komunalnemu na zaciągnięcie pożyczki obligacyjnej w sumie zł. 5.000000.

z 16 listopada Nr. 265 Rok 1928

Poz. 655. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 31 października 1928 r. w sprawie wyku pu krajowego surowca tytoniowego ze zbioru w roku 1928.

z 17 listopada Nr. 266 Rok 1928

Poz. 656. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 listopada 1928 r. o rozmieszczeniu rewirów śledczych w powiatach: brzeskim, drohiczyńskim, kobryńskim, łuninieckim, pińskim i stolińskim w okręgu Sądu Okręgowego w Pińsku.

Poz. 657. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 2-go listopada 1928 r. w sprawie terytorjalnych ograniczeń w wykonywaniu prze-

mysłu okręжного — (w miatach: Międzycho-dzie, Rawiczu, Wyrzysku, Krotoszynie, Środzie i Kórniku).

z 19 listopada Nr. 267 Rok 1928

Poz. 658. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 listopada 1928 r., dotyczące przepisów wykonawczych do rozporządzenia z dnia 7 września 1928 r. o zwrocie cła przy wywozie mebli giętych.

z 20 listopada Nr. 268 Rok 1928

Poz. 659. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 660. Zarządzenie o nadaniu Bronzowego Krzyża Zasługi.

Poz. 661. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Zasługi Za Dzielność.

Poz. 662. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 15 listopada 1928 r. w sprawie ustanowienia w okręgu dyrekcji lasów państwowych w Warszawie niezależnych administracyjnie od nadleśnictw zarządów tartaków państwowych „Spała” i „Zagórze”.

Poz. 663. Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 12 listopada 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w Chełmnie.

z 21 listopada Nr. 269 Rok 1928

Poz. 664. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 15 listopada 1928 r. w sprawie powołania przez zrzeszenia gospodarcze radców do Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi.

Poz. 665. Obwieszczenie Ministra Skarbu oraz Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 12 listopada 1928 r. o związkach eksportowych uprawnionych do wydawania zaświadczeń w myśl § 2 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 12 października 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie chloranu potasu.

z 22 listopada Nr. 270 Rok 1928

Poz. 666. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

Poz. 667. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw b. rosyjskich osób prawnych.

z 23 listopada Nr. 271 Rok 1928

Poz. 668. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 19 listopada 1928 r. w sprawie powołania przez zrzeszenia gospodarcze radców do Izby Przemysłowo-Handlowej w Grudziądzu.

Poz. 669. Postanowienie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 17 listopada 1928 r. o częściowej zmianie taryfy opłat, zawartej w regulaminie eksploatacji dźwigów państwowych w porcie Gdynia.

z 24 listopada Nr. 272 Rok 1928

Poz. 670. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

z 26 listopada Nr. 273 Rok 1928

Poz. 671. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

Poz. 672. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 Września 1928 r. w sprawie obniżenia cel wywozowych na niektóre artykuły gdańskiego przemysłu, gdańskich rękodzieł oraz gdańskiego rolnictwa.

z 27 listopada Nr. 274 Rok 1928

z 28 listopada Nr. 275 Rok 1928

Poz. 673. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 674. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 listopada 1928 r. o przywróceniu debitu czasopismu „Breslauer Neueste Nachrichten“.

Poz. 675. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 listopada 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Wiarus Polski“.

Poz. 676. Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 17 października 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa, Skarbu i Sprawiedliwości, w sprawie skryptów dłużnych Skarbu Państwa.

Poz. 677. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 20 listopada 1928 r., w sprawie nadania umowie zbiorowej z dnia 20 sierpnia 1928 r. mocy obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłu konfekcji męskiej w mieście Poznaniu.

z 29 listopada Nr. 276 Rok 1928

Poz. 678. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 22 listopada 1928 r. o utworzeniu nadleśnictwa Maków.

Poz. 679. Umowa, ustalająca warunki pracy i płacy dla straży leśnej w województwach: warszawskim, białostockim, kieleckim, łódzkim i białostockim na rok służbowy 1928/29.

z 30 listopada Nr. 277 Rok 1928

Poz. 680. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 681. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 27 listopada 1928 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 682. Okólnik Nr. 106 Ministerstwa Skarbu L. D. VII. 1696/2 z dnia 25 października 1928 r. w sprawie zmian w przepisach rachunkowo-kasowych.

III.

Przedruki z innych wydawnictw urzędowych oraz ze zbioru wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI

Nr. 21 z 2 listopada 1928.

Okólnik Nr. 1426/II. A./28 w sprawie ogłaszania listów gończych w „Gazecie Śledczej“. Do wszystkich sądów i urzędów prokuratorskich.

W celu ułatwienia władzom śledczym przytrzymania przestępców, poszukiwanych listami gończymi przez władze wymiaru sprawiedliwości, jak również dla uniknięcia w miarę możliwości pomyłek w ustaleniu tożsamości osób, przytrzymałych w wyniku tych poszukiwań, zarządzam, aby sądy i urzędy prokuratorskie, kierując do „Gazety Śledczej“ żądania ogłoszenia listów gończych, posługiwały się formularzem według załączonego wzoru i jaknajdokładniej wypełniały zawarte w nim rubryki. O ile odnośny sąd lub urząd prokuratorski pewnych danych nie posiada, mogą właściwe rubryki pozostać niewypełnione.

Panów Prezesów i Panów Prokuratorów proszę o czuwanie nad ścisłym przestrzeganiem niniejszego okólnika.

Warszawa, dn. 15 października 1928 r.

Sąd .....
Sędzia śledczy..... w.....
Prokurator przy Sądzie.....

LIST GOŃCZY.

Imię i nazwisko (przezwisko) poszukiwanego.....

Oznaczenie sprawy .....

Przestępstwo zarzucane .....

Postanowienie o aresztowaniu—wyrok—wydano dnia .....

Wszystkie władze wojskowe i cywilne winny zatrzymać i dostawić poszukiwanego do .....
Każdy kto zna miejsce pobytu poszukiwanego winien zawiadomić o tem najbliższą władzę sądową lub policyjną i zatrzymać oskarżonego w miarę możliwości.

Dzień, miesiąc i rok urodzenia.....
 Miejscowość urodzenia.....
 Imię ojca.....
 Imię matki..... z domu.....
 Wyznanie..... zawód.....
 Ostatnie miejsce zamieszkania.....
 Gmina, do której poszukiwany należy.....
 Adres rodziców lub rodziny.....
 Wzrost..... twarz.....
 Usta..... włosy.....
 Oczy..... nos.....
 Zarost..... szczególne znaki.....
 .....dnia..... 192... r.

(podpis)

Uwaga: w braku danych należy odnośne rubryki pozostawić bez wypełnienia.

Do Redakcji Gazety Śledczej

w Warszawie
 ul. Ciepła 13.

Miejsce pieczęci
 urzędowej

Okólnik Nr. 1428/N. P./28 w sprawie postępowania władz sądowo-śledczych w wypadkach katastrof kolejowych. Do Panów Prezesów i Prokuratorów wszystkich sądów apelacyjnych.

W wypadkach katastrof kolejowych zachodzi konieczność śpiesznej akcji zarówno ratowniczej, jak i zmierzającej do uprzątnięcia taboru w celu zapobiegania dłuższemu przerwom ruchu kolejowego.

Wobec powyższego zalecam, aby zarówno prokuratorzy, jak i sędziowie śledczy po otrzymaniu zawiadomienia o katastrofie kolejowej udawali się niezwłocznie na miejsce wypadku i dokonywali z jaknajwiększym pośpiechem tych niezbędnych czynności śledczych, które w każdym poszczególnym wypadku winny być dokonane przed wydaniem pozwolenia na uprzątnięcie z toru taboru kolejowego.

W celu unikania niepożądanego zwłoki w działaniu władz sądowo-śledczych należy w szczególności przestrzegać, aby sędziowie śledczy nie wydalali się ze swych siedzib bez uprzedniego ustalenia zastępstwa w osobach innych sędziów śledczych, bądź też sędziów miejscowych sądów pokoju, — sądów powiatowych (sądów grodzkich) i powiadomienia o tem zastępstwie miejscowej władzy policyjnej.

Warszawa, dnia 30 października 1928 r.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

Nr. 23 z 31 października 1928.

284.

Nr. I/16643/28 z dn. 13 września 1928 r. w sprawie Dzienników wojewódzkich.

Ministerstwo Komunikacji zwraca uwagę, że wśród władz i urzędów państwowych, obowiąz-

zanych w myśl rozp. Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie Dzienników wojewódzkich (Dz. U. Nr. 72, poz. 648) do prenumeraty tych Dzienników, wymienione są w wykazie stanowiącym załącznik tego rozporządzenia, także Dyrekcje Kolei Państwowych i Kierownictwa Budowy Kolei. Dyrekcje Kolei Państwowych (Kierownictwa Budowy Kolei) obowiązane są prenumerować dziennik (i) tego województwa (tych województw), w obrębie którego (których) leży okrąg danej Dyrekcji Kolei Państwowych (Kierownictwa Budowy Kolei).

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA POCZT I TELEGRAFÓW

z 12 września Nr. 22 Rok 1928.

98.

Przepisy wykonawcze do rozporządzenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 17 sierpnia 1928 r. o warunkach tudzież zasadach obowiązujących przy wysyłaniu przesyłek pocztowych zwolnionych od opłaty pocztowej.

Z uwolnienia od opłat pocztowych przesyłek pocztowych mogą korzystać w obrocie wewnętrznym, w granicach określonych w art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany ustawy z dn. 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii, tylko władze i urzędy wymienione w spisie, załączonym do niniejszego Dziennika Urzędowego.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia tego spisu będą ogłaszane w Dzienniku Urzędowym M. P. i T. Poleca się urzędowi i agencjom pocztowym, aby na podstawie tych ogłoszeń poprawiły spis.

Urzędy i agencje pocztowe przed przyjęciem przesyłek, zwolnionych od opłaty pocztowej, winny sprawdzać, czy przesyłki nadane odpowiadają postanowieniom wyżej umieszczonego rozporządzenia Ministra P. i T., oraz czy władza lub urząd nadające, są umieszczone w spisie, a temsamem uprawnione są do korzystania z uwolnienia od opłaty pocztowej.

Zwraca się uwagę urzędów i agencji pocztowych, że władze i urzędy państwowe są zwolnione tylko od uiszczenia opłat za zwykłe i polecane przesyłki listowe oraz za zwrotnem poświadczeniem odbioru, natomiast władze i urzędy samorządowe są zwolnione tylko od uiszczania opłat pocztowych za zwykłe przesyłki listowe w wykonaniu poruczonego zakresu działania. Wszelkie inne opłaty muszą być uiszczane przy nadaniu. Również muszą być opłacane przy nadaniu przesyłki listowe, przeznaczone dla adresatów, zamieszkałych w miejscowości, w której ma siedzibę swoją, nadająca te przesyłki władza względnie urząd, oraz przesyłki przeznaczone za granicę.

Na przesyłkach pocztowych, wymienionych w § 1 ustęp 2, powyższego rozporządzenia, zamiast odcisku pieczęci, może być umieszczony odcisk datownika.

Na wyjętych ze skrzynek pocztowych przesyłkach listowych, nieopłaconych znaczkami, a opatrzonych tylko jedną z klauzul, wymienionych w § 1 rozporządzenia Ministra P. i T. należy umieścić dopisek: „Wyjęto ze skrzynki pocztowej“ i przesyłki takie zwrócić nadawcy.

Od opłaty telegraficznej są wolne telegramy meteorologiczne, nadawane przez Instytut Meteorologiczny w Warszawie, jego stacje prowincjonalne oraz obserwatorów, dotyczące wysokości temperatury, wielkości zachmurzenia, kierunku wiatru i ilości opadów.

Osoby prywatne, wysyłające wolne od opłaty telegramy lub żądające bezpłatnego połączenia telefonicznego w wypadkach napadów rabunkowych, pożarów i t. p., winny wylegitymować się dowodem osobistym, stwierdzającym ich tożsamość, celem uniknięcia możliwych nadużyć.

Pod określeniem właściwych władz państwowych należy rozumieć władze bezpieczeństwa publicznego lub władze polityczne pierwszej instancji t. j. starostwa.

Załącznik do Dz. Urz. M. P.
i T. Nr 22 z 1928 r. poz. 98

S P I S

władz i urzędów (organów) państwowych oraz samorządowych, zwolnionych od uiszczenia opłat pocztowych za nadawane przesyłki listowe, w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 z r. 1928, poz. 378).

16. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych,
Urzędy Wojewódzkie,
Komisarjat Rządu m. st. Warszawy,
Ekspozytury Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy,
Starostwa powiatowe,
Ekspozytury starostw,
Starostwa grodzkie,
Wójtostwa (Komisarjaty obwodowe) w wojew. Poznańskim i Pomorskim,
Państwowy Zakład Higieny w Warszawie,
Filje Państwowego Zakładu Higieny,
Państwowy Zakład badania żywności,
Państwowy Zakład zdrojowy,
Państwowy Szpital dla psychicznie chorych w Tworzech,
Państwowe Szpitale epidemiczne,
Komenda Główna Policji Państwowej,
Komendy Wojewódzkie Policji Państwowej,
Komendy Powiatowe Policji Państwowej,
Komendy Miejskie Policji Państwowej,
Komisarjaty Policji Państwowej
Urzędy Śledcze,
Wydziały Śledcze,
Posterunki Policji Państwowej,
Szkoly Policyjne,
Gazeta Administracji i Policji Państwowej,
Dowództwo Korpusu Ochrony Pogranicza,

Dowództwa Baonów Korpusu Ochrony Pogranicza,
Dowództwo Brygad Korpusu Ochrony Pogranicza,
Dowództwa Półbrygad Korpusu Ochrony Pogranicza,
Dowództwa Szwadronów Korpusu Ochrony Pogranicza,
Dowództwa Kompanji Korpusu Ochrony Pogranicza,
Oficer instrukcyjny przy 5 brygadzie Korpusu Ochrony Pogranicza,
Szkoła podoficerów zawodowych piechoty Korpusu Ochrony Pogranicza,
Szkoła podoficerów zawodowych kawalerji Korpusu Ochrony Pogranicza,
Szkoła podoficerów niezawodowych przy brygadach Korpusu Ochrony Pogranicza,
Szkoła tresury psów meldunkowych,
Dowództwo Dyonu żandarmerji Korpusu Ochrony Pogranicza,
Dowództwa Plutonów żandarmerji Korpusu Ochrony Pogranicza,
Komenda posterunków żandarmerji Korpusu Ochrony Pogranicza,
Główny Urząd Statystyczny,
Korespondenci Głównego Urzędu Statystycznego,
Urząd Spraw Mniejszości w Katowicach,
Dyrekcje Policji,
Urzędy okręgowe.

Urzędy Samorządowe:

Wydziały Wojewódzkie,
Wydziały Powiatowe,
Starostwa Krajowe (w wojew. Poznańskim i Pomorskim),
Magistraty Miast,
Urzędy gminne.
Obszary dworskie.
Urzędy Stanu cywilnego (odnośnie korespondencji, dotyczącej rejestracji stanu cywilnego).

ZBIÓR WYROKÓW NAJWYŻSZEGO TRYBUNAŁU ADMINISTRACYJNEGO ROCZNIK IV. ROK 1926.

Nr. 1071.

- 1) Postępowanie administracyjne celem sprawdzenia zarzutów przeciw wyborom, dokonanym na zasadzie gal. ust. gm. z 12 sierpnia 1866 Dz. U. k. N. 9, przeprowadza się z urzędu, skutkiem czego władza może wybrać prowadzące do tego celu środki dowodowe wedle swobodnego uznania.
- 2) Okólnikowe, konkretnymi faktami nie poparte zarzuty rzekomych niedokładności w przeprowadzeniu dochodzenia co do zarzutów przeciw ważności wyborów, dokonanych na zasadzie gal. ust. gm. z r. 1866, nie mogą być brane w rachubę.
- 3) Nieutworzenie komisji reklamacyjnej, przewidzianej w § 16 gal. ord. wyb. gm. z r. 1866, nie stanowi powodu nieważności wyboru, jeśli przeciw listom wyborczym nie wniesiono reklamacji.

4) Zarzuty przeciw formowaniu list wyborczych mogą być wnoszone w myśl § 16 ord. wyb. gm. jedynie do komisji reklamacyjnej w terminie i w toku instancji, w wymienionym §-fie określonym, nie mogą zaś być podnoszone w ciągu postępowania, mającego na celu badanie aktu wyborczego z powodu protestu, wniesionego przeciw ważności wyborów.

5) Władza nie jest obowiązana rozpatrywać zarzuty przeciw ważności poszczególnych głosów, oddanych przy akcie wyborczym, dokonanych na zasadzie gal. ust. gm. z r. 1866, o ile głosy te nie wywarły decydującego wpływu na wynik wyborów.

(Wyrok z 26 grudnia 1926 r. I. rej. 2091/23).

Nr. 1073.

Zarządzenie wewnętrzne, skierowane przez władzę wyższą do władzy niższej, nie powoduje samo przez się żadnych skutków prawnych dla osób interesowanych; skutki te powstać mogą dopiero z chwilą zakomunikowania danego zarządzenia stronie.

(Wyrok z 9 grudnia 1926 r. I. rej. 917/24.)

Nr. 1075.

Nabycie przez gminę miejską nieruchomości w drodze dobrowolnej umowy tylko wówczas traktowane mogłoby być przez władzę skarbową jako czynność prawna, dokonana na zasadzie ustawy z 26 września 1922 poz. 811 Dz. Ust. o rozbudowie miast, a więc jako objęta zwolnieniem od należytości i opłat stemplowych, ustanowionem w art. 32 tej ustawy, gdyby gmina wykazała władzy skarbowej, że, postanawiając nabycie danej nieruchomości, zarazem w trybie, zgodnym z obowiązującymi w tym względzie przepisami, oznaczyła w sposób, wiążący ją, przeznaczenie zakupić się mającej nieruchomości, odpowiadające celom wspomnianej ustawy.

(Wyrok z 10 grudnia 1926, I. rej. 1682/25).

Nr. 1076.

Osoba fizyczna lub prawna, podlegająca na obszarze b. zaboru austriackiego obowiązkowi konkurencji kościelnej na zasadzie przepisów ustawy z 31 grudnia 1894 r. Nr. 7 austrij. Dz. P. P. z 1895 r. względnie na zasadzie § 8 p. 2 i 3 galic. ustawy krajowej o konkurencji kościelnej z 15 sierpnia 1866 Nr. 28 galicj. Dz. Ust. Kraj., ma legitymację do wnoszenia przeciw decyzjom władz, nakładającym na nią indywidualny obowiązek konkurencji, środków prawnych, obejmujących zarzuty co do istnienia i wysokości tegoż obowiązku.

(Wyrok z 14 grudnia 1926, I. rej. 1339/25).

Nr. 1078.

Przyznanie uposażenia emerytalnego w drodze łaski nie pozbawia możliwości dochodzenia przed N. T. A. praw, wypływających, zdaniem skarżącego, z normalnych postanowień ustaw emerytalnych.

(Wyrok z 15 grudnia 1926, I. rej. 1571/25).

Nr. 1079.

Obłożenie podatkiem komunalnym na cele funduszu dla bezrobotnych biletów jazdy kolejną elektryczną, stanowiącą własność spółki akcyjnej, sprzeczne jest z art. 20 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z 11 sierpnia 1923 poz. 747 Dz. Ust.

(Wyrok z 15 grudnia 1926, I. rej. 1752/26).

Nr. 1082.

Na zasadzie i w granicach przepisów art. 45 o ustroju i zakresie działania Izb Lekarskich z 2 grudnia 1921 poz. 763 Dz. Ust. Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Generalnej Dyrekcji Zdrowia) przysługuje prawo nadzoru nie tylko nad Izbami Lekarskimi, lecz również i nad ich organami, a w szczególności nad sądami tych Izb.

(Wyrok z 18 grudnia 1926, I. rej. 1456/25).

Nr. 1083.

1) Ustawa z 11 grudnia 1923 poz. 46/1924 Dz. Ust. nie dopuszcza przyznawania uposażenia emerytalnego za poszczególne okresy służby funkcjonariusza państwowego, spędzone w służbie zaborczej, w służbie wojskowej lub w służbie cywilno-państwowej.

2) Właściwą władzą naczelną w rozumieniu art. 27 ustawy z 11 grudnia 1923 jest jedynie ta władza, której ostatnio podlegał służbowo ubiegający się o uposażenie emerytalne.

(Wyrok z 20 grudnia 1926, I. rej. 248 i 2564/25).

IV.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

1.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 listopada 1928 r. w sprawie ustanowienia i składu Komisji Weryfikacyjnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Na zasadzie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 1928 r. o utworzeniu

komisji weryfikacyjnych (Dz. Ust. Nr. 88 poz. 776) ustanowionych przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych komisję weryfikacyjną w następującym składzie:

Przewodniczący:

Zygmunt Zabierzowski, Naczelnik Wydziału w V st. sł., p. o. Dyrektora Departamentu.

Członkowie:

- 1) Stefan Seferowicz, Naczelnik Wydziału w V st. sł., któremu poruczam również zastępstwo przewodniczącego Komisji,
- 2) Henryk Kawecki, Naczelnik Wydziału w V st. sł. i
- 3) Stanisław Okulicz, Naczelnik Wydziału w V st. sł.

Zastępcy członków:

- 1) Stefan Dobrowolski, Naczelnik Wydziału w V st. sł.,
- 2) Stefan Brzeziński, Inspektor minister. w V st. sł.,
- 3) Dr. Adam Ciagliński, Naczelnik Wydziału w V st. sł.,
- 4) Dr. Rudolf Sikorski, Naczelnik Wydziału w V st. sł.,
- 5) Dr. Józef Kowalczewski, Naczelnik Wydziału w V st. sł.,
- 6) Stanisław Gawiński, Naczelnik Wydziału w V st. sł.,
- 7) Dr. Juliusz Żymirski, Naczelnik Wydziału w V st. sł.,
- 8) Dr. Henryk Palester, Naczelnik Wydziału w V st. sł.,
- 9) Dr. Franciszek Jarniński, Naczelnik Wydziału w V st. sł.,
- 10) Henryk Suchenek-Sucheki, Naczelnik Wydziału w V st. sł.,
- 11) Antoni Robaczewski, Naczelnik Wydziału w V st. sł.,
- 12) Marcei Porowski, Naczelnik Wydziału w VI st. sł.,
- 13) Stanisław Szwalbe, Naczelnik Wydziału w VI st. sł. i
- 14) Władysław Czapinski, Naczelnik Wydziału w VI st. sł.,

V.

Okólniki

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

2.

Okólnik Nr. 211 z 2 listopada 1928 r. (Apr. 1038/1-28) do P. P. Wojewodów (oprócz Śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie wykonania okólnika Nr. 183.

W związku z okólnikiem Min. Spraw Wewnętrznych Nr. 183 napływają od Panów Wojewodów sprawozdania, zawierające preliminarze

kosztów związanych z pracami Komisji Wojewódzkich do badania mąki i pieczywa. Preliminowane przez Panów Wojewodów sumy różnią się znacznie pomiędzy sobą i wydają się naogół niewspółmierne z zakresem zadań tych komisji, wzgl. niedostatecznie uzasadnione. Wobec tego proszę, by sprawozdania te, których nadesłania pilnie oczekuję, zawierały szczegółowe zestawienia preliminowanych kwot z krótkim uzasadnieniem podanych cyfr.

Panowie Wojewodowie, którzy odnośne preliminarze już wysłali, lecz bez uzasadnienia poszczególnych kwot, zechcą uczynić to bezzwłocznie dodatkowo.

3.

Okólnik Nr. 212 z 2 listopada 1928 r. (OP. 6521 1-R-28) do P. P. Wojewodów w sprawie ustanowienia komisji dyscyplinarnych przy Okręgowych Urzędach Ziemskich.

Decyzją P. Ministra Reform Rolnych z dnia 10 października 1928 r. zostały utworzone komisje dyscyplinarne przy Okręgowych Urzędach Ziemskich, a mianowicie:

1) przy O. U. Z. w Warszawie — dla urzęd. i niż. funkcyj. — O. U. Z. w Warszawie Piotrkowie i Brześciu.

2) przy O. U. Z. we Lwowie — dla urzęd. i niż. funkcyj. — O. U. Z. we Lwowie, Krakowie, Stanisławowie i Tarnopolu.

3) przy O. U. Z. w Poznaniu — dla urzęd. i niż. funkcyj. — O. U. Z. w Poznaniu, Grodu i Katowicach.

4) przy O. U. Z. w Lublinie — dla urzęd. i niż. funkcyj. — O. U. Z. w Lublinie, Kielcach i Łucku.

5) przy O. U. Z. w Białymstoku — dla urzęd. i niż. funkcyj. — O. U. Z. w Białymstoku, Wilnie i Grodnie.

Zawiadamiając o powyższem Panów Wojewodów, Ministerstwo prosi o przekazanie właściwym terytorjalnie komisjom spraw dyscyplinarnych funkcjonariuszów Urzędów Ziemskich, zawisłych w komisjach dyscyplinarnych przy podległych Panom Urzędach Wojewódzkich. W związku z powyższem tracą również ważność dokonane nominacje na członków komisji dyscyplinarnych przy Urzędach Wojewódzkich z pośród funkcjonariuszów Urzędów Ziemskich.

4.

Okólnik Nr. 213 z 3 listopada 1928 (SF. 260/7/28/ Kielce). P. P. Wojewodom i Magistratowi m. st. Warszawy w sprawie dopłat za nadmierne zużycie dróg.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udziela do wiadomości.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Warszawa,

3 listopada 1928 r.

Nr. S. F. 260/7/26 Kielce.

W. d. 10. 8. 1927 r.

Nr. SM. 2720/2/25.

Odpis.

6.

Do

Pana Wojewody w Kielcach.

Na wymienione w nagłówku sprawozdanie Pana Wojewody Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia co następuje:

Brzmienie art. 23 ustawy z dn. 10. XII 1920 r. (Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 6 poz. 32) nie stawia wprawdzie związkom komunalnym przeszkód do pociągania do udziału w kosztach budowy i utrzymania swoich dróg tych przedsiębiorstw, położonych poza terenem danego związku, które drogi te nadmiernie zużywają. Jednakże praktyka tego rodzaju doprowadziłaby do podobnych utrudnień w zakresie komunikacji drogowej, jakie wytwarzało pobieranie opłat mytniczych i rogatkowych, których stopniowe zniesienie przeprowadza się w myśl okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 20/X 1926 r. Nr. 120.

Dlatego też Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa za niewskazane pociąganie przez związki komunalne przedsiębiorstw, o jakich wyżej mowa, do udziału w kosztach budowy i utrzymania dróg z tytułu ich nadmiernego niszczenia; mogłoby to mieć miejsce w wyjątkowo uzasadnionych wypadkach i za specjalnem zezwoleniem Pana Wojewody.

5.

Okólnik Nr. 214 z 9 listopada 1928 r. AP. 1407/6 do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie terminów ważności ulgowych paszportów na jednorazowy wyjazd zagr. w celach handlowych.

I. W myśl pktu II okólnika Ministerstwa Nr. 27 z dn. 2. III b. r. powiatowe władze administracji ogólnej wystawiają ulgowe paszporty na jednorazowy wyjazd zagranicę w celach handlowych i przemysłowych z terminem ważności 30 dniowym. Zdarzają się jednak wypadki, że osoby te zmuszone są do dłuższego przebywania za granicą, bądź to w celach odbycia praktyki zawodowej, bądź odbycia podróży do miejsc bardziej odległych.

Wobec powyższego Ministerstwo zarządza aby powiatowe władze administracji ogólnej wystawiały paszporty z dłuższym terminem ważności osobom, które przedłożą zaświadczenia wojewódzkiego wydziału przemysłu i handlu względnie inżyniera przemysłowego na m. st. Warszawę, stwierdzające konieczność dłuższego przebywania zagranicą.

II. Jednocześnie w związku z zarządzeniem Nr. BO. 17501/25 z dn. 29. VIII 1925 r. Ministerstwo wyjaśnia, że opłata za paszporty ulgowe 20 — i 25 — złotych obowiązuje za okres czasu do 6 miesięcy, gdyż to jest najdłuższy termin ważności dla paszportów ulgowych na jednorazowy wyjazd za granicę.

Okólnik Nr. 215 z 13 listopada 1928 r. (Wojsk. 1270/2) do P. P. Wojewodów (z wyjątkiem tarnopolskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie odroczenia służby wojskowej uczniom średnich zakładów naukowych, reprobowanym przy egzaminie dojrzałości.

Mogą zająć wypadki, że poborowi uczniowie szkół średnich ogólnokształcących, zostali przy egzaminie dojrzałości reprobowani na przeciąg pół roku.

Ponieważ poborowi tacy w danym wypadku mimo nieukończenia szkoły z dobrym wynikiem przestali być uczniami ostatniej klasy, przeto z odroczenia służby wojskowej w myśl art. 61 p. 1 ust. o powsz. obow. wojskowym nie mogą już korzystać.

Z uwagi jednak na to, że powołanie takich poborowych do czynnej służby wojskowej już w okresie jesienno-wcielenia uniemożliwiłoby im ukończenie nauki i pozbawiło prawa do skróconej służby wojskowej, Min. Spraw Wojskowych zgodziło się udzielać tym poborowym przesunięcia terminu wcielenia do szeregów do czasu wcielenia 1½ rocznych w roku następnym.

Udzielanie jednak wzmiankowanych przesunięć terminów wcielenia uzależnione będzie od przedłożenia przez petentów władzom wojskowym (P. K. U.), zaświadczeń o przynależności ich do oddziałów wychowania fizycznego, — posiadania I względnie II stopnia p. w. — odbycia obozów letnich — wogóle od czynnego udziału w przygotowaniu się do służby wojskowej w okresie przedwcieleniowym do czynnej służby wojskowej.

Ponadto petenci będą musieli przedłożyć zaświadczenia, wydane przez odnośne władze szkolne o zachodzącej przeszkodzie w ukończeniu szkół średniej wzgl. uzyskania egzaminu dojrzałości (np. choroby, tragiczne wypadki w rodzinie i t. p.), co musi być w każdym wypadku stwierdzone przez powyższą władzę szkolną przy równoczesnem postawieniu przez nią opinii o odnośnym uczniu oraz wniosku, czy na przesunięcie terminu zasługuje i rokuje nadzieję na pomyślne rezultaty naukowe w okresie — który mu w drodze wyjątku władze wojskowe przyznać zamierzają.

Prośby powyższe winni petenci kierować do M. S. Wojsk. Biuro Uzupełnień przez właściwe P. K. U. w ten sposób, aby przynajmniej cztery tygodnie przed okresem wcielenia jesienno, były już złożone, gdyż podania składane w terminie późniejszym, rozpatrywane nie będą.

O powyższem zechce Pan Wojewoda zawiadomić podległe powiatowe władze administracji ogólnej i zarządzić zarazem podanie 4-go, 5-go i 6-go ustępu niniejszego pisma do wiadomości ogółu ludności w sposób w danej miejscowości praktykowany.

7.

Okólnik Nr. 216 z 12 listopada 1928 roku (SS. 2376/wyборы) do P. P. Wojewodów w Warszawie, Łodzi, Lublinie, Kielcach i Białymstoku w sprawie kadencji rad miejskich.

W związku z postanowieniami art. 7 dekretu z dn. 13. XII. 1918 roku o wyborach do rad miejskich na terenie b. Kr. Kongr. (Dz. Pr. P. P. Nr. 20, poz. 58) i art. 13 dekretu z dn. 4 lutego 1919 roku o samorządzie miejskim (Dz. Pr. P. P. Nr. 13, poz. 140), nasuwającymi w praktyce pytanie, od jakiego momentu należy obliczać bieg kadencji rady miejskiej, — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych z uwagi na możliwość istnienia wątpliwości w tej sprawie i celem ujednolicenia odnośnej praktyki — wyjaśnia, że momentem takim jest pierwsze organizacyjne posiedzenie rady miejskiej, które, jak to wynika z ustępu końcowego § 48 rozporządzenia Min. Spr. Wewn. z dn. 24 maja 1927 r., zawierającego regulamin wyborczy do rad miejskich na obszarze b. Kr. Kongr. (Monitor Polski Nr. 119/1927 r., poz. 303), może się odbyć dopiero po uprawomocnieniu się wyborów do tej rady.

Za takim rozstrzygnięciem powyższej kwestii przemawia przede wszystkim brzmienie wspomnianego poprzednio art. 7 dekretu o wyborach do rad miejskich w/g którego rady miejskie *będą urzędowały* nie dłużej, niż lat 3, urzędowanie zaś rada niewątpliwie rozpoczyna swem pierwszym organizacyjnym posiedzeniem.

Do tego samego wniosku nakazuje również przyjść intencja ustawodawcy, jaka towarzyszyła postanowieniu powołanego wyżej art. 13 dekretu o samorządzie miejskim, głoszącemu, iż radni i ich zastępcy wybierani są na trzy lata.

Intencję tę zaś można rozumieć tylko w ten sposób, że radni *istotnie* będą wykonywali swoje mandaty w okresie 3 lat, a jest już rzeczą oczywistą, że radni zaczynają sprawować swoje obowiązki z dniem pierwszego organizacyjnego posiedzenia rady miejskiej.

Ustalony w ten sposób moment, od którego rozpoczyna się bieg kadencji rady miejskiej, pozwala naturalnie również dokładnie ustalić jej koniec.

Ujmując rzecz ściśle na gruncie przepisów obowiązujących, — nowa rada miejska winna rozpocząć swoje urzędowanie zaraz następnego dnia po upływie kadencji starej rady miejskiej.

W tym celu właściwa władza obowiązana jest zarządzić wybory do nowej rady miejskiej w takim czasie, ażeby sam akt wyborczy i jego uprawomocnienie się nastąpiło przed końcem kadencji starej rady miejskiej.

8.

Okólnik Nr. 217 z 15 listopada 1928 roku (OP. 6287/2/R/28) do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie Medalu Pamiątkowego za Wojnę 1918-1921 r.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 września 1928 roku (Monitor Polski Nr. 233

poz. 533) ustanowiony został Medal Pamiątkowy za Wojnę 1918-1921.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 21 października 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Sprawiedliwości (Monitor Polski Nr. 253, poz. 600) i zawierające przepisy o trybie nadawania tego medalu, nakłada w § 3-im na P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu w Warszawie obowiązek ogłoszenia w dziennikach Wojewódzkich: a) pełnego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 1928 roku, o Medalu Pamiątkowym za Wojnę 1918-1921 r. i b) paragrafów 1, 2 i 4 rzeczonego rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wojskowych.

Ogłoszenie to winno być nadto zarządzeniami P. P. Wojewodów (P. Komisarza Rządu) rozplakatowane we wszystkich urzędach państwowych i samorządowych na obszarze województwa (m. st. Warszawy).

Zwracam uwagę Panów na konieczność ścisłego i szybkiego wykonania powyższego zarządzenia, a to celem rozpowszechnienia wśród szerokich mas ludności wiadomości o Medalu i trybie jego nadawania, ażeby wiadomość ta dotarła w ten sposób do wszystkich, uprawnionych do otrzymania drogiej pamiątki.

Należy również iść na rękę poczynaniom poważnych grup społecznych, które ofiarują bezinteresowną pomoc w załatwianiu formalności związanych z legitymowaniem się uczestników Wojny 1918-1921 r. z ich praw do Medalu. Tego rodzaju pomoc zadeklarował Związek Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej, który zamierza zorganizować za pośrednictwem swego aparatu na terenie całej Rzeczypospolitej powiatowe komitety obywatelskie, których zadaniem będzie rozpowszechnianie wiadomości o Medalu Pamiątkowym Za Wojnę 1918-1921, ułatwienie jego nabycia oraz załatwianie z upoważnienia osób interesowanych formalności, związanych z uzyskaniem prawa noszenia tegoż Medalu.

9.

Okólnik Nr. 218 z dnia 16 listopada 1928 r. (OL. 1318/1/28) do P. P. Dyrektorów Departamentu I-V, Naczelników Wydziałów i wszystkich urzędników M. S. Wewn., P. Komendanta Głównego Policji Państwowej, P. Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza, P. Dyrektora Głównego Urz. Statystycznego, w sprawie ewidencji i rozdziału okólników.

Celem uporządkowania sprawy ewidencji i rozdziału okólników zarządzam co następuje:

I. Okólniki i pisma jawne.

1) Wszystkie pisma Min. Spr. Wewn. adresowane do wszystkich wojewodów, lub conajmniej do wojewodów na obszarze jednego b. zaboru (województwa południowe, centralne, zachodnie, wschodnie) ekspedytura przedkłada, jak dotychczas, Wydziałowi OL., który decyduje o tem, czy odnośne pismo ma być numerowane jako okólnik, czy też nie.

Okólniki otrzymują Nr, bieżący, zaczynający się z początku każdego roku od Nr. 1.

Jednolita numeracja obejmuje okólniki całego Ministerstwa, zatem wszystkich departamentów i wydziałów, wchodzących w skład Min. Spraw Wewn. nie wyłączając Departamentu V.

W tym celu *wszystkie* referaty, zawierające zarządzenia adresowane do wszystkich wojewodów wogóle lub do wszystkich wojewodów jednej lub kilku b. dzielnic, muszą być za pośrednictwem ekspedytury przedkładane Wydziałowi OL.

Zdarzyło się, iż jednolita numeracja okólników doznała przerwy z tego powodu, ponieważ okólnik, dla którego zarezerwowano numer bieżący, nie uzyskał aprobaty i nie został wydany. Celem uniknięcia tego na przyszłość, ekspedytura będzie przysyłała Wydziałowi OL. tylko takie referaty, *które uzyskały już ostateczną aprobatę*.

2) Dotychczas tylko okólniki były rozdzielane według osobnego rozdzielnika wszystkim departamentom i wydziałom. Ponieważ jednak nie tylko okólniki (mające charakter normatywny) ale i inne zarządzenia adresowane do wszystkich wojewodów wogóle lub do wszystkich wojewodów jednego lub kilku b. zaborów, mogą w momencie ich wydania interesować wszystkie wydziały Ministerstwa, przeto zarządzam ażeby odtąd nietylko okólniki, ale wszystkie takie pisma były *według tego samego rozdzielnika* co okólniki, przesyłane wewnątrz Ministerstwa w odbitkach wszystkim departamentom i wydziałom, o ile tylko zawierają zarządzenia, które z jakiegokolwiek bądź powodu powinny dojść do wiadomości wszystkich wydziałów Ministerstwa. Wyłączam zatem zarządzenia jednorazowe, zawierające treść interesującą wyłącznie tylko dany wydział i t. p.

Wydział OL. przy sposobności oznaczania poszczególnych pism, jako okólników: będzie równocześnie decydował, które pisma, nie zaliczone do okólników, mają być udzielone w odbitkach wszystkim wydziałom w Min. Spr. Wewn.

3) Ekspedytura rozsyła okólniki i inne pisma (o których mowa w p. 2) według następującego rozdzielnika:

A. Wewnątrz Min. Spraw Wewnętrznych

- a) dla Pana Podsekretarza Stanu oraz pp. Dyrektorów Departamentów po egz. 1.
- b) dla Naczelników Wydziałów po egz. 1.
- c) dla zastępców Naczelników Wydziałów po egz. 1.
- d) dla referentów każdego Wydziału (do przejrzania obiegowo i przechowania w zbiorze okólników wydziału) na każdy wydział po egz. 1.
- e) dla kancelarii każdego Departamentu, celem przechowania jako zapasowe po egz. 2.

Oprócz powyższego otrzymują: *po jednym egzemplarzu*.

Szef Sekretarjatu,
Sekretarz Ministra,
Biuro Podawcze,
Biblioteka.

Po dwa egzemplarze:

Archiwum,
Redakcja Dziennika Urzędowego M. S. Wewn.,
Główny Urząd Statystyczny,

Po cztery egzemplarze:

K. O. P.

Po pięć egzemplarzy:

Główna Komenda Pol. Państwowej.
Wydział OL.

B. W Urzędach podległych

a) Urzędy wojewódzkie otrzymują okólniki dla nich przeznaczone (a więc adresowane do Wojewodów) w ilości po dwadzieścia egzemplarzy. W ten sposób odpadnie potrzeba przepisywania okólników Min. Spr. Wewn. osobno w każdym urzędzie wojewódzkim;

b) taką samą ilość otrzymuje Komisarjat Rządu w Warszawie;

c) Urząd dla Spraw Mniejszości w Katowicach otrzymuje 1 egzemplarz;

d) ponadto otrzymują wszystkie Urzędy Wojewódzkie i Komisarjat Rządu po 2 egzemplarze *wszystkich wewnętrznych* okólników Min. Spraw Wewnętrznych do wiadomości, zaś Urząd dla Spraw Mniejszości *po 1 egzemplarzu*.

4) Wszystkie wydziały Min. Spraw Wewn. są obowiązane nadal zaznaczać na projektach okólników, czy zarządzenia te mają być odbijane tylko w ilości przeznaczonej dla urzędów wojewódzkich (a zatem w konsekwencji podawane następne do ewentualnej wiadomości starostw w formie okólników własnych wojewodów) czy też mają być jako oryginalne okólniki Min. Spr. Wewn. komunikowane starostom (bez przerabiania ich w urzędzie wojewódzkim). W tym ostatnim wypadku ekspedytura przesyła każdemu urzędowi wojewódzkiemu taką ilość egzemplarzy, jaka jest potrzebna dla wszystkich starostw odpowiedniego województwa. Dotychczasowy rozdzielnik traktuje poszczególne województwa nierównomiernie; zarządzam, ażeby odtąd każdy urząd wojewódzki otrzymywał okólniki w ilości po trzy egzemplarze na każde starostwo.

5) Jednocześnie pozostaje w mocy zarządzenie wewnętrzne z dnia 11 sierpnia 1928 r. Nr. OL. 1167 w sprawie przysyłania okólników do pism fachowych.

II. Okólniki i pisma poufne i tajne.

Sprawami „poufnymi“ w Min. Spr. Wewn. są takie sprawy, co do których zarówno przed ich załatwieniem jak i po załatwieniu obowiązuje wszystkich urzędników Min. Spr. Wewn. bezwzględny obowiązek tajemnicy służbowej. Akta tych spraw są w zasadzie dostępne wszystkim urzędnikom referującym w Min. Spr. Wewn. o ile są im potrzebne dla urzędowania, natomiast akta te są wykluczone od przeglądania przez strony (art. 14 rozp. Prez. o postępow. administr.) lub jakiegokolwiek inne osoby interesowane. Załatwienia poufne nie mogą być również przedmiotem komunikatów do prasy lub innych informacji wychodzących poza obręb Ministerstwa.

Niezależnie od spraw poufnych wprowadzam niniejszem osobną kategorię spraw *tajnych*. Są to te sprawy, które jako „tajne” właściwy Wydział (Departament) *wyrażnie zakwalifikuje*. Sprawy tajne różnią się tem od poufnych, że poufność obowiązuje co do nich nie tylko na zewnątrz (poza obrębem Min. Spraw Wewn., podobnie jak w sprawach poufnych wogóle) lecz także na *wewnątrz* Min. Spr. Wewn. w stosunku do *wszystkich urzędników Min. Spr. Wewn.*, którzy w załatwieniu tajnej sprawy nie biorą bezpośredniego udziału. Sprawa tajna pozostaje zatem w wyłącznej wiadomości referenta sprawy, właściwych aprobantów — oraz tego, do kogo załatwienie zostało skierowane.

Akta tajne przechowuje pod zamknięciem Kierownik Kancelarii Głównej i wydaje za pokwitowaniem tylko Naczelnikowi właściwego Wydziału względnie Dyrektorowi tego Departamentu, od którego akt pochodzi.

Wszystkie zarządzenia tajne wydawane są jako pisma Min. Spr. Wewn. z numerem bieżącym, zanotowanym u Kierownika Kancelarii Głównej. Spraw tajnych nie numeruje się jako okólników.

Poniżej reguluję ewidencję i rozdział pism i okólników poufnych.

1) Wszystkie pisma poufne Min. Spraw Wewn. adresowane do wszystkich wojewodów wogóle lub conajmniej do wszystkich wojewodów na obszarze jednego b. zaboru, kancelarja tajna przedkłada Wydziałowi OL., który decyduje o tem, czy odnośne pismo ma być numerowane jako okólnik, czy też nie.

Okólniki poufne otrzymują Nr. bieżący, zachynający się z początku każdego roku od Nr. 1.

Jednolita numeracja obejmuje poufne okólniki całego Ministerstwa, zatem wszystkich departamentów i wydziałów, wchodzących w skład Min. Spraw Wewn. Wyłączone są jedynie sprawy mobilizacyjne, oraz te sprawy Departamentu Politycznego, względnie Samod. Wydz. Wojsk., które Dyrektor Departamentu Pol. wzgl. Naczelnik Samod. Wydz. Wojsk. ze względu na ich specjalny charakter uznają za wskazane wyłączyć.

W tym celu *wszystkie* referaty, zawierające zarządzenia do wszystkich wojewodów wogóle lub do wszystkich wojewodów jednej b. dzielnicy, winny być kierowane do kancelarii tajnej ogólnej, która zajmie się nadaniem im dalszego biegu, tj. uzyskaniem decyzji wydziału OL., przepisaniem i wyekspedjowaniem.

Kancelarja tajna będzie przedkładać Wydziałowi OL. tylko takie referaty, które uzyskały już ostateczną aprobatę.

2) Ponieważ poufność zarządzeń Min. Spr. Wewn. da się utrzymać tylko przez jaknajdalej idące ograniczenie ilości odbitek danego okólnika czy innego zarządzenia, przeto na przyszłość zarządzam, co następuje:

Kancelarja tajna ogólna z każdego okólnika poufnego sporządzi dla Min. Spr. Wewn. *tylko 11* odbitek. Sporządzenie większej ilości odbitek jest niedopuszczalne. Następnie Kancelarja Tajna doręczy za osobnem potwierdzeniem po jednej odbitce P. P. Podsekretarzowi Stanu, Dyrektorom Departamentu I-V, P. Naczelnikowi Wydz. Wojsk.,

Naczelnikowi Wydz. Aprow., Szefowi Sekretarjatu, Kom. Gł. P. P. i Dow. K. O. P.

Pp. Dyrektorowie oraz D-ca K. O. P. i Kom. Gł. P. P. udziela okólnik (w razie uznanej przez nich potrzeby) do wglądu właściwym Naczelnikom Wydziałów, poczem przekażą okólnik zpowrotem do Kancelarii Tajnej. Każdy urzędnik — któremu okólnik do wglądu udzielono, zaznacza to na okólniku swoim podpisem.

Kancelarja Tajna obowiązana jest dopilnować, ażeby najpóźniej w ciągu tygodnia wszystkie 11 egzemplarzy zostały jej zwrócone celem dalszego przechowywania w archiwum tajnem.

3) Wydział OL. przy sposobności oznaczania poszczególnych pism poufnych, jako okólników będzie równocześnie decydował, które pisma poufne niezaliczone do okólników, a adresowane do wszystkich wojewodów na obszarze całej Rzeczypospolitej lub jednej b. dzielnicy, mają być udzielone w odbitkach wszystkim Departamentom Min. Spr. Wewn. w sposób analogiczny, jak okólniki poufne.

Wojewodom i Komisarzowi Rządu okólniki poufne Min. Spr. Wewn. przesyła Kancelarja Tajna w *jednym egzemplarzu*, pod *osobistym adresem* Wojewody względnie Komisarza Rządu.

III. Zarządzenie ogólne.

1) W Wydziale OL. prawo decydowania o klasyfikacji poszczególnych okólników, względnie innych pism w ramach niniejszego zarządzenia, służy wyłącznie Naczelnikowi Wydziału oraz jego zastępcy. Kancelarja Tajna będzie odnośne referaty przedkładać tym urzędnikom do rąk własnych.

2) Pp. Dyrektorowie Departamentów jako też P. Naczelnik Wydziału Wojskowego i Aprow. wydadzą zarządzenia, celem zapewnienia jednolitej numeracji i klasyfikacji wszystkich pism stosownie do niniejszego okólnika.

2 zał.

Załącznik do Nr. OL. 1318/1/28.

I. Rozdzielnik okólników jawnych.

1) Okólniki wewnętrzne M-stwa:

1) p. Podsekr. Stanu	po 1	egz. $\times$ 1 = 1
2) pp. Dyr. Dep. od I—V	„ 1	„ $\times$ 5 = 5
3) pp. Nacz. Wydz.	„ 1	„ $\times$ 24 = 24
4) pp. zastępcy nacz. Wydz.	„ 1	„ $\times$ 24 = 24
5) dla pp. referentów każdego Wydz. na każdy Wydz.	„ 1	„ $\times$ 24 = 24
6) Kanc. Dep.	„ 2	„ $\times$ 5 = 10
7) Szef Sekret.	„	1 = 1
8) Sekretarz Ministra	„	1 = 1
9) Biblioteka	„	1 = 1
10) Biuro Podawcze	„	1 = 1
11) Archiwum	„	2 = 2
12) Redakcja D. U. Minwew.	„	2 = 2
13) Główny Urz. Stat.	„	2 = 2
14) Dow. K. O. P.	„	4 = 4
15) Kom. Gł. Pol. Państw.	„	5 = 5
16) Urzędy Wojewódzkie	„ 2	„ $\times$ 16 = 32
17) Kom. Rządu	„ 2	„ $\times$ 1 = 2
18) Urz. dla Spr. Mniejsz.	„	1 = 1

Razem 142

2) Okólniki Ministerstwa do Wojewodów (nie przeznaczone dla starostów).

1) p. Podsekr. Stanu	po 1	egz. $\times$ 1=1
2) pp. Dyr. Dep. od I—V	" 1	" $\times$ 5=5
3) pp. Nacz. Wydz.	" 1	" $\times$ 24=24
4) pp. Zast. Nacz. Wydz.	" 1	" $\times$ 24=24
5) dla pp. referentów każdego Wydz. na każdy Wydz.	" 1	" $\times$ 24=24
6) Kanc. Depart.	" 2	" $\times$ 5=10
7) Szef Sekretariatu	"	1=1
8) Biblioteka	" 1	" $\times$ 1=1
9) Archiwum	"	2=2
10) Redakcja D. U. Minwew	"	2=2
11) Główny Urz. Stat.	"	2=2
12) Dow. K. O. P.	"	4=4
13) Kom. Gł. P. P.	"	5=5
14) Sekretarz Ministra	"	1=1
15) Biuro Podawcze	"	1=1
16) Urzędy Wojewódzkie	" 20	" $\times$ 16=320
17) Kom. Rządu	" 20	" $\times$ 1=20
18) Urz. dla Spraw Mniejszych.	"	1=1

Razem 448

3) Okólniki do Wojewodów, przeznaczone dla starostów.

1) p. Podsekr. Stanu	po 1	egz. $\times$ 1=1
2) pp. Dyr. Dep. od I—V	" 1	" $\times$ 5=5
3) pp. Nacz. Wydz.	" 1	" $\times$ 24=24
4) pp. zast. Nacz. Wydz.	" 1	" $\times$ 24=24
5) dla pp. referentów każdego Wydz. na każdy wydział	" 1	" $\times$ 24=24
6) Kanc. Dep	" 2	" $\times$ 5=10
7) Szef Sekr.	"	1=1
8) Sekretarz Ministra	"	1=1
9) Biblioteka	"	1=1
10) Biuro Podawcze	"	1=1
11) Archiwum	"	2=2
12) Redakcja D. U. Minwew.	"	2=2
13) Gł. Urz. Stat.	"	2=2
14) Dow. K. O. P.	"	4=4
15) Kom. Gł. P. P.	"	5=5

16) Woj. Białystok starostw	14 $\times$ 3	20 egz. 42 " 62 egz.
Woj. Kieleckie starostw	24 $\times$ 3	20 egz. 48 " 68 egz.
Woj. Kraków starostw	24 $\times$ 3	20 egz. 72 " 92 egz.
Woj. Lublin starostw	19 $\times$ 3	20 egz. 57 " 77 egz.
Woj. Łódź starostw	14 $\times$ 3	20 egz. 42 " 62 egz.
Woj. Poleskie starostw	10 $\times$ 3	20 egz. 30 " 50 egz.
Woj. Poznań starostw	38 $\times$ 3	20 egz. 114 " 134 egz.

Woj. Śląskie starostw	12 $\times$ 3	20 egz. 36 " 56 egz.
Woj. Warszawa starostw	23 $\times$ 3	20 egz. 69 " 89 egz.
Woj. Wilno starostw	9 $\times$ 3	20 egz. 27 " 47 egz.
Woj. Wołyń starostw	10 $\times$ 3	20 egz. 30 " 50 egz.
Woj. Lwów starostw	28 $\times$ 3	20 egz. 84 " 104 egz.
Woj. Nowogródek starostw	7 $\times$ 3	20 egz. 21 " 41 egz.
Woj. Pomorskie starostw	20 $\times$ 3	20 egz. 60 " 80 egz.
Woj. Stanisławów starostw	16 $\times$ 3	20 egz. 48 " 68 egz.
Woj. Tarnopol starostw	17 $\times$ 3	20 egz. 51 " 71 egz.
17) Komisarjat Rządu		20 egz.
18) Urząd dla Spraw Mniejszych.		1 egz.

Razem 1279 egz.

II. Pisma jawne o treści ogólnej.

1) Wewnątrz Ministerstwa

1) p. Podsekr. Stanu	po 1	egz. $\times$ 1=1
2) pp. Dyr. Dep. od I—V	" 1	" $\times$ 5=5
3) pp. Nacz. Wydz.	" 1	" $\times$ 24=24
4) pp. zast. Nacz. Wydz.	" 1	" $\times$ 24=24
5) dla pp. referentów każdego Wydz. na każdy Wydział	" 1	" $\times$ 24=24
6) Kanc. Dep.	" 2	" $\times$ 5=10
7) Szef Sekretariatu	"	1=1
8) Sekretarz Ministra	"	1=1
9) Biblioteka	"	1=1
10) Biuro Podawcze	"	1=1
11) Archiwum	"	2=2
12) Redakcja D. U. Minwew.	"	2=2
13) Główny Urz. Stat.	"	2=2
14) Dow. K. O. P.	"	4=4
15) Kom. Gł. Pol. Państw.	"	5=5

2) do Wojewodów wysyłka według adresatów, zaś wewnątrz M-stwa jak wyżej.

III. Okólniki tajne.

1) Wewnątrz Ministerstwa

1) Podsekretarz Stanu		— 1 egz.
2) Dyr. Dep. I—V	po 1 egz.	= 5 "
3) Nacz. Wydz. Wojsk.		— 1 "
4) Szef. Sekr.		— 1 "
5) Dow. K. O. P.		— 1 "
6) Kom. Gł. Pol. Państw.		— 1 "
7) Wydz. Aprow.		— 1 "

Razem 11 egz.

2) Do Wojewodów:

1) Podsekretarz Stanu	— 1 egz.
2) Dyr. Dep. I—V	po 1 egz. = 5 "
3) Nacz. Wydz. Wojsk.	— 1 "
4) Szef Sekretariatu	— 1 "
5) Dow. K. O. P.	— 1 "
6) Kom. Gł. P. P.	— 1 "
7) Wojewodowie	po 1 egz. $\times 16 = 16$ "
8) Kom. Rządu	" 1 " $\times 1 = 1$ "
9) Wydz. Aprop.	— 1 "
Razem 28 egz.	

IV. Pisma tajne o treści ogólnej.

1) Wewnątrz Ministerstwa.

1) Podsekr. Stanu	— 1 egz.
2) Dyr. Dep. I—V	po 1 egz. = 5 "
3) Nacz. Wydz. Wojsk.	— 1 "
4) Szef Sekr.	— 1 "
5) Dow. K. O. P.	— 1 "
6) Kom. Gł. P. P.	— 1 "
7) Wydz. Aprop.	— 1 "
Razem 11 egz.	

2) Do Wojewodów — według adresatów, zaś wewnątrz M-stwa jak wyżej.

10

Okólnik Nr. 218/a z 19 listopada 1928 r. (OL. 1318/1/28) do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie spraw poufnych i tajnych oraz ewidencji i rozdziału okólników.

W załączeniu przesyłam do wiadomości Pana Wojewody (P. Komisarza Rządu) odpis okólnika Nr. 218 w sprawie ewidencji i rozdziału okólników Min. Spraw Wewnętrznych. Szczególniejszą uwagę Pana Wojewody (P. Komisarza Rządu) zwracam na ustęp II tego okólnika, zawierający rozróżnienie spraw „poufnych” i „tajnych” oraz przepisy o postępowaniu z aktami w tych sprawach.

Celem uporządkowania względnie ujednolicenia tych spraw w Urzędach Wojewódzkich zechcą Panowie wydać analogiczne zarządzenia w swoim zakresie, w szczególności:

- co do numerowania okólników, wydawanych przez P. Wojewodę (P. Komisarza Rządu);
- co do scentralizowania w Wydziale Ogólnym (prezydjalnym) tych funkcji, które w Min. Spr. Wewn. spełnia w tym przedmiocie Wydział Organizacyjno-Prawny (OL.);
- co do rozdzielnika okólników;
- co do obdzielania okólnikami urzędów podwładnych Panu Wojewodzie (P. Komisarzowi Rządu);
- co do podziału akt na poufne i tajne;
- co do postępowania z okólnikami poufnymi;
- co do postępowania z aktami tajnymi.

Odpis wydanego zarządzenia należy Min. Spraw Wewnętrznych przedłożyć.

11.

Okólnik Nr. 219*) z 15 listopada 1928 r. (Z. H. 5421/28) do P. P. Wojewodów w sprawie książki D-ra M. Kasprzaka p. t. „Zdrowie w chacie wiejskiej”.

12.

Okólnik 220 z 12 listopada 1928 r. (Wojsk. 1210/7). P. P. Wojewodom i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy w sprawie odroczenia służby wojskowej osobom odbywającym studia zagranicą.

przesyła się do wiadomości.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. Wojsk. 1210/7

Odpis.

Warszawa, 12 listopada 1928 r.

Do Ministerstwa Spraw Zagranicznych
Departament Konsularny.

Na pismo z dnia 31 lipca 1928 r. Nr. K. III. a. 4050/pf/1803/28 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Min. Spraw Wojskowych i Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. komunikuje:

W związku z postanowieniami ustawy z dn. 23 maja 1924 o powszechnym obowiązku wojskowym w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 11 stycznia 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 46, p. 458) Min. Spr. Wewn. po porozumieniu z Min. Spr. Wojsk. uregulowało kwestję odroczeń czynnej służby wojskowej w drodze wewnętrznego zarządzenia, którego odpis przesyła się:

W myśl powyższego zarządzenia kwestja odroczeń dla osób odbywających studia uregulowana została zgodnie z postanowieniami art. 61 ustawy o p. o. wojsk. (Dz. U. R. P. Nr. 46, p. 458) z uwzględnieniem okresu przejściowego dla tych, którzy już korzystali z odroczeń na zasadzie art. 57 ustawy o p. o. sł. wojsk. (Dz. U. R. P. Nr. 61, p. 609 z 1924 r.). Okresem tym objęte zostały osoby urodzone w roku 1906 i starsze, które po skwalifikowaniu ich za zdolnych do czynnej służby wojskowej (kat. A) korzystały z odroczeń. Mogą one nadal korzystać z tej ulgi nie dłużej jednakże jak do 1 lipca tego roku kalendarzowego, w którym ukończyły względnie ukończą 25 lat życia. Po upływie powyższego terminu mogą jeszcze korzystać przez jeden rok z przesunięcia im terminu stawienia się do szeregów, o ile do dnia 1 czerwca przed upływem okresu odroczeniowego złożą prośbę o to, z dołączeniem zaświadczenia wyższego, zakładu naukowego do właściwego powiatowego Komendanta Uzupełnień. Zasady te mają zastosowanie do osób odbywających studia w kraju i zagranicą oraz do osób, odbywających praktykę w myśl punktu d art. 57 ustawy o p. o. sł. wojsk. (Dz. U. R. P. Nr. 61, p. 609) o ile stosunek ich do służby wojskowej został już ustalony.

*) Zaleca rozpowszechnianie wymienionej w tytule książki.

Osoby rocznika 1906 i starsze, odbywające studia zagranicą; które nie stały jeszcze przed komisją poborową i nie mają określonego stosunku do służby wojskowej, korzystać mogą z przesunięć im terminu stawienia się przed komisją poborową na zasadach określonych dla odroczeń, najdalej jednak do 1 lipca tego roku, w którym kończą 25 lat życia.

Osoby, urodzone w roku 1907 i młodsze, korzystać mogą z odroczeń i przesunięć im terminów stawienia się przed komisją poborową z tytułu odbywania nauk do wieku, oznaczonego w art. 61 ustawy o p. o. w. (Dz. U. Nr. 46 p. 458).

Praktyka w zakładach handlowych, przemysłowych, lub rolniczych przy udzielaniu odroczeń względnie przesunięć stawienia się przed komisją poborową dla tych roczników może być uwzględniana wówczas, jeżeli praktyka taka przepisana jest programem nauk zakładu naukowego, w którym dane osoby odbywają studia.

Udzielone już przez Urzędy Konsularne odroczenia wzgl. przesunięcia terminu stawienia się przed komisją poborową rozbieżnie z wyżej wymienionymi zasadami należy utrzymać w mocy z tem, że termin tych odroczeń i przesunięć dla roczników 1903 i 1904 kończy się z dniem 30 czerwca 1929 roku.

1 Zał. Okólnik Nr. 48.

13.

Okólnik Nr. 221 z 16 listopada 1928 roku (OL. 353/10/28) do wszystkich P. P. Urzędników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie uzupełnienia statutu organizacyjnego M. S. Wewn. i podziału czynności w Wydziale Administracyjnym („AA”) i w Centralnem Biurze Filmowem („AF”).

Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 roku w sprawie uzupełnienia statutu organizacyjnego Min. Spr. Wewn. (Monitor Polski Nr. 206, poz. 469) zarządzam, co następuje:

1. Zatwierdzam następujący podział czynności dla Wydziału Administracyjnego i Centralnego Biura Filmowego;

Wydział 14 Administracyjny (znak Wydziału AA) obejmuje sprawy, wynikające z orzecznictwa w toku instancji, oraz stosowanie ustaw i rozporządzeń administracyjnych, przekazanych do wykonania Ministrowi Spraw Wewnętrznych, o ile te sprawy nie są zastrzeżone innym Wydziałom. W szczególności do Wydziału Administracyjnego należą:

- 1) sprawy stowarzyszeń i związków;
- 2) sprawy postępowania administracyjnego i postępowania przymusowego w administracji;
- 3) sprawy prasowe, z wyjątkiem przewidzianych w podziale czynności innych Wydziałów;
- 4) sprawy widowiskowe: nadzór nad zakładami widowiskowymi, rozstrzyganie rekursów w sprawach widowiskowych, sprawy cenzury teatralnej;
- 5) Centralne Biuro do zwalczania obiegu wydawnictw pornograficznych;

- 6) sprawy wywłaszczeń;
- 7) sprawy fundacji, darowizn i zapisów;
- 8) sprawy podwód, z wyjątkiem spraw, zastrzeżonych Departamentowi Samorządowemu;
- 9) sprawy spisów ludności;
- 10) sprawy zgromadzeń, zebrań, wieców, zjazdów i t. p.;

11) sprawy, wynikające z likwidacji skutków wojny światowej i likwidacji stosunków okupacyjnych na ziemiach Polski, a w szczególności współdziałanie w pracach Departamentu Likwidacyjnego Ministerstwa Skarbu, sprawy wypłat zastępczych, sprawy szkód i strat wojennych;

12) poszukiwanie osób zaginionych;

13) sprawy różne, nie-przydzielone innym Wydziałom Ministerstwa.

14-a Centralne Biuro Filmowe (znak literowy AF.) obejmuje sprawy cenzury i propagandy filmowej oraz współdziałanie z innymi Ministerstwami w sprawach, dotyczących kinematografji. W szczególności do C. B. F. należą:

- 1) cenzura filmowa;
- 2) kartogramy filmowe i statystyka, dotycząca kinematografji;
- 2) współdziałanie w kontroli celnej filmów;
- 4) sprawy, związane z produkcją filmów krajowych;
- 5) sprawy przywozu i wywozu filmów;
- 6) sprawy, związane z opodatkowaniem wyświetlanych filmów na rzecz Państwa i samorządów;

7) polityka filmowa;

8) inicjatywa i kierowanie filmową propagandą państwową w szczególności:

a) propaganda państwowości polskiej, historycznej i współczesnej, oraz działalności władz państwowych i samorządowych jako też instytucji społecznych;

b) propaganda wyników nauki, sztuki, kultury i wynalazczości polskiej;

c) propaganda wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego;

d) propaganda krajoznawstwa;

e) propaganda przemysłu i rolnictwa polskiego, oraz propaganda i kontrpropaganda polityczno-ekonomiczna.

9) inicjatywa i kierowanie filmową propagandą oświatową, w szczególności:

a) sprawy filmów naukowych, szkolnych oraz historycznych;

b) propaganda zabytków i zdobyczy ogólnej cywilizacji i kultury.

10) inicjatywa i kierowanie filmową propagandą społeczną, w szczególności:

a) sprawy filmów dla dzieci i młodzieży;

b) propaganda sportowa, higieny społecznej i uzdrowotnienia osiedli;

c) propaganda populacyjna, eugeniki oraz zwalczania chorób i wad społecznych (chorób wenerycznych, alkoholizmu i t. p.);

11) popieranie rozwoju kinematografji naukowej, szkolnej, ludowej;

12) inicjatywa we wszystkich innych sprawach, związanych z kinematografją;

13) nadzór nad kinematografią, a w szczególności czuwanie nad wytwórczością krajową oraz sprawowanie nadzoru nad wyświetlaniem filmów w kino-teatrach na terenie całej Rzeczypospolitej Polskiej;

14) sprawy rady filmowej;

15) prace przygotowawcze nad zebraniem materiałów do Państwowego Archiwum Filmowego;

16) zbieranie materiałów z dziedziny prawodawstwa filmowego.

II. W sprawie stosunku kierownika Centralnego Biura Filmowego do Dyrektora Departamentu IV Administracyjnego, aprobowania i podpisywania przez kierownika tegoż Biura załatwień oraz komunikowania się z Wydziałami i Departamentami Ministerstwa obowiązują zasady, odnoszące się do Naczelników Wydziałów.

III. Czynności kancelaryjne Centralnego Biura Filmowego załatwia kancelarja Departamentu IV. Sprawy tajne, związane z propagandą dla celów wojskowych będą załatwiane przez oddział kancelarji Wydziału Wojskowego (tajna kancelarja dla spraw mob.), inne sprawy tajne — przez ogólną kancelarję tajną.

IV. Sprawy personalne Centralnego biura filmowego będą przedmiotem osobnego zarządzenia.

V. Dotychczasowy podział czynności w Wydziale Administracyjnym (A A) ustalony okólnikiem Nr. 18 z dnia 21. I. 1927 r. (Nr. 1. OL. 175/27) w sprawie podziału czynności (Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. Nr. 1 i 2 poz. 30) — uchyla się.

VI. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 listopada 1928 r.

14.

Okólnik Nr. 222 z 16 listopada 1928 r. OL. 1121/28 do PP. Wojewodów (z wyjątkiem poznańskiego, pomorskiego i śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie rozporządzeń porządkowych.

W okólniku Nr. 30 z dnia 5 marca r. b. zarządziłem, ażeby pp. Wojewodowie (p. Komisarz Rządu) przedkładali Min. Spr. Wewn. wszystkie projekty rozporządzeń porządkowych na zasadzie pktu 2 art. 108 rozp. Prezydenta R. P. z dn. 19 stycznia r. b. Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86 — przed ich wydaniem, celem uzyskania wstępnej aprobaty Min. Spr. Wewn. Okólnikiem Nr. 139 z dn. 30 lipca b. r. podano panom bliższe przepisy, dotyczące sposobu układania tych rozporządzeń.

Niektórzy pp. Wojewodowie zwracają się do mnie z prośbą o odstąpienie od zawartego w okólniku Nr. 30 wymagania *uprzedniej* ze strony Min. Spr. Wewn. aprobaty rozporządzeń po-

ządkowych. Życzeniu temu nie mogą narazie uczynić zadość, a to z następujących powodów:

1) nadesłane mi dotąd projekty rozporządzeń porządkowych, jako też publikowane w Dziennikach Wojewódzkich inne rozporządzenia (wykonawcze) pp. Wojewodów przekonują mnie, że Urzędy Wojewódzkie przeważnie nie posiadały jeszcze w dostatecznej mierze *techniki legislacyjnej* i pod tym względem kontrola ze strony Min. Spr. Wewn. jest niezbędna. Przekonuję się również, że Urzędy Wojewódzkie nie zapoznały się dotąd dokładnie z treścią okólnika Nr. 139, jako też z odnośnymi ustępami okólnika Nr. 152, w którym podkreślono znaczenie strony techniczno-legislacyjnej.

2) Projekty rozporządzeń, wychodzące z Urzędów Wojewódzkich nie są również wolne od błędów pod względem materialnym, w szczególności pod względem oceny i zastosowania podstaw prawnych, na których się opierają. Kontrola w tym względzie ze strony Min. Spr. Wewn. jest niezbędna.

3) Naogół konstatuje dodatni objaw, że pp. Wojewodowie zamierzają ze swoich uprawnień zawartych w art. 108 korzystać w szerokiej mierze. Należy jednak liczyć się z tem, iż wydawanie licznych rozporządzeń porządkowych w 16 województwach równocześnie kryje w sobie pewne niebezpieczeństwo, w szczególności:

a) niebezpieczeństwo wytworzenia się pewnego rodzaju ustawodawstwa partykularnego, nawet tam, gdzie niema ku temu istotnej potrzeby. Jakkolwiek bowiem mogą istnieć pewne materje, które powinny być unormowane w sposób w różnych województwach odmienny, a to ze względu na odmienne warunki miejscowe, to z drugiej strony w większości wypadków te rozporządzenia porządkowe mogą i powinny być na obszarze całego Państwa lub znacznej jego części jednolite;

b) rozbieżność norm porządkowych w poszczególnych województwach może stanowić duże utrudnienie dla ludności, w szczególności dla tych osób, które przenoszą się z jednego obszaru do drugiego, jako też duże utrudnienie dla organów wykonawczych (Policji) przy przenoszeniu funkcjonariuszów z jednego Województwa do drugiego.

4) Uważam, iż środkiem uzgadniania różnic w normach prawno-porządkowych na obszarze różnych województw będzie ogłaszanie w drodze okólnika drukowanego następnie w Dzienniku Urzędowym Min. Spr. Wewn., *wzorowych rozporządzeń porządkowych dla pewnych zagadnień*, podobnie jak to się czyni np. ze statutami podatków komunalnych.

Będzie to miało następujące strony dodatnie:

a) pozwoli założyć w Min. Spr. Wewn. centralną ewidencję rozporządzeń porządkowych, które w sumie dadzą w przyszłości materiał do opracowania jednolitego kodeksu policyjnego;

b) pozwoli ujednolicić rozporządzenia porządkowe zarówno pod względem materialnym, jak techniczno-legislacyjnym;

c) pozwoli wszystkim P.P. Wojewodom korzystać wzajemnie z inicjatywy, przez innych wojewodów w zakresie spraw porządkowych podjętej.

W myśl tego, co wyżej zaznaczyłem, utrzymuję nadal zawarte w okólniku Nr. 30 polecenie przedkładania M. S. Wewn. projektów rozporządzeń porządkowych. Zarazem zechcą P. P. Wojewodowie (P. Komisarz Rządu) zarządzić, ażeby właściwi referenci zapoznali się dokładnie z postanowieniami okólników Nr. 139 i 112.

Jednocześnie wydaję zarządzenie, ażeby wnioski P. P. Wojewodów (P. Komisarza Rządu) dotyczące projektów rozporządzeń porządkowych były traktowane w Ministerstwie, jako wyjątkowo pilne i załatwiane w trybie przyspieszonym.

W wypadkach *szczególnie wyjątkowych, gdy zwłoka w wydaniu rozporządzenia porządkowego grozi niebezpieczeństwem*, upoważniam P. P. Wojewodów do wydania rozporządzenia porządkowego bez uprzedniej mojej zgody, jednak z obowiązkiem równoczesnego przedłożenia M. S. Wewn. odpisu wydanego rozporządzenia oraz umotywowania jego nagłości. Sądzę, iż rozporządzenia o charakterze tak nagłym będą jednak zdarzały się głównie w działach zespolonych z administracją ogólną, najmniej zaś w dziale administr. spraw wewnętrznych.

15.

Okólnik Nr. 223 z 14 listopada 1928 roku (AC. 4155/1) do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie poświadczenia obywatelstwa w sprawach zaopatrzenia starczego.

Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Warszawie prosi o wydanie zarządzenia władzom administracji ogólnej I instancji, aby w poświadczeniach obywatelstwa, wydawanych na żądanie obywateli polskich, celem poparcia roszczeń do Zakładu o zaopatrzenie starcze na rachunek Skarbu Państwa w myśl art. 160 i 161 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106 poz. 911) stwierdzano podstawę prawną posiadanego obywatelstwa. Stwierdzenie to jest niezbędne ze względu na to, że powołane postanowienie przewiduje zaopatrzenie starcze jedynie tym osobom, które prócz innych warunków — posiadają obywatelstwo polskie w myśl art. 2, 3 i 10 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 7, p. 44).

Zechce zatem P. Wojewoda (P. Komisarz Rządu) wydać zarządzenia, ażeby w wypadkach

o których wyżej mowa, w tekście poświadczenia obywatelstwa wymieniono podstawę prawną obywatelstwa polskiego danej osoby.

16.

Okólnik Nr. 224 z 12 listopada 1928 r. (Wojsk. 1604/1) do P.P. Wojewodów (z wyjątkiem woj. poleskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie ulg wojskowych z art. 55 u. w. dla djakonów prawosławnych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z ks. Metropolita Kościoła Prawosławnego uznało obecnie djakonów prawosławnych za duchownych posiadających wyższe święcenia, którym przysługuje prawo ulg, przewidzianych w art. 55 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr. 46 p. 458 z 1928 r.).

W związku z powyższem zechce Pan Wojewoda wydać podległym powiatowym władzom administracji ogólnej stosowne zarządzenie, zmierzające do zaliczenia djakonów prawosławnych do pospolitego ruszenia bez oględzin lekarskich.

17.

Okólnik Nr. 225 z 17 listopada 1928 roku (Apr. 1090/1/28.) do P.P. Wojewodów w sprawie czuwania nad jakością chleba żytniego.

Do wiadomości mojej dochodzą coraz częściej narzekania na jakość chleba żytniego. Opinia publiczna bardzo często łączy pogorszenie jakości chleba z wydanem rozporządzeniem o ograniczeniu przemiału żyta na mąkę 70%-wą.

Ponieważ badania laboratoryjne jak i próbne wypieki chleba z mąki 70%-ej dały całkowicie zadowalające rezultaty, — należy przypuszczać, że niektórzy z pośród piekarzy nieświadomie dzięki złemu urządzeniu warsztatów, bądź skutkiem niedbalstwa pogarszają gatunek chleba.

Zechce zatem Pan Wojewoda zarządzić, aby podczas lustracji piekarń przez Wojewódzką Komisję do badania wypieku chleba *zwracano szczególną uwagę na smak i jakość chleba żytniego (pytłowego i razowego)*.

W każdym wypadku, o ile zachodzi wątpliwość tak co do smaku jak i zewnętrznego wyglądu chleba, należy pobrać próbki chleba jak również i zaczynu i natychmiast przesłać je do zbadania do jednego z laboratoriów Ogólnopolskiej Komisji do badania wypieku chleba, wskazanych w piśmie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 16. IV. 1928 roku Nr. Apr. 323/2/28.

O ile laboratoryjne badania chleba dadzą ujemne wyniki, należy przedsięwziąć energiczne kroki, zmierzające do poprawienia w danej piekarni jakości zaczynu bądź metod pieczenia.

18.

Okólnik Nr. 226 z 14 listopada 1928 r. (AP. 4559/3) do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie zawiadamiania władz administracyjnych o wyrokach zapadłych w sprawach karno-administracyjnych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje, że w sprawach karno-administracyjnych, w których odnośne władze administracyjne chciałyby być poinformowane o zapadłych wyrokach sądowych wydanych w trybie art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. 3. 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365) — winny zwracać się z odpowiednimi wnioskami do właściwych prokuratorów.

Prokuratorowie zażądają aktu od sądu i umożliwią przedstawicielowi władzy administracyjnej zapoznanie się z treścią wyroku sądowego.

Ten tryb postępowania został ustalony w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości, które udzieliło prokuratorom odpowiednich wskazówek, jak świadczy pismo Min. Sprawiedliwości z dnia 16. X 1928 r. L. I. U. 5535/28.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa, że zaznajomienie się odnośnych władz administracyjnych z motywami wyroków sądowych, w sprawach większej wagi — przyczyni się do ustalenia jednolitej interpretacji przepisów prawnych i należytego współdziałania władz administracyjnych i sądów, a tem samem spowoduje zmniejszenie ilości żądań skierowania spraw karno-administracyjnych na drogę postępowania sądowego oraz ułatwi pracę wspomnianym władzom.

Powyższe udziela się do wiadomości i stosowania.

19.

Okólnik Nr. 227 z 19 listopada 1928 r. (OP. 6790.1-R-28) do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie zgłaszania się w Ministerstwie nowomianowanych starostów.

Na nowomianowanych starostów i kierowników starostw nakładam obowiązek osobistego zgłaszania się u mnie — przed objęciem kierownictwa starostwa.

Ten sam obowiązek mają starostowie w razie przeniesienia w tym charakterze na inne miejsce służbowe.

Zechcą Panowie wydać dalsze zarządzenia celem ścisłego wykonania niniejszego.

20.

Okólnik Nr. 228 z 17 listopada 28 r. (Ap. 8915-28) P. P. Wojewodom (z wyjątkiem Lwowskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie normalizacji przemiału żyta i pszenicy.

przesyła się do wiadomości.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. Apr. 891/5-28

Warszawa, dnia 17.XI.1928 r.

Odpis

Do Pana Wojewody we Lwowie.

W odpowiedzi na pismo Pana Wojewody w sprawie wymienionej w nagłówku z dn. 29. X. b. r. L. Ad. 16717/28 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że w rozporządzeniu o przemiale pszenicy i żyta z dn. 10. X. b. r. niema mowy o zakazie sprzedaży maki gatunkowo lepszej od 65% pszennej wzgl. 70% żytniej z tego powodu, że rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 31. VIII 1926 o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku, na którym się ono opiera zezwala tylko na regulowanie przemiału — wypieku i cen, a nie regulowanie sprawy transakcji handlowych.

Wobec powyższego mąka nisko-procentowa jakkolwiek wyeliminowana jest faktycznie z obrotu handlowego — jednak prawnie sprzedaż jej przez kupców zabroniona nie jest i stosowanie jakichkolwiek represji czy sankcyj karnych wobec handlujących nią nie ma żadnej podstawy prawnej.

Postanowienia § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 10. X. 1928 r. mają na celu wyłącznie ułatwienie kontroli i dochodzeń zmierzających do wykrycia z którego młyna mąka o niedozwolonym przemiale pochodzi, wzgl. które zakłady przemysłowe ją do przerobu nabyły.

Podając powyższe do wiadomości Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o zarządzenie odpowiedniej zmiany wyjaśnienia udzielonego podległym Panu Wojewodzie Starostom.

21.

Okólnik Nr. 229 z 19 listopada 1928 r. (OP. 6747.2-R-28 r.) do pp. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie utworzenia Komisji Weryfikacyjnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Celem wykonania w zakresie administracji spraw wewnętrznych postanowienia, zawartego w art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o komisjach weryfikacyjnych (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 368), ustanowiona została Komisja Weryfikacyjna przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Zechcą Panowie podać powyższe do wiadomości podwładnych urzędników i funkcjonariuszów niższych, a zarazem pouczyć ich, że komisja weryfikacyjna jest uprawniona do zaliczania do czasu służby — okresów służby państwowej lub samorządowej w b. państwach zaborczych, względnie czasu pracy zawodowej tym osobom, które:

1) pozostawały przed dniem 1 października 1923 r. w służbie państwowej polskiej, dającej prawo do weryfikacji poprzedniej służby lub pracy na podstawie ustaw z dn. 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 65, poz. 429-436);

2) pozostawały w służbie państwowej w dniu wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komisjach weryfikacyjnych, t. j. w dniu 26 marca 1928 r.;

3) nie uzyskały bez własnej winy weryfikacji na podstawie ustaw z dnia 13 lipca 1920 r.;

4) wniosą do dnia 31 grudnia 1928 r. w drodze służbowej należycie udokumentowane podania do komisji weryfikacyjnej, udowadniając, że bez ich winy nie dokonano zaliczenia na podstawie ustaw z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429-436).

Ażeby weryfikacja na zasadzie powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej mogła nastąpić, muszą istnieć wszystkie cztery wymienione warunki.

Tryb postępowania przy weryfikacji określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 1928 r., ogłoszone w Nr. 88 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej — poz. 776.

22.

Okólnik Nr. 230 z 23 listopada 1928 r. (SS. 265/6 Flota) do pp. Wojewodów w sprawie współdziałania władz administracji ogólnej w akcji popierania działalności Komitetu Floty Narodowej.

Okólnikiem Nr. 100 z dnia 6 maja 1927 r. (L. III. SS. 2120/27) poleciłem szczególnej uwadze P. P. Wojewodów działalność Komitetu Floty Narodowej ze względu na doniosły jej cel — stworzenie floty polskiej — tak handlowej, jak wojennej i, w związku z tem prosiłem PP. Wojewodów o spowodowanie założenia we wszystkich podległych im powiatach miejskich i ziemskich Kół Komitetu, wskazując zarazem na pilną potrzebę uzyskania dla Komitetu Floty Narodowej członków korespondentów.

Na podstawie sprawozdań, jakie PP. Wojewodowie przedłożyli mi na skutek wymienionego na wstępie okólnika, wyrobiłem sobie należyte pojęcie o rezultatach działalności Ich w powyższym kierunku.

Wypada mi obecnie stwierdzić, że rezultaty te są naogół wydatne.

Niemniej organizacyjna akcja Komitetu Floty Narodowej, prowadzona na całym obszarze Rzeczypospolitej, wymaga dalszego poparcia ze strony władz administracji ogólnej i w związku z tem, kierowany chęcią przyczynienia się do intensyfikacji tej akcji w granicach moich możliwości, proszę Panów o żywe interesowanie się nią nadal.

23.

Okólnik Nr. 231 z 21 listopada 1928 r. (AC. 10/8) do PP. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie przewlekania załatwiania spraw konsularnych przez władze administracyjne.

Według wiadomości, otrzymanych z Min. Spraw Zagranicznych zdarzają się w Czechosłowacji wypadki nielegalnej deportacji do Polski osób, których obywatelstwo polskie przez władze admin. ogólnej nie zostało jeszcze ostatecznie stwierdzone.

Przyczynę wspomnianych nieformalności przy wydaniach stanowi — niejednokrotnie zbyt długotrwałe i powolne urzędowanie władz admin. ogólnej, przy stwierdzaniu obywatelstwa danej osoby, które czasami trwa kilka miesięcy.

Powołując się na okólnik Nr. 185 z dn. 3. XI. 1927 L. AC. 8296/27 Min. Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę (P. Komisarza Rządu) o wydanie zarządzeń, ażeby władze adm. ogólnej i instancji ściśle przestrzegały zawartych tam wskazówek i bezzwłocznie załatwiała wszelkie pisma placówek zagr. R. P., w szczególności, o ile chodzi o sprawy stwierdzenia obywatelstwa związane z deportacją.

24.

Okólnik Nr. 232 z 22 listopada 1928 r. (OB. 590/5/28) pp. Wojewodom, Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę, Główniej Komendzie Policji Państwowej, Głównemu Urzędowi Statystycznemu, Urzędowi do Spraw Mniejszości w Katowicach w sprawie zmian w przepisach rachunkowo-kasowych.

do wiadomości i wydania stosownych zarządzeń.

2 Zał.

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. VII. 1696/2

Warszawa, dn. 25. X. 1928 r.

Okólnik Nr. 106

Do

wszystkich władz centralnych, wszystkich izb skarbowych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli wprowadza w przepisach rachunkowo-kasowych niżej wyluszczone zmiany, a mianowicie:

1) Uchyła się dotychczasowe brzmienie § 45 Przep. rach.-kas. (Monitor Polski Nr. 285 z 1921 r. i Dz. Urzęd. Min. Sk. Nr. 45 z 1921 r. poz. 564) tudzież postanowienia §§ 97 i 100 Przep. rach.-kas. w brzmieniu, ustalonem okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dn. 20 marca 1928 r. L. D. VII. 216/2 (Monitor Polski Nr. 79 i Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 12 z 1928 r.), i nadaje się tym paragrafom nowe, następujące brzmienie:

§ 45. Przep. rach.-Kas.

„Sumy, potrącane z pborów funkcjonariuszów państwowych na umorzenie długów lub z innego tytułu, na mocy tytułów wykonawczych, nakazów i uchwał sądowych lub zarządzeń administracyjnych, mają być zarachowywane bądź do depozytu władzy, która zarządziła potrącenie w kasie skarbowej, celem wypłacenia komornikom sądowym, lub bezpośrednio do rąk wierzycieli, bądź też do depozytów sądowych, a to stosownie do obowiąz-

zujących w tym względzie przepisów postępowania sądowego, zależnie od miejsca egzekucji, względnie stosownie do przepisów o egzekucji administracyjnej“.

Rozstrzygnięcie kwestji, w jakim trybie, względnie komu mają być wypłacane kwoty, potrącane z uposażeń funkcjonariuszów państwowych na mocy wyroków sądowych, zależne jest przedewszystkiem od tego, na obszarze którego z b. zaborów egzekucja wyroku ma miejsce, gdyż przepisy postępowania w tym przedmiocie na tych obszarach są różne.

W b. dzielnicy pruskiej według obowiązującego tam ustawodawstwa egzekucją z wierzytelności pieniężnych, a więc także z poborów urzędniczych, zajmuje się sąd (§ 828 p. c.).

Egzekucja ta odbywa się w ten sposób, że właściwy sąd powiatowy na wniosek wierzyciela wydaje uchwałę o zajęciu i przekazaniu wierzytelności dłużnika do osoby trzeciej, w której to uchwałę przekazuje wierzycielowi tę pretensję dłużnika (§§ 829, 835 p. c.). Z chwilą doręczenia tej uchwały osobie trzeciej zajęcie i przekazanie wierzytelności uważa się za skuteczne. Na podstawie tej uchwały wierzyciel jest w myśl § 839 p. c. uprawniony do ściągnięcia wierzytelności, t. j. do domagania się, aby osoba trzecia skutecznie świadczyła *do jego rąk*. W odniesieniu do wierzytelności z tytułu poborów urzędniczych wierzyciel, który uzyskał zajęcie i przekazanie poborów danego urzędnika, jest uprawniony do żądania, aby Skarb Państwa wypłacił *mu do jego rąk* zajęte i przekazane pobory. O ileby Skarb Państwa temu żądaniu nie uczynił zadość, wierzyciel może przeciwko Skarbowi Państwa wystąpić ze skargą (§ 841 p. c.).

Złożenie do depozytu może nastąpić w wypadku, przewidzianym w § 853 p. c., t. j. wtedy, gdy wierzytelność została zajęta przez kilku wierzycieli.

W b. zaborze austriackim regułą będzie również wypłata bezpośrednio do rąk wierzyciela, który uzyskał po myśli §§ 303 i 308 ordynacji egzekucyjnej z 27 maja 1896 r. Dz. U. P. austr. N. 79 sądowy przekaz do ściągnięcia zajętej części poborów. Złożenie zaś do depozytu sądowego nastąpi w razie zachodzących bądź ogólnych warunków przewidzianych w § 1425 austr. kod. cyw., bądź szczegółowych wypadków, przewidzianych w § 307 ord. egz. i w § 6 rozporządzenia ministerjalnego z 24 października 1897 r. Dz. u. p. Nr. 250 (konkurencja wierzycieli egzekwujących).

Zatrzymanie potrąconej kwoty w depozycie administracyjnym powinno mieć w każdym poszczególnym wypadku specjalne uzasadnienie w zarządzeniu władzy asygnującej.

W tym wypadku przyjęcie potrąconej kwoty do depozytu administracyjnego będzie potrzebnem właśnie w celu wyasygnowania jej wierzycielowi.

W b. zaborze rosyjskim na mocy art. 1078, 1079, 1081 i 1084 u. p. c. potrącone z uposażeń kwoty mogą być wpłacane egzekwującemu komornikowi lub też składane do depozytu miejscowego sądu okręgowego zależnie od uznania wpłacającego, z wyjątkiem wypadku przewidzianego w art. 1082, a mianowicie w razie zbiegu kilku żądań, gdy kwoty zajęte powinny być przekazane do depozytu miejscowego sądu okręgowego.

Z powyższego wynika, że w b. zaborach pruskim i austriackim kwoty egzekwowane mają być wypłacane do rąk wierzyciela natomiast w b. zaborze rosyjskim kwoty powyższe nie mogą być wypłacane bezpośrednio wierzycielowi, lecz mają być wydawane komornikowi lub zapisywane do depozytu sądu okręgowego, z tem jednak, iż przekazywanie do dyspozycji sądu nie jest z reguły konieczne, gdyż wypłacanie dłużnej kwoty do rąk komornika lub przekazywanie jej do dyspozycji sądu pozostawiono uznaniu wpłacającego.

We wszystkich trzech ustawodawstwach zastrzeżono jednak wypadek, gdy przekazanie dłużnej kwoty do dyspozycji sądu jest obowiązujące, a mianowicie jest to konieczne w razie zbiegu kilku żądań, o ile oczywiście żądania te przewyższają dopuszczalną wysokość potrącenia z uposażeń służbowych.

§ 97 Przep. rach.-Kas.

„Po upływie miesiąca i wciągnięciu do księgi wszystkich zapisów, dotyczących ubiegłego miesiąca, sumuje się przedziałki 2—8, 12, 13, 16 i 17 i wyprowadza się w nich oraz w przedziałce 18 sumy miesięczne. Następnie pod sumami miesięcznymi wyprowadza się w każdej przedziałce sumy ogólne od początku okresu do końca miesiąca sprawozdawczego. Celem sprawdzenia prawidłowości podsumowania porównywa się sumy od początku okresu w poszczególnych przedziałkach, przyczem suma przedziałki 2, po dodaniu do niej sum przedziałek 3, 4, 5 i 6 i odjęciu sum przedziałek 7 i 8, powinna równać się sumie, wyprowadzonej ostatnio w przedziałce 9, ta zaś ostatnia, po odjęciu od niej sumy przedziałki 12 i dodaniu sumy przedziałki 13, powinna równać się sumie, wyprowadzonej ostatnio w przedziałce 14“.

§ 100 Przep. rach.-Kas.

„Nadsyłane przez władze (urzędy) asygnujące do uzgodnienia wyciągi z ksiąg kredytów i wydatków budżetowych (wz. Nr. 19 do § 78), porównywa się z zamknięciem miesięcznem ogólnej księgi kredytów i rozchodów budżetowych.

Jeżeli kredyt pozostaje na rachunku izby, skarbowej, porównywa się w każdym paragrafie, względnie także i pozycji, kwoty przedziałek 2, 3, 4, 6, 7 i 8 wyciągu wz. Nr. 19 z kwotami odpowiednich co do treści przedziałek zamknięcia miesięcznego ogólnej księgi kredytów i rozchodów budżetowych. Kwocie przedziałki 5 wyciągu odpowiadać powinna kwota przedziałki 12 księgi po odjęciu od niej kwot przedziałek 13 i 18.

Jeżeli kredyt otwarty jest w kasie skarbowej, z którą wyciąg wzór Nr. 19 już został uzgodniony, porównywa się tylko ogólne sumy wyciągu w przedziałkach 2, 3, 4, 7 i 8 z sumami odpowiednich przedziałek zamknięcia miesięcznego ogólnej księgi kredytów i rozchodów budżetowych.

Wyciągi, otrzymane przez izbę skarbową przed dniem 25 miesiąca następnego po sprawozdawczym, powinny być uzgadniane i zaświadczone co do zgodności z księgami izby i zwracane władzom asygnującym najpóźniej dnia 25 tegoż miesiąca, a wy-

ciągi otrzymane dnia 25 wymienionego miesiąca i później, mają być zwracane w ciągu trzech dni od dnia ich otrzymania.

O dokonaniu uzgodnienia umieszcza się krótką adnotację w przedziałce „uwagi”.

2) W punkcie 16 okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 11-go stycznia 1925 r. L. D. K. 6219/24-WAK (Monitor Polski Nr. 18 i Dziennik Urzęd. Min. Sk. Nr. 4 z 1925 r.) skreśla się w ustępie pierwszym wyrazy „wzór Nr. 18”, w ustępie zaś drugim wyrazy: „w ciągu 3 dni od dnia ich otrzymania” zastępuje się słowami: „w terminie, ustalonym w par. 100 Przep. rach. kas. dla wyciągów z ksiąg kredytów i wydatków budżetowych” (Okólnik niniejszy).

Wkońcu Ministerstwo Skarbu oznajmia, iż nie może uwzględnić zgłoszonych przez niektóre władze wniosków o zatrzymywanie potrąceń, przypadających z uposażeń służbowych na mocy wyroków sądowych, w kredycie celem późniejszego wyasygnowania odnośnych sum z kredytu bezpośrednio do rąk osób trzecich, gdyż takie postępowanie mogłoby spowodować przekroczenia kredytów i utrudniłoby utrzymanie należytej kontroli nad sumami, potrącanymi z uposażeń.

25.

Okólnik Nr. 233 z 23 listopada 1928 r. (AP. 88201) do P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie przekazania decyzji w sprawie ulgowych i bezpłatnych paszportów zagranicznych.

Ministerstwo zwraca uwagę Panów, iż w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 95, poz. 841 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 24. X. 1928 r., którego § 2 przekazuje P. P. Wojewodom (P. Komisarzowi Rządu) decyzje Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawach ulgowych i bezpłatnych paszportów zagranicznych.

Wobec powyższego zechcą P. P. Wojewodowie (P. Komisarz Rządu) uzgadniać projekty decyzji w tych sprawach bezpośrednio z Ministerstwem Skarbu — powołując się na odpowiedni § powyższego rozporządzenia.

26.

Okólnik Nr. 234 z 27 listopada 1928 r. (SF. 3752/28/Kina) do P. P. Wojewodów (z wyjątkiem P. Wojewody Śląskiego) w sprawie podatku widowiskowego od kin.

W p. 10, lit. a, okólnika z dnia 19 lutego 1927 r. N. 42 (SF. 718/27) (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 1 i 2 poz. 53) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych określiło dla przedstawień kinematograficznych następujące maksymalne stawki podatku widowiskowego, pobieranego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747):

a) od przedstawień, na których wyświetlane są filmy o treści ściśle naukowej stawka podatku nie może przekraczać 10% ceny biletu wstępu;

b) od przedstawień, na których są wyświetlane filmy o wysokiej wartości artystycznej lub o treści społeczno-wychowawczej, — 30% ceny biletu wstępu;

c) od przedstawień, na których są wyświetlane filmy o treści historycznej, — 50% ceny biletu wstępu;

d) od wszelkich innych przedstawień kinematograficznych — 60% ceny biletu wstępu.

W myśl § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 września 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 759) „wartość artystyczną i naukową przedstawień kinematograficznych określa Minister Spraw Wewnętrznych przy sposobności wykonywania cenzury filmów”.

W związku z powyższym Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia, iż przy sposobności cenzurowania filmów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i oceny ich pod względem wartości artystycznej i naukowej filmy te oznaczane są stampilami o treści następującej:

1. „Naukowy”,
2. „Wybitnie artystyczny o wysokich walorach etycznych”,
3. „Wybitnie artystyczny”,
4. „Wybitnie etyczny”,
5. „Artystyczny”,
6. „Etyczny”,
7. „Naukowy z fabułą (krajoznawczy)”,
8. „Dobry rozrywkowy”,
9. „Historyczny”,
10. „Rozrywkowy przeciętny”,
11. „O małej wartości etycznej albo artystycznej”.

Przy określaniu stawek podatkowych od przedstawień kinematograficznych w myśl przytoczonego we wstępie okólnika z dn. 19. II. 1927 r. Nr. 42 należy zaliczać:

- I. do wymienionej wyżej grupy a) — filmy, oznaczone jak wyżej pod 1;
- II. do grupy b) — filmy, oznaczone jak pod 2 do 8 włącznie;
- III. do grupy c) — filmy, oznaczone jak pod 9;
- IV. do grupy d) — filmy, oznaczone jak pod 10 i 11.

Powyższe zechcą P. P. Wojewodowie podać do wiadomości zarządom gmin miejskich na obszarze podległych Im Województw.

Przy sposobności Min. Spraw Wewnętrznych nadmienia, iż — wedle otrzymanych przez nie wiadomości — niektóre gminy miejskie pobierają podatek widowiskowy od kin w sposób ryczałtowy. Zechcą P. P. Wojewodowie zwrócić zarządom gmin miejskich uwagę na to, że — stosownie do przepisu § 12 rozporządzenia II Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18. III. 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 317) — podatek widowiskowy powinien być określony w sposób ryczałtowy tylko w wypadkach, gdy uczestnictwo w publicznych widowiskach nie jest uzależnione od wykupienia biletu wstępu, co w odniesieniu do kin nie ma miejsca. Poza tem jeszcze ryczałtowanie podatku od kin uniemożliwia stosowanie ulg do filmów o wartości artystycznej i naukowej, wskutek czego zmniejsza się możliwość podniesienia przedstawień kinematograficznych na wyższy poziom artystyczny względnie naukowy.

27.

Okólnik Nr. 235 z 28 listopada 1928 r. (SS. 1720 Łódź) P. P. Wojewodom w sprawie zezwolenia na używanie herbów miast przez osoby i instytucje prywatne.

do wiadomości.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. SS. 1720 Łódź
W. d. 21.VII.1928 r. L. Pr. 3909.
Warszawa,
dnia 28, listopada 1928 r.

Odpis

**Do
Pana Wojewody
w Łodzi.**

W odpowiedzi na wymienione w nagłówku sprawozdanie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa, że zezwolenie na używanie herbów miejskich przez osoby i instytucje prywatne, pozostawione jest w myśl rozporządzenia Prezydenta R. P. z dn. 13.XII.1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 980) swobodnemu uznaniu władz do tego powołanych.

Rzeczą zatem tych władz jest w każdym poszczególnym przypadku wniesione prośby zbadać według swobodnego uznania, czy i jakie okoliczności ze względu na interes publiczny przemawiają za względnie przeciw uwzględnieniu prośby i zdaniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z reguły prośby te należy traktować przychylnie, o ile wspomniane względy interesu publicznego temu się nie sprzeciwiają.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa, że ściśle według brzmienia przepisu ustępu 3-go art. 21 cyt. rozporządzenia w związku z brzmieniem ustępu 2-go tego artykułu wymóg zezwolenia zachodzi tylko w odniesieniu do osób i instytucyj prywatnych, *gdy chodzi o używanie herbów miejskich dla celów handlowych lub na blankietach i szyldach*. Przepis ten jednakże zdaniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych należy interpretować nieco rozszerzająco w tym kierunku, że odnosi się on wogóle do używania herbów miejskich w oznakach, pieczęciach, sztandarach i t. p., o ile te ostatnie są w legalnem używaniu osób i instytucyj prywatnych. Taka interpretacja może być uzasadniona intencją ustawodawcy, której dał on wyraz w zdaniu: „jako też na blankietach i szyldach”.

Wyjaśnia się, że udzielenie zezwolenia na używanie herbu miejskiego powinno następować w drodze uchwały organu stanowiącego, t. j. rady miejskiej.

Wydanie bliższych wskazówek, któreby ogólnie normowały udzielanie zezwoleń na używanie herbów miejskich, zdaniem Min. Spr. Wewn. nie jest celowe ani nawet możliwe, gdyż przypadki udzielania tych zezwoleń mogą być mnogie i rozmaite, także nie dadzą się podciągnąć pod ogólne normy, a przeciwnie muszą być indywidualizowane.

28.

Okólnik Nr. 236 z 26 listopada 1928 r. (OB. 115/9) do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie zmiany godzin urzędowania.

W związku z okólnikiem z dnia 30.X. r. b. Nr. 208 (OB-115/5) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że okólnik z dnia 12 grudnia 1927 Nr. 219 (OB. 4053) pozostał nadal w mocy.

Dokonywanie zatem zmian obowiązujących godzin urzędowania na warunkach podanych w powołanym okólniku Nr. 219 leży w kompetencji Pana Wojewody (P. Komisarza Rządu) i nie wymaga zatwierdzenia Ministerstwa.

VI.

Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

29.

Pismo okólne z 5 listopada 1928 roku Nr. IV/AP/154/104/28 do P. P. Wojewodów w Katowicach, Kielcach, Łodzi, Poznaniu, Toruniu w sprawie powrotu robotników rolnych z Niemiec.

Powołując się na pismo z dn. 7. XII. 1927 r. Nr. IV/AP/7688/27 w sprawie ustalenia liczby robotników rolnych z lat 1919r. do 1925 powracających z Niemiec Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia, że w bieżącym roku ruch powrotny rozpoczął się około 15 listopada.

Wobec tego zechce Pan Wojewoda wydać bezzwłocznie potrzebne zarządzenia władzom i organom kontroli granicznej tak, aby przed zbliżającym się terminem były one już zupełnie przygotowane do należytego wykonania czynności kontrolnych związanych z powrotem do kraju kilkudziesięciu tysięcy robotników.

Jednym z ważniejszych zarządzeń przygotowanych będzie stosowne wzmocnienie na okres około 2 miesięcy obsady posterunków kontrolnych P. P. na tych punktach przejściowych przez które ma powrócić znacznie większa ilość robotników rolnych aby zapewnić szybkie i dokładne wykonanie odprawy paszportowej.

Według danych Urzędu Emigracyjnego można przypuszczać, że największy ruch skoncentruje się w następujących punktach: Praszka (około 25.000 reemigrantów), Sośnia (18.000), Drawski Młyn (3.000), Lubliniec (30.000), Katowice (10.000). Również i dla innych punktów przejściowych należałoby zabezpieczyć możliwość doraźnego zwiększenia ilości posterunkowych na wypadek, gdyby się okazało, że w stosunku do wzmożonego ruchu obsada jest nie wystarczająca.

Następnie należałoby posterunkom kontroli granicznej udzielić dokładnej instrukcji co do prowadzenia statystyki powracających robotników

przyczem naogół pozostają w mocy zasady zawarte w piśmie z 7. XII. 1927 Nr. IV/AP/7688/27.

I. Robotnicy, którzy przed r. 1919 wyjechali do Niemiec mają prawo w myśl art. 3 konwencji z 4. XI. 1927 r. pozostać w Niemczech. Gdyby więc taki robotnik znalazł się w liczbie powracających do Polski należy z nim bezzwłocznie spisać protokół i w razie gdyby oświadczył, że zmuszony został do powrotu do kraju, bądź to wskutek wymówienia mu pracy przez pracodawcę i nie udzielenia mu innego miejsca pracy przez Niemiecką Centralę Robotniczą, bądź też wskutek nacisku władz niemieckich winien posterunek protokół przesłuchania przesłać do najbliższego Konsulatu Polskiego w Niemczech, a nadto wpisać go do wykazu (wzór Nr. 1), w którym należy zaznaczyć w rubryce uwaga do którego Konsulatu protokół przesłano. W protokole należy podać: 1) Imię, nazwisko i wiek robotnika, 2) ewentualnie towarzyszących mu członków rodziny, 3) ostatnia data przybycia do Niemiec, 4) czy wraca dobrowolnie czy wskutek zwolnienia go z pracy, a w ostatnim wypadku z jakiego powodu lub na czyje żądanie został zwolniony i z jakiej przyczyny nie mógł otrzymać innej pracy, 5) w jakiej miejscowości i u jakiego pracodawcy ostatnio w Niemczech był zajęty.

II. Robotników, którzy wyjechali do Niemiec w czasie od 1. I. 1919 do 31. XII. 1925 należy spisywać imiennie w wykazie (wzór Nr. II.).

Dokładna statystyka tej kategorii robotników jest szczególnie ważną, gdyż ogólna ich liczba nie powinna przekroczyć 4.500 osób.

Nadmieniam się, że przeważająca część robotników tej kategorii będzie miała na karcie rejestracyjnej wklejonej do paszportu wyciśniętą stampilkę „4 art.“ co ułatwi w znacznym stopniu odróżnienie ich od innych robotników.

III. Resztę robotników należy tylko liczbowo podawać w rubryce 7 wykazu Nr. II.

Wspomniane wykazy posterunki kontroli granicznej winny codziennie przysyłać wprost Ministerstwu Spraw Wewnętrznych. Osób niezaopatrzonych w paszporty nie należy pod żadnym warunkiem przyjmować lecz odrzucać z granicę z powodów wymienionych w powołanym na wstępie piśmie.

Równocześnie zechce Pan Wojewoda porozumieć się z właściwym Dowództwem Straży Granicznej w celu wydania specjalnych zarządzeń na czas powrotu robotników dla zapobieżenia przekraczaniu granicy zielonej przez osoby niezaopatrzone w paszporty.

30.

Pismo okólne z 10 listopada 1928 r. Nr. OL. 1473/128 do PP. Dyrektorów Departamentów I — V, P. P. Naczelników Wydziałów Min. Spraw Wewnętrznych w sprawie rewizji statutu organizacyjnego M. S. Wewn. oraz szczegółowego podziału czynności.

Zgodnie z par. 3-go Rozp. Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 1928 r. w sprawie zasad organizacji i urzędowania Ministerstw (Monitor Polski

Nr. 203 poz. 578) zamierzam poddać rewizji statut organizacyjny oraz szczegółowy podział czynności Ministerstwa.

Obecny statut i podział czynności są oparte na Rozporządzeniach Rady Ministrów:

z 1 lipca 1926 r. Monitor Polski Nr. 158 poz. 459,

z 28 stycznia 1927 r. Mon. Polski Nr. 31 poz. 69,

z 29 sierpnia 1927 r. Mon. Polski Nr. 209 poz. 537,

z 29 sierpnia 1928 r. Mon. Polski Nr. 206 poz. 469,

oraz na okólnikach:

Nr. 18 z 21 stycznia 1927 r.

Nr. 118 z 24 maja 1927 r.

Nr. 174 z 7 października 1927 r.

W sprawie podziału czynności Departamentu V-go ma nadto zastosowanie okólnik Nr. 30 z 15 marca 1924 r.

Celem przygotowania materiałów dla Wydziału OL., który opracuje na ich podstawie projekt odpowiednich przepisów, zechcą Panowie w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1-go grudnia r. b.

a) rozpatrzyć w swoim zakresie potrzebę ewentualnych zmian w statucie organizacyjnym M. S. Wewn. i zmiany takie w konkretnej formie zaprojektować;

b) poddać rewizji obecny szczegółowy podział czynności i zaprojektować w konkretnej formie podział czynności swego Departamentu (Wydziału) jako też zaprojektować zmiany w podziale czynności innych Departamentów (Wydziałów), o ile pozostają z tem w bezpośrednim związku.

Przy układaniu szczegółowego podziału czynności należy mieć na uwadze, co następuje:

Praktyka wykazała, że szczegółowy podział czynności, chociażby zawierał jaknajwiększą ilość punktów, nie może zastąpić rzeczowego wykazu akt dla celów kancelaryjnych; każdy wydział posiada też w istocie obok szczegółowego podziału czynności osobny rzeczowy wykaz akt. Ponieważ jednak szczegółowe podziały czynności w roku 1926 względnie 1927 były układane pod kątem widzenia użytkowania ich także dla rzeczowego podziału akt, przeto obowiązujące szczegółowe podziały czynności zostały bez potrzeby przeładowane nadmierną ilością punktów, które utrudniają zorientowanie się w podziale czynności i czynią go nie przejrzystym.

Szczegółowy podział czynności nie powinien być drobiazgowy, a powinien zawierać wyliczenie kategorii spraw załatwionych przez dany Wydział w sposób, jaki okaże się niezbędnym celem jasnego określenia kompetencji danego Wydziału. Jeśli np. czynności Wydziału obejmują sprawy „obywatelstwa“, to określenie takie nie wymaga dalszego szczegółowego rozwinięcia w podziale czynności, jak to jest np. obecnie w punktach 1 do 7 szczegółowego podziału czynności Wydziału AC. Ta sama uwaga dotyczy punktów 13 — do 19 podziału czynności Wydziału AP., które obejmują kategorię „spraw cudzoziemców“ albo punktów 14—do 19 podziału czynności Wydziału OL., które obejmują kategorię spraw podziału administracyjnego i t. d.

Nowy układ szczegółowego podziału czynności winien iść zatem w kierunku zmniejszenia ilości punktów do minimum, za pomocą łączenia ich w kategorie spraw. Oczywiście tam, gdzie jedna kategoria spraw jest podzielona między dwa Wydziały, szczegółowy podział czynności musi zawierać odpowiednie odsyłacze. Jeśli zatem w zakresie działania Wydziału OL. będzie kategoria spraw „podziału administracyjnego”, to z dodatkiem „z wyjątkiem spraw załatwianych przez Wydział SS.”, zaś w podziale czynności Wydziału SS. — odnośne sprawy winny być szczegółowo wyliczone.

Jako zupełnie zbędne winny odpaść na przyszłość ze szczegółowego podziału czynności takie określenia w osobnych punktach, jak „gromadzenie materiałów” albo „zbieranie danych o prawodawstwie obcem”, gdy te czynności są obowiązkiem każdego Wydziału w zakresie poszczególnych jego czynności i rozumieją się same przez się. Określenia dotyczące „zbieranie informacji”, „opracowywanie materiałów”, „zbieranie materiałów informacyjnych” i t. p. są dopuszczalne tylko w szczegółowym podziale czynności Wydziałów wchodzących w skład Departamentu Politycznego, a to ze względu na specjalny charakter czynności tych Wydziałów.

Niektóre Wydziały w szczegółowym podziale czynności mają osobne punkty dotyczące „współdziałania z innemi Wydziałami”. Takie postanowienia w szczegółowym podziale czynności są również zbędne, a sprawę i sposób współdziałania ze sobą poszczególnych Departamentów i Wydziałów regulują szczegółowo inne przepisy. Zamiast tego rodzaju określeń w szczegółowym podziale czynności zamierzam w przyszłym okólniku, dotyczącym podziału czynności, na wzór okólnika Nr. 18 z 21 stycznia 1927 r., ustalić pewne kategorie *spraw typowych*, co do których w szczególniejszy sposób kompetentne są pewne Wydziały. Projektując zatem szczegółowy podział czynności należy zaprojektować również odpowiednią wstawkę do przyszłego okólnika, wzorując się pod tym względem na okólniku Nr. 18 z roku 1927.

Zechce Pan Dyrektor (P. Naczelnik), dopilnować, aby materiały do rewizji statutu organizacyjnego oraz do nowego szczegółowego podziału czynności zostały przygotowane ściśle według powyższych wskazówek i w określonym przeze mnie terminie.

31.

Pismo okólne z 10 listopada 1928 r. Nr. OB. 1421/2-28 do P. P. Wojewodów w sprawie wpłacania grzywien za przekroczenie nowego prawa przemysłowego.

W uzupełnieniu pisma okólnego z dnia 10 września r. b. Nr. OB. 1421/28 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że podany w końcowym ustępie tego zarządzenia tryb przekazywania kar administracyjnych nie dotyczy grzywien za przekroczenie przepisów prawa przemysłowego, co do których obowiązuje nadal zarządzenie Min. Przemysłu i Handlu z dn. 9. VII 28 r. L. P. A. 2019.

32.

Pismo okólne z dn. 12 listopada 1928 Nr. Apr. 1051/1-28 do P. P. Wojewodów w sprawie wyrobu grysiku pszennego tak zwanej kaszy manny.

Powołując się na rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 października 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 769) wyjaśniam, że otrzymywany w niektórych lepiej urządzonych młynach przy przemiale pszenicy grysik (kaszki) bywa przeznaczony w młynach tych bądź do dalszego przerobu na odpowiednie gatunki mąki, bądź też może być użyty do bezpośredniego spożycia w postaci tak zwanej kaszy manny.

W związku z powyższym zechce Pan Wojewoda przyjąć pod uwagę, że po wejściu w życie wspomnianego wyżej rozporządzenia o ograniczeniu przemiału pszenicy, — grysik pszenny czyli tak zwana kasza manna nie podlega ograniczeniom w obrocie handlowym.

33.

Pismo okólne z 13 listopada 1928 r. Nr. Apr. 1056/1-28 do P. P. Wojewodów w sprawie cen chleba w ważniejszych ośrodkach województw.

Podczas inspekcji mojej zauważyłem, że ceny chleba w poszczególnych ośrodkach niektórych województw kształtują się ze znacznymi odchyleniami dochodzącymi aż do 50%.

Wynika z tego, że miejscowe władze administracji ogólnej niedostatecznie czuwają nad poziomem cen chleba.

Wobec powyższego proszę Pana Wojewodę o zarządzenie, aby wojewódzcy referenci aprowizacyjni systematycznie badali dwa razy miesięcznie ceny chleba w poszczególnych ważniejszych ośrodkach województwa, a w razie zauważenia nieusprawiedliwionych różnic przeprowadzali odnośne badania na miejscu i ustalali ewent. z zainteresowanymi czynnikami zasady kalkulacji cen tego artykułu.

Notowania cen chleba w ważniejszych ośrodkach województwa na 1 i 15 każdego miesiąca, winne znajdować się w referacie aprowizacyjnym województwa tak, aby w razie potrzeby materiały te zawsze były do przejrzania przez moich delegatów.

34.

Pismo okólne z 13 listopada 1928 r. Nr. Apr. 1052/1-28 do P. P. Wojewodów w sprawie Kredytów na budowę piekarń mechanicznych.

Przyjęta dotychczas praktyka opinjowania przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podań o pożyczki na mechanizację piekarń, — kierowanych do Banku Gospodarstwa Krajowego, okazała się niecelową, jeśli chodzi o piekarnie małe mające znaczenie tylko lokalne.

Z tego powodu zarządzam co następuje:

1) Do ostatecznego załatwienia przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych należy w przyszłości nadsyłać tylko podania o kredyty spółdzielni, związków komunalnych lub też podania osób bądź firm prywatnych — przystępujących do budowy piekarni większych — obliczonych na minimalną dzienną produkcję 5000 kg. pieczywa.

2) Wszelkie inne podania kierować należy wraz z Swą opinią do najbliższego Oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego, które pożyczek na ten cel będą udzielały w miarę posiadanych kredytów na ogólnie obowiązujących warunkach.

Nadmieniam, że zarządzenie powyższe ma na razie znaczenie raczej teoretyczne ze względu na brak obecnie odpowiednich na ten cel kredytów w Banku Gospodarstwa Krajowego.

35.

Pismo okólne z 16 listopada 1928 r. Nr. OL. 1121/28 do P. P. Dyrektorów Departamentów I — V Naczelników Wydziałów, wszystkich urzędników Min. Spr. Wewn. w sprawie rozporządzeń porządkowych.

Zwracam uwagę Panów na wydany równocześnie okólnik Nr. 222 do wszystkich Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie rozporządzeń porządkowych.

Wszystkie projekty rozporządzeń porządkowych, nadsyłane przez Wojewodów i Komisarza Rządu, należy kierować przede wszystkim do Wydziału Organizacyjno-Prawnego, który:

1) podda projekt rewizji (ewentualnie w porozumieniu z właściwymi Wydziałami), zarówno pod względem merytorycznym, jak legislacyjno-technicznym;

2) rozważy, czy odnośna inicjatywa zawarta w projekcie ze względu na swoje szersze znaczenie, nie nadaje się do zastosowania w innych Województwach, a w razie twierdzącym spowoduje opracowanie wzorowego rozporządzenia porządkowego i ogłoszenie go w Dzienniku Urzędowym Min. Spraw Wewn.;

3) zapisze rozporządzenie w *centralnej ewidencji rozporządzeń porządkowych* i nada mu dalszy bieg.

Ze względu na wpływającą z samego charakteru rozporządzeń porządkowych konieczność traktowania tych spraw jako wyjątkowo pilnych, zarządzam, ażeby ostateczne załatwienie wniosków Wojewodów w przedmiocie wydania rozporządzeń porządkowych było przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uskuteczniane w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni.

36.

Pismo okólne z 17 listopada 1928 r. Nr. AA. 888/2 do P. P. Wojewodów b. zab. rosyjskiego i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie taksy wynagrodzenia biegłych i dozorców za czynności sądowo-egzekucyjne.

Nawiązując do pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 14.V.1925 r. L. AO. 2666/24

przesyła się opracowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych projekt wniosku Pana Wojewody (Kom. Rządu) do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie taksy wynagrodzenia biegłych i dozorców za czynności sądowo-egzekucyjne, ustalonej przez P. P. Wojewodów na podstawie art. 1006 i art. 1015 ustawy postępowania sądowego cywilnego z roku 1864. W dołączony szemat należy wstawić cyfry, które zdaniem Pana Wojewody będą odpowiadały miejscowym warunkom oraz uwzględniały odpowiednio stosunki okresu czasu (trzechlecia), w którym mają obowiązywać. Zaznacza się, że dołączony projekt nie ma charakteru bezwzględnie wiążącego i może Pan Wojewoda (Komisarz Rządu) poczynić w nim zmiany podyktowane względami rzeczowymi wzgl. miejscowymi, równocześnie je uzasadniając, intencją bowiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nie jest kategoryczne narzucenie Panu Wojewodzie wskazanych form, a jedynie możliwe ich ujednolajnienie na całym obszarze b. zab. rosyjskiego, a przynajmniej na terenach poszczególnych okręgów Sądów Apelacyjnych, lub pewnych grup Województw o zbliżonych warunkach gospodarczych.

Mając powyższe na uwadze, a także wskazówki, dotyczące koordynowania działalności wojewódz. władz adm. ogólnej, zawarte w dziale II okólnika Min. Spr. Wewn. Nr. 185 z r. 1928, każdy z Panów Wojewodów wejdzie w kontakt z sąsiednimi urzędami województw o zbliżonych warunkach gospodarczych i ekonomiczno-społecznych, aby w ten sposób można było otrzymać stawki możliwie ujednolajnione.

Ponieważ odnośne przepisy ustawy postępowania cywilnego zrehabilitowane są w ten sposób, że Min. Spraw Wewn. jedynie zatwierdza ułożone przez miejscowe władze przepisy, — należy odnośne projekty sporządzać w formie wniosku zaopatrzonego w podpis Pana Wojewody.

Dla wykonania niniejszego zarządzenia zakreśla się Panu Wojewodzie *prekluzyjny termin do dn. 31.XII b. r.*

Wskazówki, dotyczące obowiązku uzasadniania, o którym mowa wyżej, nie odnoszą się do okręgu adm. st. m. Warszawy, dla którego p. K. Rz. przedstawi oddzielny projekt wobec odmienności stosunków panujących w sąsiednich województwach.

Załącznik: projekt wniosku.

Nr. AA. 888/2 z 17.II.1928.

Do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych.

Na zasadzie art. 1006 i art. 1015 ros. ust. post. cyw. mam zaszczyt przedstawić Panu Ministrowi następujący projekt przepisów o wysokości wynagrodzenia biegłych i dozorców za czynności sądowo-egzekucyjne na terenie powierzonego mi okręgu administracyjnego na trzyletni okres czasu od 1929 do 1931 roku.

§ 1.

Wynagrodzenie dozorcę zajętego majątku ruchomego, o ile nie zostało ono ustalone zgodnie z art. 1014 ust. postępow. cywilnego w drodze

porozumienia się jego z egzekującymi i dłużnikiem wyznacza się według przepisów następujących:

p. 1. Wynagrodzenie dozorczy nad przedmiotami nie wymienionymi w następnych punktach (2, 3) niniejszego § wyznacza się:

a) za czas dozoru do dwóch tygodni w wysokości . . . %, a za czas do 1 miesiąca w wysokości . . . %, jeśli suma oszacowania majątku nie przewyższa . . . zł. przy oszacowaniu zaś na wyższą sumę dodaje się . . . % od nadwyżki;

b) za czas dłuższy od miesiąca do sumy wynagrodzenia oznaczonej w p. a) dodaje się po . . . % od ogólnej sumy szacunku za każdy chociażby i niepełny miesiąc w ciągu pierwszych 6-ciu miesięcy i po . . . % w ciągu całego dalszego czasu z tem zastrzeżeniem, że całkowita suma wynagrodzenia nie może być wyższa od . . . . . ogólnej sumy szacunku zajętego majątku.

p. 2. Za dozór nad zwierzętami domowymi wynagrodzenie dozorczy wyznacza się według normy . . . razy wyższej niż oznaczona w p. 1-ym.

p. 3. Za przechowanie przedmiotów ze złota, srebra i platyny, a także drogich kamieni dozorczy należy się za cały czas dozoru . . % wartości tych przedmiotów.

p. 4. W razie nieprzyjścia licytacji do skutku, lub sprzedaży zajętego majątku za cenę niższą od sumy oszacowania, wynagrodzenie liczy się od tej ostatniej sumy, przyczem w pierwszym wypadku suma wynagrodzenia powinna być wyegzekwowana od osób wymienionych w art. 1066 ust. post. cyw. w trybie, ustanowionym dla pokrycia kosztów wykonania wyroków sądowych i wynagrodzenia należącego się komornikowi sądowemu według taksy.

p. 5. Jeśli dla dozoru nad majątkiem niezbędne jest wynajęcie oddzielnego lokalu lub najęcie specjalnych stróżów czy dozorców, albo, jeśli dozór nad majątkiem, znajdującym się poza obrębem budowli (np. statków, materiałów leśnych, owoców w ogrodzie i t. p.), co pociąga za sobą specjalne koszty, należy się dozorczy, niezależnie od wynagrodzenia, zwrot wszystkich poniesionych w tym celu kosztów.

p. 6. Komornik sądowy wyznacza sumę kosztów wymienionych w poprzednim (5) punkcie, w zależności od czasu trwania dozoru i cen miejscowych, przy samem oddaniu dozorczy majątku na przechowanie z adnotacją o tem tak na oryginałach opisu, jak i na jego odpisie, wydanym dozorczy.

p. 7. Ceny miejscowe służyć mają również za normę przy określaniu wysokości a) kosztów przeniesienia w razie konieczności przeniesienia zajętych przedmiotów z miejsca gdzie były zajęte do lokalu, w którym mają być przechowywane lub sprzedane i b) kosztów karmienia przyjętych pod dozór zwierząt, przyczem ulega zaliczeniu suma tej korzyści od zwierząt, co do której, zgodnie z art. 1018 ust. post. cyw. dozorca obowiązany jest do zdawania rachunku.

p. 8. W razie oświadczenia dozorczy, uczynionego przed licytacją, że odmawia dalszego wykonywania dozoru, wynagrodzenie wyznacza mu się w sumie równej połowie kwoty, przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu.

p. 9. Koszta, wymienione w punktach 1—8, mają być pokryte zgodnie z przepisami, zawartymi w art. 1060 i 1066 ust. post. cyw.

§ 2.

Wynagrodzenie biegłych za oszacowanie zajętego majątku tak ruchomego, jak i nieruchomego, w wypadkach, przewidzianych w art. 1001, 1556 i 1564 ust. post. cywilnego, a również w wypadkach zdjęcia pieczęci przewidzianych w art. 1716 i 1730 tejże ustawy, wyznacza się według przepisów następujących:

p. 1. Wynagrodzenie biegłych, mieszkających w miejscu dokonywania oszacowania wyznacza się w zależności od czasu użytego na oszacowanie w wysokości . . . . . zł. za godzinę, a osobom z wyższem wykształceniem w wysokości . . . zł. za godzinę.

p. 2. Przy wezwaniu biegłego z innej miejscowości niezależnie od wynagrodzenia w p. 1-szym wymienionego otrzymuje biegły:

a) diety w wysokości . . . zł. za dobę — osobę zaś z wyższem wykształceniem . . . zł. za dobę, przytem niepełne doby powyżej jednak g. 6-ciu godzin liczą się jako pełne;

b) zwrot kosztu podróży, jako to furmanki według cen miejscowych oraz biletu jazdy koleją w obie strony wartości biletu II kl.

p. 3. Diety i kosztu podróży w obie strony wypłaca się biegłym (ewentualnie — wysła się) zgóry po złożeniu odpowiedniej sumy przez osobę, żądającą oszacowania, wynagrodzenia zaś za oszacowanie wypłaca się biegłym natychmiast po dokonaniu takowego z sumy, również wniesionej przez tę osobę w formie zaliczki, według tymczasowego rachunku sporządzonego przez komornika na podstawie przybliżonego obliczenia ilości godzin niezbędnych dla oszacowania.

Osoba żądająca wezwania biegłego winna na żądanie komornika wnieść niezwłocznie brakującą sumę na pokrycie powyższych kosztów.

podpis

Wojewoda

(Komisarz Rządu st. m. Warszawy)

37.

**Zarządzenie wewnętrzne z 17 listopada 1928 r.
Nr. OL. 1167/2/28 do PP. Dyrektorów Depart.
I — V, Głównego Komendanta PP. oraz Naczelników Samodzielnych Wydziałów Woj.
skowego i Aprowizacyjnego w sprawie informowania prasy specjalnej (fachowej).**

W związku z zarządzeniem mojem z dn. 11 sierpnia b. r. № OL. 1167/1/28 postanawiam, co następuje:

I. Wszelkie zarządzenia natury ogólnej wychodzące z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Kom. Gł. P. P., jak okólniki, pisma okólne i t. p. z wyjątkiem zarządzeń tajnych i poufnych, winny być z urzędu wysyłane do następujących wydawnictw:

- 1) Gazeta Administracji i Pol. Państw., Warszawa,
- 2) Przegląd Prawa i Administracji, Lwów,
- 3) Ruch Prawniczy i Ekonomiczny, Poznań,
- 4) Przegląd Organizacji (Organ Inst. Nauk Org.), Warszawa,

5) Review of polish law & economic, Warszawa, Hoża 37,

6) La Pologne (politique, économique, littéraire & artistique), Paris, 5 rue Godot de Mauroy.

Powyższe nie dotyczy Dep. II i Wydziału Wojsk., które postępować będą zgodnie z p. 5 zarządzenia mego z dn. 11.VIII 1928 r., t. j. będą decydować w każdym poszczególnym wypadku, które z ich zarządzeń mają być dostarczone i jakim wydawnictwom.

II. Ponadto pisma M. S. Wewn., wymienione w ust. I niniejszego zarządzenia — powinny być wysyłane również do następujących wydawnictw:

A. Zarządzenia Depart. I (Wydziałów OP. i OB):

1) Życie Urzędnicze.

B. Zarządzenia (wszystkie) Dep. III.

1) Samorząd, Warszawa, Napoleona 7.

2) Samorząd Miejski, Warszawa, Mazowiecka 7.

3) Głos Gminy Wiejskiej, Warszawa, Sosnowa 1.

4) Gmina, Warszawa, Kopernika 30.

5) Wiadomości Samorządowe, Poznań, 27 grudnia 8.

6) Kraj, Warszawa, Boduena 2.

7) Pracownik Samorządowy
i zależnie od treści,

8) Dziennik Zarz. m. st. Warszawy, W-wa, Ratusz,

9) Architektura i Budownictwo,

10) Gaz i Woda.

11) Miasto Polskie.

12) Oszczędność.

13) Przemysł i Handel.

14) Czasopismo Kas Oszczędności.

15) Rolnik.

16) Gazeta Rolnicza.

17) Poradnik Gospodarstw Wiejskich.

18) Rolnik i Zagroda.

19) Gazeta Gospodarska.

C. Zarządzenia Depart. IV.

1) Czasopismo Adwokatów Polskich, Lwów.

2) ditto Poznań.

3) Gazeta Sądowa Warszawska, Warszawa,

4) Głos Adwokatów, Kraków,

5) Głos Prawa, Lwów,

6) Palestra, Warszawa.

D. Zarządzenia Dep. V.

1) Polska Gazeta Lekarska, Lwów.

2) Warszawskie Czasopismo Lekarskie, Warszawa.

3) Zdrowie, Warszawa,

4) Lekarz Polski, Warszawa.

5) Medycyna, Warszawa.

6) Medycyna Doświadczalna i praktyczna, Warszawa.

7) Nowiny Lekarskie, Poznań.

8) Nowiny Społeczno-Lekarskie, Warszawa.

9) Wiadomości Farmaceutyczne, Warszawa.

10) Lekarz Wojskowy, Warszawa.

11 do 17) wydawnictwa, przewidziane dla Dep. III poz. 1 do 7.

E. Zarządzenia Samod. Wyd. Apr.

1) Przemysł i Handel, Warszawa.

2) Społem, Warszawa.

Proszę Panów o wydanie w swoim zakresie odpowiednich poleceń, mających na celu ściśle wykonywanie niniejszego, jako też zarządzenia mego z dn. 11 sierpnia b. r. Nr. OL. 1167/128 r. w tej sprawie. W szczególności proszę o wyznaczenie osób (swych sekretarzy, w braku tychże specjalnych urzędników) powołanych do czuwania nad prawidłowym udzielaniem pism Min. Spr. Wewn. wymienionym wydawnictwom (ewent. i innym jeszcze organom prasowym), oraz ustalenie sposobu w jaki wspomniane osoby wykonywać będą swoje w tym względzie obowiązki.

Treść powyższych zarządzeń wraz z nazwiskami wyznaczonych osób należy podać do wiadomości Wydziału OL.

38.

Pismo okólne z 17 listopada 1928 r. Nr. OB. 1691/2/28 do P. P. Wojewodów w sprawie ubezpieczenia samochodów rządowych.

przesłała się do wiadomości z zaznaczeniem, że analogiczne stanowisko w odniesieniu do mienia państwowego wogóle zajęły również w odczwach swych—Najwyższa Izba Kontroli (22.XII 1924 r. Nr. 15065/1232/D. III) oraz Ministerstwo Skarbu (22. XII. 24 r. Nr. 3301/DB/5).

MINISTERSTWO

ROBÓT PUBLICZNYCH

Departament IV Drogowy

Warszawa, dn. 18.X. 1928 r.

L. dz. XI-3896.

Odpis.

**Do Urzędu
Wojewódzkiego
Dyrekcja Robót Publicznych w Stanisławowie.**

W odpowiedzi na skierowane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych sprawozdanie Nr. 8364/7/Pr./b z dnia 18 września r. b. zawiadamia się, że ubezpieczanie samochodów rządowych od ognia i od wypadków jest zbędne i nie przedstawia korzyści dla Skarbu Państwa, gdyż wobec dużej ilości tych samochodów oraz wysokiej premii asekuracyjnej otrzymane świadczenia nie wyrównałyby wpłaconych składek.

Przeciwko ubezpieczeniu samochodów rządowych przemawia jeszcze i ta okoliczność, że powinny one być lepiej od prywatnych garażowane i obsługiwane, a tem samem mniej narażone na wypadki.

39.

Pismo okólne z dnia 29 listopada 1928 r. Nr. OP. 6940/1-R-28 do P. P. Wojewodów w sprawie urlopów wypoczynkowych.

Zdarzają się wypadki, że władze odmawiają ze względów służbowych podwładnym funkcjonarju-

szom urlopów wypoczynkowych, a natomiast występują z wnioskami o przyznanie tymże funkcjonariuszom wynagrodzenia pieniężnego za czas niewykorzystanego urlopu.

Takie ujmowanie sprawy urlopów wypoczynkowych jest błędne zarówno pod względem formalnym, jak i zasadniczym. Do przyznania wynagrodzenia pieniężnego urzędnikowi państwowej służby cywilnej za niewykorzystany urlop brak jakiegokolwiek podstawy prawnej. Pragmatyka służbowa zaleca w tym wypadku jedynie uwzględnienie w miarę możliwości niewykorzystanego czasu przy wymiarze urlopu w roku następnym.

Również ze względów zasadniczych odmowa urlopu bez ważkich przyczyn służbowych, czy też zamiana na wynagrodzenie pieniężne nie może mieć miejsca, gdyż urlop perjodyczny jest nie tylko prawem urzędnika lecz koniecznym warunkiem utrzymania dalszej jego pracy na należytych poziomie wydajności.

Z tych względów, jako też ze względu na kryjący się w samym fakcie „sprzedaży urlopu” moment naruszający pojęcie etyki ogólnoludzkiej — wniosków takich uwzględniać nie będę.

Natomiast polecam Panu dopilnować, by wszyscy uprawnieni urzędnicy wykorzystali swe urlopy w odpowiednim czasie, oraz zabezpieczyć się, aby urlopy te dały rzeczywisty wypoczynek.

VII.

RUCH SŁUŻBOWY

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

w czasie od 1 do 31 października 1928 r.

P. Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 30. X. 1928 r. przeniósł Wojewodę stanisławowskiego Dr. Aleksandra Morawskiego w stan nieczynny i mianował na jego miejsce płk. W. P. Dr. Bronisława Nakoniecznikowa-Klukowskiego do odwołania Wojewodą stanisławowskim w IV st. sł.

A. W Zarządzie Centralnym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych:

Zwolniony:

naczelnik wydziału w V st. sł. Śliwiński Jan — wobec mianowania przez p. Prez. Rzeczypospolitej sędzią Najwyższego Trybunału Administracyjnego dnia 6. X. 1928 r.

Mianowany:

radca min. w VI st. sł. Marczewski Antoni — Naczelnikiem Wydziału w Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie w dotychczasowym VI st. sł. dnia 12. X. 1928 r.

B. W Głównym Urzędzie Statystycznym:

Mianowani:

pracownik kontraktowy w VII grupie upos. Cichoński Stefan referendarzem w VII st. sł. dnia 10. X. 1928 r.

pracownik kontraktowy w VII grupie upos. Składkowski Borzywoj — referendarzem w VII st. sł. dnia 10. X. 1928 r.

C. W Państwowych Zakładach Służby Zdrowia:

Zwolniony:

prow. urzędnik IX st. sł. w Państwowym Zakładzie badania żywności w Warszawie Basiukiewicz Stanisław na podstawie art. 62 ust. o państwowej służbie cywilnej z dniem 31. X. 1928 r.

D. W Tymczasowym Wydziale Samorządowym we Lwowie.

Zwolniony:

urzędnik techniczny I kat. VII st. sł. inż. Miłkuła Jan — na własną prośbę dnia 10. X. 28 r.

Przeniesiony w stan spoczynku:

radca rachunkowy w VII st. sł. Wóycicki Władysław — dnia 6. X. 28 r.

E. W Policji Województwa Śląskiego w Katowicach.

Mianowany:

podinspektor Żółtaszek Józef — inspektorem w V st. sł. z poruczeniem funkcji Komendanta Głównego Policji Województwa Śląskiego.

F. We władzach wojewódzkich:

W Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku:

prow. referendarz w VII st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Nowogrodzku Weingarten Józef — do odwołania naczelnikiem wydziału w VI st. sł. dnia 16. X. 28 r.

W Urzędzie Wojewódzkim w Nowogrodzku:

prow. lekarz powiatowy w VII st. sł. w starostwie powiatowym w Nowogrodzku Dr. Maciulewicz Edmund — inspektorem lekarskim w VII st. sł. dnia 19. X. 28 r.

W Urzędzie Wojewódzkim Poleskim w Brześciu n/B.:

inspektor woj. w VI st. sł. w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim Pągłisz Mieczysław — radcą wojewódzkim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 12. X. 28 r.

W Urzędzie Wojewódzkim Pomorskim w Toruniu:

radca woj. w VI st. sł. Pałac Józef — zastępcą sędziego zawodowego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Toruniu dnia 3. X. 28 r.

W Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie:

urzędnik adm. II kat. VIII st. sł. w oddziale pracy i opieki społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Nowogrodzku Major Józef — asesorem w VIII st. sł. dnia 24. X. 1928 r.

Zwolnieni ze służby:

prow. referendarz w VII st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie Kleczyński Mieczysław na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej dnia 18. X. 1928 r.

prow. inspektor lekarski w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Nowogrodzku Dr. Gwiazdźński Tadeusz — na własną prośbę z dniem 31. X. 1928 r.

Przeniesieni:

naczelnik wydziału w V st. sł. Okulicz Stanisław — z Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie do Zarządu Centralnego Min. Spraw Wewnętrznych dnia 12. X. 28 r.

Przeniesieni w stan nieczynny:

w Urzędzie Wojewódzkim w Stanisławowie:

inspektor woj. w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Stanisławowie Dr. Arct Karol — uchwałą Rady Ministrów z dnia 26. X. 1928 r.

W Urzędzie Wojewódzkim Pomorskim w Toruniu:

naczelnik wydziału w V st. sł. w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim Peszkowski Kazimierz — uchwałą Rady Ministrów z dnia 26. X. 1928 r.

naczelnik wydziału w V st. sł. w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Toruniu inż. Kołek Jan — uchwałą Rady Ministrów z dnia 21. IX. 1928 r.

G. We władzach powiatowych.**Mianowani:**

komornik przy Sądzie Okręgowym w Sosnowcu Koślacz Edmund — starostą powiatowym w Wołożynie w VI st. sł. dnia 12. X. 1928 r.

prow. referendarz w VII st. sł. w starostwie powiatowym w Tczewie Bała Franciszek — referendarzem w dotychczasowym VII st. sł. dnia 18. X. 28 r.

referendarz VII st. sł. w Starostwie w Sieradzu Drożański Józef — starostą powiatowym w Bielsku Podlaskim w dotychczasowym VII st. sł. dnia 31. X. 28 r.

radca woj. w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie Szalowski Tadeusz — starostą powiatowym w Biłgoraju w VI st. sł. dnia 31. X. 28 r.

referendarz VII st. sł. w starostwie grodzkiem w Łodzi Szer Stanisław — starostą powiatowym w Radomsku w dotychczasowym VII st. sł. dnia 31. X. 28 r.

Przeniesieni:

starosta powiatowy w VII st. sł. w Kopyczyńcach Porański Władysław — do starostwa w Częstochowie na stanowisko referendarza w VII st. sł. dnia 3. X. 28 r.

referendarz VII st. sł. Poręba Antoni — ze starostwa w Nadwórnej do starostwa w Tłumaczu dnia 3. X. 28 r.

referendarz VII st. sł. Drecki Konstanty — ze starostwa nieszawskiego do starostwa w Pułtuskudnia 3. X. 28 r.

asesor VII st. sł. Byjós Stanisław — ze starostwa w Warszawie do Starostwa w Skierniewicach dnia 2. X. 28 r.

referendarz VII st. sł. Reindl Tadeusz — ze starostwa w Brzesku do starostwa w Rypinie dnia 6. X. 28 r.

referendarz VII st. sł. Czerwiński Henryk — ze starostwa w Radomsku do starostwa w Słupcy dnia 12. X. 28 r.

starosta powiatowy w VI st. sł. Słaby Władysław — ze starostwa w Mogilnie do starostwa w Gnieźnie dnia 12. X. 28 r.

referendarz VII st. sł. Żurawski Edward — ze starostwa w Rypinie do starostwa w Skierniewicach dnia 22. X. 28 r.

referendarz VII st. sł. Brzostyński Czesław — ze starostwa w Lipnie do starostwa w Mińsku Mazowieckim dnia 31. X. 28 r.

referendarz VII st. sł. Dembek Józef — ze starostwa morskiego w Wejherowie do Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu dnia 30. X. 28 r.

starosta powiatowy w VI st. sł. Chyliński Kazimierz — ze starostwa w Radomsku do starostwa w Sokołowie dnia 31. X. 28 r.

prow. starosta powiatowy w VII st. sł. Stępiński Wacław — ze starostwa w Sokołowie do starostwa w Mogilnie dnia 31. X. 28 r.

prow. referendarz VII st. sł. Marek Stanisław — z Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi do starostwa w Kole dnia 31. X. 28 r.

starosta powiatowy w VI st. sł. Dt. Siokało Jan — ze starostwa w Wągrowcu do starostwa w Kopyczyńcach dnia 31. X. 28 r.

lekarz powiatowy w VII st. sł. Dr. Kossowski Mieczysław — ze starostwa w Skalice do starostwa w Zaleszczykach dnia 4. X. 28 r.

Zwolnieni ze służby:

referendarz VII st. sł. w starostwie w Kole Chrzanowski Ignacy — na podstawie art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej dnia 12. X. 28 r.

starosta powiatowy w VI st. sł. w Biłgoraju Szmidt Adam — z powodu przejścia do służby w sądownictwie dnia 18. X. 27 r.

Zmarł:

referendarz w VII st. sł. w starostwie konstantynowskim Miszewski Kazimierz dnia 26. X. 28 r.

Przeniesieni w stan nieczynny:

starosta powiatowy w VI st. sł. w Nadwórnej Siekirski Seweryn uchwałą Rady Ministrów z dnia 26. X. 28 r.,

referendarz VII st. sł. w Starostwie w Siedlcach Brzósiewicz Franciszek — uchwałą Rady Ministrów z dnia 26. X. 28 r.,

starosta powiatowy w VI st. sł. w Inowrocławiu Dietl Bronisław — uchwałą Rady Ministrów z dnia 27. IX. 28 r.